

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ Ν. 4046/2012, 4093/2012 ΚΑΙ 4127/2013»

Α. ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η Ελληνική οικονομία στα τρία χρόνια εφαρμογής του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής έχει καταφέρει να επιτύχει αξιοθαύμαστα επιτεύγματα που έχουν διορθώσει στρεβλώσεις ετών και έχουν θέσει τις βάσεις για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας. Στο διάστημα αυτό επιτεύχθηκε η μεγαλύτερη δημοσιονομική προσαρμογή ανάμεσα στις αναπτυγμένες χώρες τα τελευταία τριάντα χρόνια, ενώ ταυτόχρονα προωθήθηκαν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που βελτίωσαν την ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής Οικονομίας, μείωσαν το μοναδιαίο κόστος εργασίας και εξάλειψαν το τεράστιο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών μέσω της βελτίωσης του εμπορικού ισοζυγίου.

Το σημαντικότερο επίτευγμα των τελευταίων τριών ετών είναι η πρωτοφανής για αναπτυγμένη χώρα δημοσιονομική προσαρμογή που επιτεύχθηκε σε ένα περιβάλλον βαθιάς ύφεσης. Το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης από το 15,6% το 2009 έπεφτε σταθερά τα τρία τελευταία χρόνια και το 2012 μειώθηκε σε όρους καθαρής δημοσιονομικής επίδοσης στο 6,0% (το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης που ανακοινώθηκε από την Eurostat στις 22.4.2013 ανέρχεται στο 10% του ΑΕΠ, αλλά περιλαμβάνει μία εφάπαξ επίδραση της στήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ύψους περίπου 4% του ΑΕΠ) έναντι στόχου για έλλειμμα 6,6% του ΑΕΠ στον Προϋπολογισμό του 2012. Το έλλειμμα μειώθηκε κατά 3,8% του ΑΕΠ σε σχέση με το 2011 (9,8% του ΑΕΠ), ενώ το πρωτογενές έλλειμμα κατά το 2012 μειώθηκε στο 1% του ΑΕΠ έναντι 2,7% του ΑΕΠ που ήταν το 2011 και 10,5% του ΑΕΠ το 2009. Το κυκλικό προσαρμοσμένο αποτέλεσμα αναμένεται να μειωθεί από έλλειμμα -19,1% του ΑΕΠ το 2009 σε πλεόνασμα της τάξης του 0,2% το 2013 και σε πλεόνασμα της τάξης του 1,6% το 2016. Το κυκλικό προσαρμοσμένο πρωτογενές αποτέλεσμα αναμένεται να μειωθεί από έλλειμμα -13,6% του ΑΕΠ το 2009 σε πλεόνασμα της τάξης του 4,3% το 2013 και σε πλεόνασμα της τάξης του 6,1% το 2016..

Τον Μάρτιο του 2012, η Ελληνική Κυβέρνηση ολοκλήρωσε την εθελοντική ανταλλαγή ομολόγων κατ' εφαρμογή του ν. 4050/2012 (Α' 36) και το Δεκέμβριο του 2012 την επαναγορά ομολόγων, με αποτέλεσμα τη σημαντική ελάφρυνση του δημόσιου χρέους. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Eurostat στις 22.4.2013, το δημόσιο χρέος μειώθηκε από 355 δισ. ευρώ το 2011 σε περίπου 304 δισ. ευρώ το 2012, ή σε ποσοστό του ΑΕΠ, από 170,3% το 2011 σε 156,9% το 2012. Μακροπρόθεσμα προβλέπεται περαιτέρω μείωση του δημοσίου χρέους, όπου το 2022 θα κατέλθει σε ποσοστό κάτω του 110% του ΑΕΠ.

Το 2013 αναμένεται να είναι το τελευταίο έτος της ύφεσης και από το τέλος του τρέχοντος έτους αναμένεται η μεταβολή του ΑΕΠ να επιστρέψει σε θετικούς ρυθμούς. Η πρώτη εκτίμηση για το 2012 έδειξε ότι η ύφεση κινήθηκε στα επίπεδα του -6,4% παρόλη τη θετική επίδραση που είχε ο εξωτερικός τομέας. Για το 2013, το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί κατά 4,2% και το 2014 θα είναι η πρώτη χρονιά ανάπτυξης σε ποσοστό 0,6%, ενώ για τα επόμενα χρόνια το ποσοστό του ΑΕΠ θα αυξάνεται σταθερά. Η απασχόληση προβλέπεται να ακολουθήσει την ίδια πορεία με το ΑΕΠ και από το επόμενο έτος το ποσοστό της ανεργίας αναμένεται ότι θα αρχίσει να μειώνεται από το εξαιρετικά υψηλό επίπεδο που βρίσκεται τώρα (26,0% το τέταρτο τρίμηνο του 2012). Αναφορικά με το επίπεδο τιμών, η Ελλάδα είναι εδώ και αρκετούς μήνες η χώρα με τον χαμηλότερο εναρμονισμένο πληθωρισμό σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ για το τρέχον και το επόμενο έτος η μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή προβλέπεται να είναι αρνητική.

Ο εξωτερικός τομέας της χώρας βελτιώνεται με γοργούς ρυθμούς, όπως καταγράφεται στο ισοζύγιο πληρωμών. Το 2012 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε σε 5,6 δις € ή 2,9% του ΑΕΠ, έναντι 9,9% του ΑΕΠ το 2011 και 14,6% του ΑΕΠ το 2008. Το 2014 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να μηδενιστεί το 2014 και από το 2015 να περάσουμε σε πλεόνασμα.

Παράλληλα με τη δημοσιονομική εξυγίανση, η Ελληνική Κυβέρνηση έχει προωθήσει ένα ευρύ πρόγραμμα διαρθρωτικών αλλαγών. Τα πρώτα αποτελέσματα αυτών των αλλαγών στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και στις τιμές των προϊόντων έχουν αρχίσει να γίνονται ήδη ορατά. Οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας έχουν φέρει τα πρώτα αποτελέσματα και το μοναδιαίο κόστος εργασίας έχει μειωθεί κατά 10,9% για το σύνολο της οικονομίας και κατά 16,1% για τον επιχειρηματικό τομέα την

τριετία 2010-2012, ενώ αναμένεται περαιτέρω βελτίωση αυτό και το επόμενο έτος.

Το Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής περιλαμβάνει κατά το τρέχον και το επόμενο έτος παρεμβάσεις που συνήθως δεν έχουν άμεσα μετρήσιμα αποτελέσματα, συνεισφέρουν όμως μεσοπρόθεσμα στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Τέτοιες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αφορούν την κοινωνική ασφάλιση, την απελευθέρωση των κλειστών επαγγελμάτων, τις παρεμβάσεις στην αγορά αγαθών και υπηρεσιών, στις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της απονομής της δικαιοσύνης, την απελευθέρωση στον τομέα της ενέργειας, την απλοποίηση των διαδικασιών στην επιχειρηματικότητα και τη μείωση της γραφειοκρατίας, τις παρεμβάσεις στον κλάδο της υγείας (με σημαντικό δημοσιονομικό όφελος), τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος με σκοπό να γίνει δικαιότερο και πιο απλό, την αποτελεσματικότερη οργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, την εξυγίανση των δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων. Τέλος, η Ελληνική Κυβέρνηση προωθεί ένα ευρύ πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, που όχι μόνο θα αποτελέσουν μία σημαντική πηγή εσόδων, αλλά και θα τονώσουν περαιτέρω τον ανταγωνισμό.

Στο παρόν σχέδιο νόμου περιλαμβάνονται σημαντικές παρεμβάσεις που αφορούν κυρίως:

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α': Τροποποίηση διατάξεων Ν.Α. 356/1974, ν. 2238/1994, ν. 2859/2000

Στόχος της **παραγράφου Α.** του νόμου είναι η εξυγίανση των φορολογικών διαδικασιών εν γένει και η αποφυγή της απόκλισης από τον τεθέντα στόχο για την άμεση μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Η αποτελεσματικότερη είσπραξη των οφειλών, η επιτάχυνση των διαδικασιών και η προώθηση της οικειοθελούς συμμόρφωσης των φορολογουμένων συμβάλλουν αποφασιστικά στην είσπραξη των δημοσίων εσόδων και στη δημιουργία μίας φορολογικής διοίκησης φιλικής προς τον πολίτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β' : Οργανωτικές διατάξεις Υπουργείου Οικονομικών

Στόχος των **υποπαραγράφων Β2-Β10**, της **Παραγράφου Β'** του νόμου, είναι η αναδιοργάνωση της πολιτικής και της διαχείρισης

των Κρατικών ενισχύσεων με τη σύσταση Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και δικτύου αποκεντρωμένων μονάδων Κρατικών Ενισχύσεων στα Υπουργεία και στους Δημόσιους Φορείς. Η Κεντρική Μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης εντάσσεται στο Υπουργείο Οικονομικών δεδομένου ότι, στο πλαίσιο του σχεδιασμού της οικονομικής πολιτικής, είναι αρμόδιο για τη μη διατάραξη της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς διαμέσου της τήρησης των κανόνων του δικαίου περί ανταγωνισμού της ΕΕ, αφού οι κρατικές ενισχύσεις μπορεί είτε να συνιστούν κρατικές δαπάνες είτε να επηρεάζουν τα κρατικά έσοδα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ' - Ρύθμιση της παροχής εκτιμητικών υπηρεσιών

Με τις διατάξεις της **παραγράφου Γ'**, ρυθμίζεται η πρόσβαση και η άσκηση του επαγγέλματος του πιστοποιημένου εκτιμητή, σε εναρμόνιση προς τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν. 3919/2011 (Α' 32).

Οι συνθήκες διαμόρφωσης της ζήτησης και η ανάπτυξη των υπηρεσιών εκτίμησης αξιών σε νέα πεδία δεν συνάδουν με τη λειτουργία του Ειδικού Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (στο εξής: Σ.Ο.Ε.), υπό τη σημερινή του μορφή, το οποίο σχεδιάσθηκε και κλήθηκε να υπηρετήσει συγκεκριμένο σκοπό τη δεκαετία του '70, ιδίως εν όψει και των νέων οικονομικών συνθηκών. Το εκτιμητικό έργο δεν ασκείται από το Σ.Ο.Ε. αυτό καθαυτό, αλλά από τους Ορκωτούς Εκτιμητές - φυσικά πρόσωπα, οι οποίοι αποτελούν υποχρεωτικά μέλη του και οργανώνονται μέσω ενός ΝΠΙΔ σωματειακού χαρακτήρα. Ωστόσο, το Σ.Ο.Ε. επεμβαίνει καθοριστικά στην άσκηση των εργασιών των μελών του.

Όπως καταδεικνύει η διεθνής εμπειρία, οι εκτιμητικές υπηρεσίες διοργανώνονται βάσει ανοιχτών οργανωτικών σχημάτων με έμφαση κυρίως στην εξειδίκευση. Υπό τα ως άνω δεδομένα και τη διεθνή εμπειρία το προβλεπόμενο σήμερα καθεστώς πρόσβασης στο συγκεκριμένο επάγγελμα, η πρόσβαση στη συγκεκριμένη δραστηριότητα πρέπει να είναι ελεύθερη σε όλους όσοι έχουν τα κατάλληλα προσόντα και είναι πιστοποιημένοι για την άσκηση του εν λόγω επαγγέλματος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ' : Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών

Με τις διατάξεις των υποπαραγράφων Δ.2. και Δ.3. ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την οριοθέτηση του πλαισίου εταιρειών ή δικαιωμάτων που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, ώστε να μπορέσει να υλοποιηθεί εντός των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν προβλεφθεί για την υλοποίηση αυτών.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ε' - Διατάξεις εφαρμογής ν. 3919/2011

Με τις διατάξεις της **παραγράφου Ε'** εξασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος για τις περιπτώσεις επαγγελματών και οικονομικών δραστηριοτήτων, στις οποίες οι περιορισμοί πρόσβασης ή και άσκησης επαγγέλματος έχουν εισαχθεί με γνώμονα την εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, χωρίς να εισάγουν διακρίσεις και αποτελούν το πρόσφορο και αναγκαίο μέσο και ανάλογο προς τη σπουδαιότητα του σκοπού αυτού. Η τεκμηρίωση των ανωτέρω έχει προκύψει έπειτα από επιστημονική έρευνα νομικής και οικονομικής φύσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΣΤ': Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **παραγράφου ΣΤ'** επιτυγχάνεται η επίσπευση των πειθαρχικών διαδικασιών. Διασφαλίζεται η σύντομη κίνηση και ολοκλήρωση της διαδικασίας απονομής της πειθαρχικής ευθύνης προς όφελος τόσο της υπηρεσίας όσο και του πειθαρχικά υπόλογου υπαλλήλου. Τέλος, ρυθμίζονται θέματα της κινητικότητας των υπαλλήλων των ΝΠΙΔ, σύμφωνα με τις πάγιες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ζ' - Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην οδηγία 2011/7 της 16ης Φεβρουαρίου 2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές

Σκοπός της **παραγράφου Ζ'** είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές

συναλλαγές, αφενός μεταξύ επιχειρήσεων, αφετέρου μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίων αρχών, η οποία συνιστά και μία από τις δέκα αρχές στην Ανακοίνωση της Επιτροπής της 25^{ης} Ιουνίου 2008 με τίτλο «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» (Small Business Act) για την Ευρώπη, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να ενισχυθεί, κατ' αυτό τον τρόπο, η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, ειδικά των μικρών και μεσαίων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ι - Ρυθμίσεις Θεμάτων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Με τις εισαγόμενες διατάξεις, με τις οποίες συμπληρώνεται το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο προώθησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), επιδιώκεται η αντιμετώπιση τόσο τρεχόντων θεσμικών κατά βάση ζητημάτων που έχουν προκύψει από την έως τώρα εφαρμογή του, όσο και η βέλτιστη κατά το δυνατό διαχείριση μιας σύνθετης και κρίσιμης κατάστασης που περιλαμβάνει υποχρεώσεις, στις οποίες θα πρέπει άμεσα και με συνέπεια να ανταποκριθεί η χώρα συνολικά. Έτσι βασικός στόχος και επιδίωξη των εν λόγω ρυθμίσεων είναι η αύξηση των εισροών του Ειδικού Λογαριασμού της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε. για την πληρωμή της ενέργειας που παράγεται από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α και η επιβράδυνση της περαιτέρω επιβάρυνσής του, καθώς και η βελτίωση του θεσμικού πλαισίου ΑΠΕ. Η μη άμεση αντιμετώπιση του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε. θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανυπολόγιστη ζημία τόσο στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, όσο και συνολικά στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και κατ'έπείκταση στην ίδια την εθνική Οικονομία.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ - Εθνικός Συντονιστής για την καταπολέμηση της διαφθοράς

Η καταπολέμηση της διαφθοράς αποτελεί καθοριστικής σημασίας παράγοντα για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ Κράτους και Πολιτών, για την αποτελεσματική και χρηστή λειτουργία των θεσμών καθώς και για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Για την Ελλάδα η διαφθορά συνιστά ένα σοβαρό και διαχρονικό πρόβλημα εξ αιτίας του οποίου, αφενός υποβαθμίζεται η αξιοπιστία

των δημοσίων υπηρεσιών και το επίπεδο εξυπηρέτησης που αυτές παρέχουν στο κοινωνικό σύνολο και αφετέρου επιβαρύνεται η εθνική οικονομία. Μια συστημική προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος της διαφθοράς απαιτεί τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης δημόσιας πολιτικής, η οποία να επεμβαίνει τόσο στην πρόληψη, όσο και στην αντιμετώπιση του φαινομένου, μέσω συνεκτικών δράσεων, την αποτροπή των αιτιών της διαφθοράς (πρόληψη), τον εντοπισμό υφιστάμενων εστιών διαφθοράς και εξάλειψη αυτών, ποινική δίωξη και επιβολή κυρώσεων, ευαισθητοποίηση και αλλαγή της συμπεριφοράς και της αντίληψης στα σχετικά θέματα αλλά και ισχυρούς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου. Στο ευρύ φάσμα των ως άνω επεμβάσεων εμπλέκεται το σύνολο των Υπουργείων και το μεγαλύτερο μέρος των δημοσίων υπηρεσιών.

B. Επί των άρθρων

Άρθρο πρώτο

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α.:

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ Ν.Α. 356/1974, Ν.2238/1994, Ν.2859/2000

Υποπαράγραφος Α.1. - Διατάξεις για την πάγια ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών

Υποπαράγραφος Α.2. Διατάξεις για την πάγια ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών

Με τις προτεινόμενες στις **υποπαραγράφους Α.1. και Α.2.** για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών διατάξεις επιδιώκεται η αναμόρφωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου ρυθμίσεων/διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής των βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμων οφειλών στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και στα Τελωνεία του Κράτους με σκοπό τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού συστήματος ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τη σημερινή δυσχερή οικονομική συγκυρία αλλά και την ανάγκη εδραίωσης μιας σύγχρονης αντίληψης φορολογικής συμμόρφωσης.

Σκοπός των νέων διατάξεων είναι η επιτάχυνση των διαδικασιών είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών από τη φορολογική διοίκηση,

αλλά και η παροχή κινήτρων για την άμεση και συστηματική εξόφληση των ληξιπροθέσμων οφειλών.

Ειδικότερα για τις βεβαιωμένες έως και την 31.12.2012 οφειλές, παρέχεται η δυνατότητα στους οφειλότες, λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής ύφεσης, είτε να τις εξοφλήσουν εφάπαξ με έκπτωση κατά 50% στις μέχρι την 31.12.2012 προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής ή να υπαχθούν σε προγράμματα τμηματικής καταβολής μέχρι σαράντα οκτώ (48) ισόποσων μηνιαίων δόσεων, με ταυτόχρονη απαλλαγή των εν λόγω προσαυξήσεων κατά ποσοστό που βαίνει μειούμενο, όσο αυξάνεται ο αριθμός των δόσεων .

Η ρύθμιση αυτή κρίνεται απαραίτητη, ως ύστατη ευκαιρία, αφ' ενός λόγω της οικονομικής κρίσης και της αδυναμίας πολλών φορολογούμενων (φυσικών και νομικών προσώπων) να ανταποκριθούν άμεσα στην εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους προς το Δημόσιο και προκειμένου να αποφευχθεί η υπέρμετρη επιβάρυνση των μικρών απαιτήσεων με δικαστικά έξοδα που δημιουργούνται με την εντατικοποίηση των ενεργειών αναγκαστικής είσπραξης και αφ' ετέρου λόγω των επιτακτικών δημοσιονομικών αναγκών για άμεση αύξηση των εσόδων.

Επιπλέον, στα πλαίσια αντιμετώπισης των πολιτών και των επιχειρήσεων ανάλογα με τη φοροδοτική τους ικανότητα, οι μικροοφειλότες έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μόνοι τους το ποσό της μηνιαίας δόσης που δύνανται να καταβάλουν, ενώ για τις μεγαλύτερες οφειλές, απαιτείται, ανάλογα με το ύψος αυτών, προσκόμιση επιχειρηματικού σχεδίου που να αποδεικνύει την οικονομική αδυναμία και τη βιωσιμότητα της ρύθμισης, ή και παροχή εγγυήσεων και εμπραγμάτων ασφαλειών για τη διασφάλιση της οφειλής, ως προϋπόθεση για την παροχή ρύθμισης.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις της ρύθμισης βοηθούν τους συνεπείς οφειλότες που αντιμετωπίζουν πρόσκαιρη οικονομική αδυναμία να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους σε λίγες ή πολλές δόσεις ανάλογα με την οικονομική δυνατότητά τους και ταυτόχρονα τους αποτρέπουν από το να δημιουργήσουν νέα ληξιπρόθεσμα χρέη και γενικότερα από το να μην είναι συνεπείς στις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις τους.

Επίσης, η ρύθμιση είναι αρκετά ευέλικτη, ώστε ο οφειλέτης που για οποιοδήποτε λόγο δεν εντάχθηκε μέχρι την ημερομηνία λήξης της πρώτης δόσης, να δύναται να ενταχθεί μεταγενέστερα, σε λιγότερες δόσεις και με καταληκτική ημερομηνία ρύθμισης την 30.06.2017 και να τύχει των ευεργετημάτων της ρύθμισης.

Παράλληλα όμως με τα ευεργετήματα για τον οφειλέτη, το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα να προβαίνει σε ενέργειες και μέτρα που διασφαλίζουν τα συμφέροντά του.

Πέραν της ανωτέρω ρύθμισης τελευταίας ευκαιρίας, παρέχεται η δυνατότητα στους οφειλέτες που είναι συνεπείς στις λοιπές υποχρεώσεις τους αλλά αδυνατούν να εξοφλήσουν εμπρόθεσμα τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους να υπαχθούν σε πρόγραμμα τμηματικής καταβολής 12 δόσεων, που δύναται να ανέλθουν στις 24 σε περιπτώσεις έκτακτης και μη αναμενόμενης οφειλής.

Οι οφειλέτες δύνανται να ενημερώνονται για τις δυνατότητές τους, να υποβάλουν την αίτηση και να ολοκληρώνουν τη διαδικασία εν όλω ή εν μέρει ηλεκτρονικά, μέσω διαδικτύου, ανάλογα με το ύψος της οφειλής, χωρίς αυτοπρόσωπη παρουσία στη Δ.Ο.Υ. ή στο Τελωνείο.

Μέχρι την οριστική εφαρμογή της πάγιας ρύθμισης, ορίζεται μεταβατικό στάδιο ισχύος των προηγούμενων ρυθμίσεων.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την υπαγωγή στη ρύθμιση, τα κριτήρια υπαγωγής στη ρύθμιση ανάλογα με τη φοροδοτική ικανότητα και τη βιωσιμότητα της επιχείρησης, η παροχή εγγυήσεων και διασφαλίσεων και οι εν γένει λεπτομέρειες εφαρμογής της όλης διαδικασίας μέσω διαδικτύου και στις Δ.Ο.Υ. και στα Τελωνεία θα καθοριστούν με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με την εξουσιοδότηση που του παρέχεται με την περίπτωση 15 της υποπαραγράφου Α.1. και την περίπτωση 16 της υποπαραγράφου Α.2.

Υποπαράγραφος Α.3. - Διάκριση ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης

Υποπαράγραφος Α.4. - Διαγραφή των οφειλών προς το Δημόσιο

Με τις προτεινόμενες **υποπαραγράφους Α.3. και Α.4.** επαναδιατυπώνονται τα άρθρο 82 και 82 Α του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, όπως το τελευταίο προστέθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3943/2011. Προηγούνται για λόγους συστηματικούς οι διατάξεις για τη διάκριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης και ακολουθούν οι διατάξεις για τη διαγραφή των οφειλών.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **υποπαραγράφου Α.3.** σκοπείται η επιτάχυνση της διαδικασίας εκκαθάρισης των επί σειρά ετών σωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο από εκείνες που πραγματικά και εμπεριστατωμένα θεωρούνται επισφαλείς, προκειμένου το Δημόσιο να διαθέτει μια ολοκληρωμένη, διαφανή, αποτελεσματική και ελέγξιμη διαδικασία είσπραξης των οφειλών, βάσει της οποίας θέτει στόχους και

λογοδοτεί, λαμβάνοντας υπόψη και τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα V_2_ΕΛΛ του ν. 4046/2012. Περαιτέρω οι διατάξεις αυτές εναρμονίζονται με τις νομοθετικές μεταβολές που επήλθαν μετά την ψήφιση των τροποποιούμενων διατάξεων, όπως η σύσταση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και η σύσταση της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης, ως ειδικής αποκεντρωμένης υπηρεσίας, αρμόδιας για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών. Ειδικότερα, με τις νέες διατάξεις επέρχονται οι παρακάτω μεταβολές: απλουστεύεται η διαδικασία και εξοικονομείται χρόνος για την υποβολή της ανωτέρω πρότασης με την κατάργηση της σύνθετης και χρονοβόρου διαδικασίας ανάρτησης αυτής στο Διαδίκτυο, καθόσον κρίνεται σκόπιμη η διασφάλιση της μη γνωστοποίησης στον οφειλέτη των αποτελεσμάτων της κινηθείσας διαδικασίας, καθόσον η γνώση αυτής δύναται να αποτελέσει κίνητρο για τον οφειλέτη μεθοδευμένα να αποκρύψει περιουσιακά στοιχεία και την ενδεχόμενη επιχειρηματική του δραστηριότητα. Περαιτέρω, επιταχύνεται η διαδικασία εκκαθάρισης των σωρευμένων ληξιπροθέσμων οφειλών με την κατάργηση του προβλεπόμενου χρόνου της εικοσαετίας, που παρέτεινε τον ισχύοντα χρόνο παραγραφής αυτών.

Στην **περίπτωση 2** ορίζεται η διαδικασία και το όργανο έκδοσης των πράξεων χαρακτηρισμού των οφειλών ως επιδεκτικών ή ανεπίδεκτων είσπραξης και η καταχώριση των απαιτήσεων αυτών μετά το χαρακτηρισμό τους σε ειδικά βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης. Στις περιπτώσεις που η συνολική βασική οφειλή υπερβαίνει το ποσό του ενάμισυ εκατομμυρίου (1.500.000) ευρώ απαιτείται για το χαρακτηρισμό τους ως ανεπίδεκτων είσπραξης η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα στο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων να ζητήσει τη σύμφωνη γνώμη Κλιμακίου ή Τμήματος ή Διεύθυνσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου και στις περιπτώσεις που η συνολική βασική οφειλή είναι μικρότερη του 1.500.000 ευρώ.

Στην **περίπτωση 3** ορίζονται οι συνέπειες της καταχώρισης της οφειλής στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης και για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο έγινε η καταχώριση και προβλέπεται ρητά ότι το Δημόσιο διατηρεί ακέραιο το δικαίωμά του για την είσπραξη της οφειλής ή συμψηφισμού της και μετά την καταχώρισή της στα ειδικά βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης.

Με την **περίπτωση 4** ορίζεται ότι εντός της 10ετίας, μετά την παρέλευση της οποίας παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου, οφειλή που έχει καταχωρισθεί ως ανεπίδεκτη είσπραξης επαναχαρακτηρίζεται ως εισπράξιμη, εάν διαπιστωθεί με νέα

στοιχεία ότι υπάρχει δυνατότητα μερικής ή ολικής ικανοποίησης της, είτε από τον οφειλέτη είτε από συνυπόχρεο πρόσωπο.

Στην **περίπτωση 5** ορίζεται ότι ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων μπορεί με απόφασή του να εκχωρεί τις αρμοδιότητές του και να ορίζει άλλα όργανα των φοροελεγκτικών υπηρεσιών ως αρμόδια για την υποβολή της σύμφωνης γνώμης της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης 2, να ρυθμίζει τον ειδικότερο τρόπο και τη διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης και να ορίζει κάθε σχετικό θέμα με τη διαχείριση και την παρακολούθηση αυτών. Επίσης, μπορεί με απόφασή του που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να ορίζονται τα θέματα της μεταβολής των κριτηρίων και των προϋποθέσεων καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης καθώς και του επαναχαρακτηρισμού τους ως εισπράξιμων και των λοιπών σχετικών θεμάτων.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **υποπαραγράφου Α.4.** σκοπείται ο επαναπροσδιορισμός της διαδικασίας για τη διαγραφή των οφειλών προς το Δημόσιο υπό συγκεκριμένες αυστηρές προϋποθέσεις και όρους.

Ειδικότερα με την **περίπτωση 1** ορίζεται, ότι όσες από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, καθώς και συμβεβαιωμένες οφειλές προς τρίτους έχουν ήδη χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με τη διαδικασία της υποπαραγράφου αυτές μπορούν να κριθούν διαγραπτές και να διαγραφούν πριν από την παρέλευση της δεκαετίας εάν συντρέχουν σωρευτικά οι οριζόμενες στην ίδια περίπτωση προϋποθέσεις, δηλαδή εάν έχουν ολοκληρωθεί όλες οι κατά νόμο οριζόμενες ενέργειες της Φορολογικής Διοίκησης στην ημεδαπή και την αλλοδαπή και δεν έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή απαιτήσεων αυτού έναντι τρίτων και έχει ολοκληρωθεί ήδη η ποινική διαδικασία σε βάρος των οφειλετών κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43).

Στην **περίπτωση 2** ορίζονται οι περιπτώσεις, στις οποίες κατ' εξαίρεση χωρεί διαγραφή χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση των διαδικασιών της περίπτωσης 1. Αυτές οι περιπτώσεις αφορούν αποκλειστικά και μόνο οφειλές αποβιωσάντων που δεν καταλείπουν περιουσιακό στοιχείο και των οποίων οι κληρονόμοι αποποιήθηκαν την επαχθείσα κληρονομιά καθώς και οφειλές ανά φορολογούμενο μικρότερες του ποσού του εκάστοτε ελάχιστου ποσού φόρου από την καταβολή του οποίου απαλλάσσεται ο φορολογούμενος.

Στην **περίπτωση 3** ορίζονται η διαδικασία και το όργανο έκδοσης των αποφάσεων διαγραφής των απαιτήσεων. Για τη διαγραφή των οφειλών αρμόδιο όργανο είναι το Ελεγκτικό Συνέδριο εκτός από τις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις της προηγούμενης περίπτωσης 2 ή των περιπτώσεων που υπάρχει παραγραφή των απαιτήσεων του Δημοσίου.

Στην **περίπτωση 4** προβλέπεται η δυνατότητα εκκαθάρισης του χαρτοφυλακίου μέχρι το τέλος του 2013 με τη διαγραφή μικρών βασικών οφειλών που έχουν γεννηθεί πριν από το 1993 ύψους μέχρι 200 ευρώ ανά φορολογούμενο με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Τέλος, στην **περίπτωση 5** παρέχεται εξουσιοδότηση στο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων για τη ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων για τον τρόπο, τη διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών και λοιπών, ενώ ορίζεται ότι για τη μεταβολή των κριτηρίων και των προϋποθέσεων καταχώρισή τους πρέπει να έχει διατυπωθεί πριν από την έκδοση της απόφασής τους η σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Υποπαράγραφος Α.5.: Τροποποίηση διατάξεων σχετικά με τη διοικητική επίλυση των φορολογικών διαφορών

Με την αντικατάσταση του άρθρου 70 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος επιδιώκεται, κατά τα διεθνή πρότυπα, η κατά το δυνατόν αποφόρτιση των διοικητικών δικαστηρίων από υποθέσεις που μπορεί να επιλυθούν σε επίπεδο φορολογικής διοίκησης και, μάλιστα, σε σύντομες προθεσμίες. Γι αυτόν το λόγο προβλέπεται η αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, προκειμένου να αποφαινεται επί αιτήσεων των φορολογουμένων από την 1.8.2013 και εφεξής. Η προσφυγή των φορολογουμένων στην εν λόγω υπηρεσία καθίσταται υποχρεωτική δια της υποβολής αιτήσεως στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη, η οποία και έχει τη νομική μορφή της ενδικοφανούς προσφυγής.

Το υποχρεωτικό της καταθέσεως ενδικοφανούς προσφυγής εξυπηρετεί δύο σκοπούς: πρώτον, επιλύει όσες υποθέσεις επιδέχονται άμεσης επιλύσεως και, δεύτερον, λειτουργεί ως στάδιο προελέγχου για εκείνες τις υποθέσεις που πρόκειται να εισαχθούν ενώπιον της δικαιοσύνης, έτσι ώστε να έχουν ήδη αναδειχθεί τα βασικά νομικά ζητήματα και να έχουν τεθεί υπό επεξεργασία τα

πραγματικά ζητήματα, που χρήζουν τεχνικών αναλύσεων και παρατηρήσεων.

Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης στη φορολογική αρχή, η οποία, εν συνεχεία, διαβιβάζεται μαζί με τις απόψεις της και όλα τα σχετικά έγγραφα στην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης. Η απόφαση της Υπηρεσίας οφείλει να εκδοθεί ή να κοινοποιηθεί στο φορολογούμενο εντός εξήντα (60) ημερών, άλλως τεκμαίρεται, ότι έχει απορριφθεί. Σε κάθε περίπτωση η απόφαση πρέπει να περιέχει τουλάχιστον την οριστική φορολογική υποχρέωση του φορολογούμενου, το καταλογιζόμενο ποσό και την προθεσμία καταβολής αυτού. Προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά της πράξης προσδιορισμού φόρου που εξέδωσε η Φορολογική Αρχή είναι απαράδεκτη. Ως παραδεκτή νοείται μόνον η άσκηση προσφυγής κατά της απόφασης ή της σιωπηρής απόρριψης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Περαιτέρω, επιδίωξη της ως άνω διατάξεως συνιστά η είσπραξη δημοσίων εσόδων, τα οποία μέχρι τούδε έχει κατασταθεί άκρως δυσχερές να εισπραχθούν ή - πάντως - εισπράττονται με μεγάλες καθυστερήσεις. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται με την άμεση βεβαίωση της οφειλής σε ποσοστό 50% επί του αμφισβητούμενου από το φορολογούμενο ποσού που αναγράφεται στην πράξη, το οποίο και εισπράττεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Η βεβαίωση και είσπραξη του ως άνω οφειλόμενου ποσού δεν θέτει εκποδών το δικαίωμα του φορολογούμενου να καταθέσει ενώπιον της Υπηρεσίας αίτημα αναστολής της πληρωμής που έχει βεβαιωθεί και οφείλεται, με την προϋπόθεση όμως ότι αυτή θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη. Εάν δεν εκδοθεί απόφαση εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη Φορολογική Αρχή, η αίτηση αναστολής θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 3** επιδιώκεται η τροποποίηση ορισμένων διατάξεων του ισχύοντος άρθρου 70 Α του Κ.Φ.Ε., προκειμένου κατά βάση να επιτευχθεί η ομαλή μετάβαση από την Επιτροπή Διοικητικής Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών, η οποία διατηρείται σε ισχύ μέχρι τις 31.7.2013, στην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης η οποία τίθεται σε ισχύ από την 1.8.2013. Επιπλέον, το ως άνω άρθρο υπόκειται σε τροποποιήσεις που αφορούν την οριακή βελτίωση των ήδη ισχυουσών διαδικασιών καθώς και τη νομοτεχνική τακτοποίηση των διατάξεων αυτών για συστηματικούς λόγους.

Υποπαράγραφος Α.6. : Τροποποίηση των διατάξεων του Κώδικα Φ.Π.Α.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της υποπαραγράφου αυτής επιδιώκεται η προώθηση της οικειοθελούς συμμόρφωσης των υποκείμενων στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ). Για το σκοπό αυτό ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν ορθές περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ, ακόμη και στην περίπτωση που αδυνατούν να καταβάλλουν το σύνολο του οφειλόμενου φόρου, καταβάλλοντας μόνο το συμβολικό ποσό των δέκα (10) ευρώ. Το υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό στην περίπτωση της εμπρόθεσμης δήλωσης θα βεβαιώνεται και θα καταβάλλεται σε δύο δόσεις στο τέλος του ίδιου και επόμενου αντίστοιχα μήνα κατά τον οποίο υποβάλλεται η δήλωση. Το ποσό της δεύτερης δόσης επιβαρύνεται κατά δύο τοις εκατό (2%). Για την καταβολή του ποσού αυτού θα ακολουθούνται οι υφιστάμενες διαδικασίες για την είσπραξη ληξιπρόθεσμων οφειλών. Στην περίπτωση της εκπρόθεσμης δήλωσης το υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό καταβάλλεται στο τέλος του μήνα για τον οποίο υπολογίζεται ο πρόσθετος φόρος.

Παράλληλα προβλέπεται ότι σε περίπτωση ελέγχου, δεν θα μειώνεται ο πρόσθετος φόρος κατά το συμβιβασμό, καθώς και ότι δεν θα παρέχεται η δυνατότητα καταβολής σε δόσεις του κύριου και πρόσθετου φόρου, τόσο στην περίπτωση επίτευξης συμβιβασμού μετά την καταβολή του 1/5, όσο και στην περίπτωση που ασκηθεί προσφυγή, ή παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προσφυγής. Επίσης προβλέπεται ότι ο φόρος που βεβαιώνεται με βάση έλεγχο δεν είναι δυνατόν να υπαχθεί σε ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών σύμφωνα με το ν. 2648/1998 περί διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων βεβαιωμένων οφειλών και κάθε άλλης ισχύουσας σχετικής νομοθετικής ρύθμισης.

Με τον τρόπο αυτό κάθε επιχείρηση έχει όφελος να υποβάλλει ειλικρινείς περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ, εκμεταλλευόμενη τις σχετικές διατάξεις για τμηματική καταβολή των ποσών που αδυνατεί να καταβάλλει με την υποβολή της δήλωσης. Παράλληλα η φορολογική διοίκηση θα γνωρίζει με περισσότερη ακρίβεια τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων και θα είναι σε θέση να επιδιώξει την είσπραξη των οφειλόμενων ποσών με ασφαλέστερο τρόπο και ο ελεγκτικός μηχανισμός θα έχει τη δυνατότητα να επικεντρώσει τις προσπάθειές του στην καταπολέμηση της πραγματικής φοροδιαφυγής.

Ειδικότερα

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 1**, δίνεται η δυνατότητα υποβολής της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ με την καταβολή τουλάχιστον δέκα (10) ευρώ, με ταυτόχρονη βεβαίωση και υποχρέωση καταβολής του υπόλοιπου οφειλόμενου φόρου σε δύο δόσεις στην περίπτωση εμπρόθεσμης δήλωσης μέχρι το τέλος του ίδιου και του επόμενου αντίστοιχα μήνα κατά τον οποίο υποβάλλεται η δήλωση και στην περίπτωση εκπρόθεσμης δήλωσης στο τέλος του μήνα για τον οποίο υπολογίζεται ο πρόσθετος φόρος. Η δεύτερη δόση επιβαρύνεται κατά δύο τοις εκατό (2%). Με την διάταξη αυτή διασφαλίζεται η εκούσια συμμόρφωση των φορολογουμένων σχετικά με την υποχρέωσή τους για υποβολή περιοδικής δήλωσης. Παράλληλα επιτυγχάνεται ο προσδιορισμός των οφειλόμενων ποσών με μεγαλύτερη ακρίβεια γεγονός που διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό την εισπραξιμότητα του φόρου και τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων.

Οι διατάξεις της **περίπτωσης 2** είναι νομοτεχνικού χαρακτήρα και με αυτές ορίζεται ότι οι υποκείμενοι στο φόρο, οι οποίοι ενεργούν αποκλειστικά πράξεις για τις οποίες δεν τους παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, τα νομικά πρόσωπα που δεν υπάγονται στο φόρο, καθώς και οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ, έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν περιοδική δήλωση μόνο στις φορολογικές περιόδους κατά τις οποίες πραγματοποιούν ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών ή λήψη υπηρεσιών. Τα πρόσωπα αυτά απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής εκκαθαριστικής δήλωσης.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 3**, τροποποιούνται οι διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 38 του Κώδικα ΦΠΑ και δίδεται η δυνατότητα με υπουργική απόφαση να ορίζεται μεγαλύτερη ή μικρότερη φορολογική περίοδος η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός μηνός, για την υποβολή της περιοδικής δήλωσης. Επίσης ορίζεται ότι η χορηγούμενη παράταση, της καταληκτικής προθεσμίας υποβολής των περιοδικών ή εκκαθαριστικών δηλώσεων ή ανακεφαλαιωτικών πινάκων στις περιπτώσεις ειδικών συνθηκών, εκδίδεται το αργότερο μέχρι τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας και ισχύει από το χρόνο έκδοσής της.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 4** καταργείται η δυνατότητα μείωσης του πρόσθετου φόρου στην περίπτωση διοικητικού ή δικαστικού συμβιβασμού καθώς και η υπαγωγή σε οποιαδήποτε ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών στην περίπτωση πράξεων προσδιορισμού του φόρου (που αφορούν σε τακτικό έλεγχο). Στόχος των διατάξεων αυτών είναι η παροχή κινήτρου για την υποβολή ειλικρινών περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 5** καταργείται η δυνατότητα μείωσης του πρόσθετου φόρου στην περίπτωση διοικητικού ή δικαστικού συμβιβασμού καθώς και η υπαγωγή σε οποιαδήποτε ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών στην περίπτωση προσωρινών πράξεων προσδιορισμού του φόρου. Στόχος των διατάξεων αυτών είναι η παροχή κινήτρου για την υποβολή ειλικρινών περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 6** καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 53 του Κώδικα ΦΠΑ και αυτή ενσωματώνεται, τροποποιημένη, στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, σύμφωνα με την περίπτωση 7.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 7** τροποποιούνται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 53 του Κώδικα ΦΠΑ, ως απόρροια της δυνατότητας υποβολής περιοδικής δήλωσης με καταβολή ελάχιστου ποσού 10 ευρώ. Επίσης με τις διατάξεις αυτές ορίζεται, ότι στην περίπτωση προσωρινής πράξης προσδιορισμού, αν δεν επιτευχθεί διοικητική επίλυση της διαφοράς και ασκηθεί από τον υπόχρεο εμπρόθεσμα προσφυγή, βεβαιώνεται το σύνολο του αμφισβητούμενου κύριου και πρόσθετου φόρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα και στην παράγραφο 4 του άρθρου 50 του Κώδικα ΦΠΑ. Επίσης ορίζεται ότι στην περίπτωση πράξης προσδιορισμού που αφορά τακτικό έλεγχο και εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 49 του Κώδικα ΦΠΑ, βεβαιώνεται το σύνολο του αμφισβητούμενου κύριου και πρόσθετου φόρου, ωστόσο στην περίπτωση αυτή, η είσπραξη του 50% του ποσού που βεβαιώθηκε αναστέλλεται έως την κοινοποίηση στη Δ.Ο.Υ. της οριστικής πρωτόδικης απόφασης. Με την διάταξη αυτή παρέχεται η δυνατότητα συνολικής βεβαίωσης του φόρου ακόμα και στην περίπτωση άσκησης της προσφυγής.

Οι διατάξεις της **περίπτωσης 8** τροποποιούν τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 53 του Κώδικα ΦΠΑ και με αυτές ορίζεται ότι και στην αναστολή του φόρου που προβλέπεται στην περίπτωση β) της παραγράφου 1 του άρθρου 53, όπως τροποποιείται με την περίπτωση 7 της παρούσας υποπαραγράφου, βεβαιώνεται ταμειακά το ποσό αυτό.

Οι διατάξεις της **περίπτωσης 9** είναι νομοτεχνικού χαρακτήρα και με αυτές ορίζεται ότι φόρος που έχει ήδη βεβαιωθεί, κατά το ποσό που δεν οφείλεται με βάση οριστική απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου, εκπίπτει ή επιστρέφεται, κατά περίπτωση.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 10** που αφορούν το άρθρο 54 του Κώδικα ΦΠΑ, καταργούνται οι διατάξεις που αφορούν την τμηματική καταβολή του φόρου στην περιοδική δήλωση, όπως ισχύει σήμερα. Περαιτέρω με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 54 του Κώδικα ΦΠΑ καταργείται η δυνατότητα καταβολής

του φόρου με δόσεις, στην περίπτωση διοικητικής επίλυσης της διαφοράς ή δικαστικού συμβιβασμού ή λόγω μη εμπρόθεσμης άσκησης προσφυγής που αφορούν πράξεις προσδιορισμού του φόρου. Με τη διάταξη αυτή οι ειλικρινείς φορολογούμενοι αντιμετωπίζονται με ευνοϊκότερο τρόπο από τα πρόσωπα που δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν ανακριβείς περιοδικές δηλώσεις.

Με την **περίπτωση 11** ρυθμίζονται ζητήματα εφαρμογής κατά τη μεταβατική περίοδο εφαρμογής των διατάξεων της υποπαραγράφου αυτής.

Υποπαραγράφος Α7: Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ακινήτων (Ε.Ε.Τ.Α.)

Για επιτακτικούς λόγους εθνικού συμφέροντος, που συνίστανται στην αποφυγή της απόκλισης από τον τεθέντα στόχο για την άμεση μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και την εξ αυτής ενεργοποίηση των ρητρών αυτόματης διόρθωσης, αποφασίστηκε από την Κυβέρνηση, αποκλειστικά για το έτος 2013, η επιβολή έκτακτου ειδικού τέλους υπέρ του Δημόσιου στις ηλεκτροδοτούμενες επιφάνειες ακινήτων (ΕΕΤΑ).

Η επιβολή του ανωτέρω έκτακτου και κατεπείγοντος χαρακτήρα μέτρου δημοσιονομικής εξυγίανσης αποφασίστηκε με κριτήριο την καθολικότητα, την αναλογικότητα και την προσφορότητα, ως το λιγότερο επαχθές, δεδομένων των δημοσιονομικών του κράτους στη συγκεκριμένη οικονομική συγκυρία και ως επιβαλλόμενο σε περιουσία, της οποίας η πραγματική αξία εξαρτάται απολύτως από την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων και από την εθνική δημοσιονομική ανεξαρτησία της χώρας.

Ειδικότερα :

- με τις **περ. 1 και 2**, σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 78 του Συντάγματος, ορίζεται η φύση του ΕΕΤΑ, ο χρόνος και το αντικείμενο επιβολής αυτού, και ορίζεται συγκεκριμένα ότι αντικείμενο του τέλους είναι οι ηλεκτροδοτούμενες δομημένες επιφάνειες ακινήτων οποιασδήποτε μορφής, ανεξάρτητα εάν αυτές είναι αποπερατωμένες ή μη και ανεξάρτητα από την ορθή αναγραφή τους στους λογαριασμούς κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος.

- με τις **περ. 3 και 4** καθορίζεται το υποκείμενο του ΕΕΤΑ, το οποίο είναι ο κύριος ή ο επικαρπωτής του ακινήτου, ενώ υπόχρεος για την καταβολή του καθίσταται ο χρήστης αυτού κατά την ημερομηνία έκδοσης του λογαριασμού κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος που περιλαμβάνει ΕΕΤΑ. Αν ο χρήστης είναι μισθωτής, με την καταβολή

του τέλους επέρχεται αυτοδικαίως συμψηφισμός με οφειλόμενα ή μελλοντικά μισθώματα. Η διάταξη είναι αναγκαστικού δικαίου και κατισχύει κάθε άλλης αντίθετης συμφωνίας των συμβαλλομένων μερών, με εξαίρεση τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 1665/1986, στις οποίες ο μισθωτής έχει το δικαίωμα αγοράς του ακινήτου κατά τη λήξη της μίσθωσης.

- με την **περ. 5** ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ΕΕΤΑ, ο οποίος είναι προοδευτικός, με την εφαρμογή 10 συντελεστών από 0,5 έως και 16 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, ανάλογα με την τιμή ζώνης στην οποία βρίσκεται το ακίνητο, και με συντελεστή προσαύξησης για τα νεόδμητα κτίρια της τελευταίας 25ετίας. Τα στοιχεία υπολογισμού του τέλους, ήτοι το εμβαδό της δομημένης επιφάνειας, το ύψος της τιμής ζώνης και η παλαιότητα του ακινήτου λαμβάνονται υπόψη, όπως αυτά αναγράφονται στη βάση πληροφοριών του ΔΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τα οποία υπολογίζεται το τέλος ακίνητης περιουσίας (ΤΑΠ) της παρ. 24 του ν. 2130/1993. Επιπλέον ρυθμίζεται ο τρόπος υπολογισμού του ΕΕΤΑ σε περίπτωση μη αναγραφής τιμής ζώνης στη βάση πληροφοριών του ΔΕΔΔΗΕ και αναγραφής μηδενικής τιμής στα τετραγωνικά μέτρα του ΤΑΠ, καθώς και η περίπτωση που τα τετραγωνικά μέτρα του ΤΑΠ είναι υπερδιπλάσια εκείνων που έχουν ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό των δημοτικών τελών ή δημοτικών φόρων.

Περαιτέρω προβλέπεται αποκλειστική προθεσμία, μέσα στην οποία τυχόν λάθη στα στοιχεία υπολογισμού του τέλους μπορούν να διορθωθούν από τους πολίτες στον αρμόδιο Δήμο. Σε διαφορετική περίπτωση τεκμαίρεται ότι οι πολίτες αποδέχονται τα στοιχεία ως ακριβή. Επιπλέον ορίζεται προθεσμία, μέσα στην οποία όλοι οι δήμοι οφείλουν να ελέγξουν εάν τα τετραγωνικά μέτρα είναι συμπληρωμένα και οι τιμές ζώνης είναι οι ορθές και να αποστείλουν στο ΔΕΔΔΗΕ τις καταστάσεις αυτές.

Επίσης, ορίζεται ότι στην περίπτωση που δεν επιβλήθηκε ΕΕΤΑ ή εάν αυτό υπολογίστηκε μειωμένο, διενεργείται βεβαίωση αυτού στον κατά περίπτωση υπόχρεο στο τέλος.

Τέλος, περιλαμβάνεται ειδική ρύθμιση για υπολογισμό των ακινήτων που δεν έχουν οικιακή χρήση, με μειωμένους συντελεστές 30% και 60%, για το εμβαδόν τους που υπερβαίνει τα 1.000 και τα 2.000 τ.μ. αντίστοιχα.

- Στην **περ. 6** ορίζεται ρητά ο τρόπος υπολογισμού του ΕΕΤΑ.

- Στην **περ. 7** καθορίζονται οι υποκειμενικές και αντικειμενικές απαλλαγές από το ΕΕΤΑ. Συγκεκριμένα, στο τέλος δεν υπόκεινται τα ακίνητα που ανήκουν :

α) στο Ελληνικό Δημόσιο, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, πλην των οριζόμενων στην υποπερ. β' νομικών προσώπων δημοσίου

δικαίου, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, και τις δημοτικές επιχειρήσεις,

β) στα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα της περ. ιγ της παρ. 1 του άρθρου 129 του ν. 3842/2010, στα οποία περιλαμβάνονται και όσα έχουν περιβληθεί τον τύπο του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, αποκλειστικά για τα ακίνητα ιδιοχρησιμοποιούν για να επιτελούν το λατρευτικό, εκπαιδευτικό, θρησκευτικό και κοινωφελές έργο τους.

γ) στα νομικά πρόσωπα της περίπτωσης στ' της παρ. 7 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 εφόσον ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση των θρησκευτικών, εκκλησιαστικών, φιλανθρωπικών, εκπαιδευτικών, καλλιτεχνικών ή κοινωφελών σκοπών τους.

δ) στα νομικά πρόσωπα της περίπτωσης στ' της παρ. 7 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 εφόσον ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως γήπεδα ή χώροι αθλητικών εγκαταστάσεων για την πραγματοποίηση των αθλητικών τους σκοπών και

ε) σε ξένα κράτη, εφόσον αυτά χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση πρεσβειών και προξενείων, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

- Στην **περ. 8** ορίζονται επιπλέον απαλλαγές για :

α) τους κοινόχρηστους χώρους πολυκατοικιών, τους κοινόχρηστους χώρους των κύριων τουριστικών καταλυμάτων.

β) τα διατηρητέα ακίνητα, που δε χρησιμοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο (ιδιοχρησιμοποίηση, μίσθωση, δωρεάν παραχώρηση κ.λπ.)

γ) τα αρχαία μνημεία, τα ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή έργα τέχνης και οι χώροι ιστορικών ή αρχαιολογικών μνημείων, ανεξάρτητα από το εάν αυτά ιδιοχρησιμοποιούνται, μισθώνονται, παραχωρούνται δωρεάν ή είναι κενά.

δ) τα ακίνητα που αφορούν σε γεωργική ή βιομηχανική χρήση, γεγονός το οποίο αποδεικνύεται αποκλειστικά από το εάν στο πεδίο χρήσης του συστήματος «ΕΡΜΗΣ» του ΔΕΔΔΗΕ αναγράφονται οι κωδικοί αριθμοί χρήσης 3 και 4 αντίστοιχα.

- Στις **περ. 9, 10 και 11** λαμβάνεται ειδική πρόνοια, απαλλαγή ή χρήση μειωμένου συντελεστή για τον υπολογισμό του τέλους, για τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, ήτοι τους άνεργους, τους πολύτεκνους και τα άτομα με αναπηρία και ορίζονται οι ειδικές προϋποθέσεις που πρέπει να ισχύουν ανά περίπτωση.

- Στην **περ. 12** ορίζεται ο τρόπος βεβαίωσης του τέλους, η αρμόδια Δ.Ο.Υ για θέματα ΕΕΤΑ, το πρόσωπο στο οποίο αυτό βεβαιώνεται καθώς και η διαδικασία επιστροφής τυχόν μη οφειλόμενου καταβληθέντος τέλους.

- Στην **περ. 13** ορίζεται ότι το ΕΕΤΑ εισπράττεται από τη Δ.Ε.Η. και τους εναλλακτικούς προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος σε πέντε (5) ισόποσες δόσεις στους λογαριασμούς που εκδίδονται από αυτούς από τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους μέχρι το Φεβρουάριο του 2014 και καθορίζεται η τύχη του ΕΕΤΑ σε περιπτώσεις διακανονισμού ή ρύθμισης των οφειλών ηλεκτρικού ρεύματος.

- Στην **περ. 14** ορίζεται ο χρόνος απόδοσης του ΕΕΤΑ στο Ελληνικό Δημόσιο και οι συνέπειες τυχόν καθυστέρησης απόδοσής του, θεσπίζεται η δυνατότητα του Ελληνικού Δημοσίου να ζητά χρηματικές προκαταβολές από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και μέχρι 25% του προς είσπραξη ποσού, καθορίζεται ποσοστό παρακράτησης 0,25% επί των εισπράξεων υπέρ των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι είναι επιπλέον υποχρεωμένοι να θέτουν στη διάθεση του Υπουργείου Οικονομικών προκειμένου να ελέγχεται η ορθή επιβολή του ΕΕΤΑ.

- Στην **περ. 15** καθορίζεται ο χρόνος διαγραφής των υπόχρεων καταναλωτών ως προς το ΕΕΤΑ καθώς και ο τρόπος της βεβαίωσης του ΕΕΤΑ στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ.

Επίσης ορίζεται ρητά η δυνατότητα αποκοπής, οποτεδήποτε και για οποιονδήποτε λόγο, του ΕΕΤΑ από το λογαριασμό κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος, καθώς και οι προϋποθέσεις για τη βεβαίωση του τέλους στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

- Στην **περ. 16** λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τους οικονομικά αδύναμους πολίτες, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στις περ. 9, 10 και 11 του εν λόγω άρθρου. Συγκεκριμένα δίνεται η δυνατότητα στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., εφόσον ο υπόχρεος σε ΕΕΤΑ, ο οποίος πρέπει να είναι και χρήστης του ακινήτου, δεν έχει άλλα ακίνητα στην κυριότητά του και διαβιβεί υπό μειονεκτικά κοινωνικά συνθήκες, να αποφασίσει είτε την καταβολή του τέλους σε περισσότερες από τις προβλεπόμενες δόσεις είτε και τον περιορισμό αυτού.

Σε κάθε περίπτωση, κατά της εν λόγω απόφασης παρέχεται η δυνατότητα άσκησης ένστασης στην τριμελή επιτροπή που ορίζεται στις διατάξεις της παρ. 15 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011.

- Στην **περ. 17** προβλέπεται ότι με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία για την είσπραξη του ΕΕΤΑ μέσω των λογαριασμών κατανάλωσης του ηλεκτρικού ρεύματος, για τη βεβαίωση και είσπραξη του τέλους κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία επιστροφής του τέλους, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων των περ. 9, 10 και 11 της **υποπαραγράφου Α.7.**, καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας υποπαραγράφου.

Υποπαράγραφος Α.8.: Ρυθμίσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας

περίπτωση 1: Θεωρήθηκε απαραίτητο, για λόγους ισότητας και χρηστής διοίκησης, να καταργηθεί η διάταξη της περ. ε της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3842/2010, σύμφωνα με την οποία, ως προς τα νομικά πρόσωπα, φορολογείται με μικρότερο συντελεστή (1‰) η αξία των κτιρίων, τα οποία είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό ετών και έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, που χρήζουν ειδικής προστασίας, από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού. Η συγκεκριμένη διάταξη, που εισάγει διαφοροποίηση σε σχέση με το συντελεστή φορολόγησης και θέτει σε δυσμενέστερη θέση τα λοιπά νομικά πρόσωπα που έχουν διατηρητέα κτίρια ή κτίρια που χρήζουν ειδικής προστασίας από άλλα Υπουργεία, αφορά ελάχιστες περιπτώσεις που δε δικαιολογούν τη διαφορική νομοθετική αντιμετώπιση.

περίπτωση 2: Με την προτεινόμενη διάταξη παρατείνεται και για το έτος 2013 ο υπολογισμός του ΦΑΠ με συντελεστή 0,33‰ για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων – νομικών προσώπων και η μη εφαρμογή του ελάχιστου ορίου του ενός ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο των κτισμάτων.

περίπτωση 3: Για λόγους χρηστής διοίκησης και για να μπορέσουν οι φορολογούμενοι να αντεπεξέλθουν στις φορολογικές τους υποχρεώσεις, κρίθηκε απαραίτητο να οριστούν επτά (7) μηνιαίες δόσεις καταβολής του Φ.Α.Π. για τα έτη 2011 και 2012, η εκκαθάριση των οποίων αναμένεται να πραγματοποιηθεί μέσα στο έτος 2013, και τέσσερις (4) μηνιαίες δόσεις για την καταβολή του ΦΑΠ έτους 2013.

περίπτωση 4: Με την προσθήκη της διαδικαστικού περιερχομένου διάταξης, διευκρινίζεται ο συντελεστής αξιοποίησης οικοπέδου (ΣΑΟ) που λαμβάνεται για τον υπολογισμό της αξίας οικοπέδου, στις δηλώσεις ΦΑΠ φυσικών προσώπων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β´ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Υποπαράγραφος Β.1. Μεταφορά αρμοδιοτήτων στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων

Η εξασφάλιση μιας ευέλικτης και αποτελεσματικής φορολογικής διοίκησης συνιστά τον αναμφίλεκτο και συστηματικά επιδιωκόμενο σκοπό μιας σειράς νομοθετικών παρεμβάσεων που έχουν λάβει χώρα τα τελευταία χρόνια στη χώρα. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η αξιοπιστία και η αποδοτικότητα στον ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα των δημοσίων εσόδων, μεταβιβάζονται επιπλέον αρμοδιότητες στο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Οι νέες διατάξεις συμβάλλουν στην ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, η οποία είναι απαραίτητη για την επιτάχυνση των οργανωτικών αλλαγών, τη βελτίωση της ποιότητας του προσωπικού και των λειτουργικών διαδικασιών, ενώ παράλληλα επιδιώκεται και η αντιμετώπιση ενδεχόμενων πολιτικών επιρροών, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

Συγκεκριμένα, με την περίπτωση 3α, στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ) μεταφέρονται οι αρμοδιότητες, το προσωπικό και οι διαθέσιμοι πόροι των ακόλουθων οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) που αφορούν στην άσκηση της φορολογικής και τελωνειακής διοίκησης:

- i. Διεύθυνση Εφαρμογών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Δ 30), με την εξαίρεση των Τμημάτων Προϋπολογισμού και Δημοσίων Δαπανών, Μισθοδοσίας και Συντάξεων
- ii. Διεύθυνση Εισαγωγής και Ελέγχου στοιχείων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Δ 32).

Με αυτόν τον τρόπο, όλες οι αρμοδιότητες της ΓΓΠΣ που σχετίζονται με είσπραξη εσόδων μεταφέρονται στη ΓΓΔΕ και ως εκ τούτου ενοποιείται ο τομέας των δημοσίων εσόδων και, σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες διατάξεις, επιδιώκεται η ημιαυτονομία της ΓΓΔΕ.

Περαιτέρω, με την υποπερίπτωση β' της περίπτωσης 3 που προστίθεται στην υποπαράγραφο Ε.2. του ν. 4093/2012 (Α' 222) μεταφέρονται οι αρμοδιότητες προληπτικού ελέγχου εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας και προσωρινού φορολογικού ελέγχου, ο έλεγχος εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και το προσωπικό και οι πόροι που είναι αναγκαίοι για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων. Στόχος της διάταξης είναι η μεταφορά όλων των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με είσπραξη δημοσίων εσόδων υπό μία ενιαία διοίκηση, τη ΓΓΔΕ. Με το ίδιο σκεπτικό επιτρέπεται στις αρμόδιες υπηρεσίες της ΓΓΔΕ να προβαίνουν σε επιτόπιους ελέγχους και έρευνες κατά την άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με τη νέα περίπτωση 3γ. Εξίσου δε

συμβάλλει στην αυτονομία της ΓΓΔΕ η προβλεπόμενη μεταφορά σε αυτήν της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών (περίπτωση 3δ).

Περίπτωση 2: Επίσης, με την υποπερίπτωση (9) μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα να αποφασίζει ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων τις προϋποθέσεις πρόσληψης προσωπικού, πάντοτε υπό την απαραίτητη εγγύηση και τον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π.. Σκοπός της ως άνω διάταξης είναι η διασφάλιση της αυτονομίας του ΓΓΔΕ και της αποδοτικότητας κατά την άσκηση των καθηκόντων του, πάντοτε υπό την αίρεση διασφάλισης της διαφάνειας των αποφάσεων της διοίκησης.

Προς την ίδια κατεύθυνση βρίσκεται και η υποπερίπτωση (10) βάσει της οποίας παρέχεται στον ΓΓΔΕ η δυνατότητα να καθορίζει ειδικό σύστημα προαγωγών, βαθμολογικής και υπηρεσιακής εξέλιξης των υπαλλήλων της ΓΓΔΕ κατά παρέκκλιση των κριτηρίων και της διαδικασίας του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) και κάθε άλλης διάταξης. Η κρίση του ΓΓΔΕ δεν είναι ανέλεγκτη, καθότι το εν λόγω ειδικό σύστημα καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδεται μετά από πρόταση του ΓΓΔΕ. Η νέα διάταξη επιτρέπει στον Γενικό Γραμματέα να αποφασίζει με γνώμονα τις ικανότητες των προσώπων την προαγωγή και εξέλιξη τους, χωρίς αναγκαστικά να απαιτείται η πλήρωση ορισμένου χρόνου υπηρεσίας.

Εν συνεχεία στην **περίπτωση 3** συστήνεται Γνωμοδοτικό Συμβούλιο της ΓΓΔΕ, το οποίο αναφέρεται στον Υπουργό Οικονομικών (στοιχείο δ). Στόχος της ρύθμισης αυτής είναι η δημιουργία ενός συμβουλευτικού οργάνου, το οποίο συμβουλεύει σε σημαντικά ζητήματα φορολογικής και τελωνειακής διοίκησης, ελέγχει την επίδοση της φορολογικής διοίκησης, την υποστηρίζει στις σχέσεις της με άλλους φορείς και επιβεβαιώνει ότι ο ΓΓΔΕ ασκεί τις εξουσίες του δεόντως.

Τέλος, ορίζεται στην **περίπτωση 4** ότι με αποφάσεις του ΓΓΔΕ, ύστερα από γνώμη του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που διατυπώνεται εντός δεκατεσσάρων ημερών, μπορεί να καθορίζεται ή να ανακαθορίζεται η εσωτερική διάρθρωση, ειδικά, των Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών και να συστήνονται ή να καταργούνται ή να συγχωνεύονται ή να αναστέλλεται η λειτουργία οργανικών μονάδων επιπέδου αυτοτελούς γραφείου ή αυτοτελούς τμήματος ή τμήματος ή υποδιεύθυνσης ή διεύθυνσης. Η διάταξη αυτή επιτρέπει στο ΓΓΔΕ να καθορίζει την εσωτερική διάρθρωση της ΓΓΔΕ ανάλογα με τις υπάρχουσες ανάγκες, βελτιώνοντας κατά αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματικότητα της ΓΓΔΕ.

Υποπαράγραφοι Β.2. - Β.10. - Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων

Βασικός ρόλος της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, είναι να ανταποκριθεί επιτυχώς στις προκλήσεις που θέτει η ποικιλομορφία των νομοθετημάτων και των διοικητικών πράξεων που δύναται να εμπεριέχουν μέτρα κρατικών ενισχύσεων, καθώς και στην επιταγή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για πληρέστερο έλεγχο από Ελληνικής πλευράς των κρατικών ενισχύσεων. Οι ρυθμίσεις αυτές στοχεύουν στην αποδοτικότερη εφαρμογή του πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων, ώστε να προληφθούν οι συνέπειες από την χορήγηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων τόσο για τους αποδέκτες αυτών όσο και για τη Χώρα.

Παράλληλα συστήνεται δίκτυο συνεργαζόμενων φορέων μεταξύ των Υπουργείων προκειμένου να δημιουργηθεί αποτελεσματικότερο πλαίσιο συνεργασίας, το οποίο θα διευκολύνει τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων.

Υποπαράγραφος Β.2. Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων

Στην **περίπτωση 1** καταγράφονται επιγραμματικά και αναλύονται, οι αρμοδιότητες της υπό σύσταση μονάδας.

Η μονάδα αναλαμβάνει στο σύνολο τους τις αρμοδιότητες που σχετίζονται με την εφαρμογή των κανόνων δικαίου περί ανταγωνισμού της ΕΕ όσον αφορά στις κρατικές ενισχύσεις, λαμβάνοντας υπόψη το δημόσιο συμφέρον και τις εκτιμώμενες επιπτώσεις στον ανταγωνισμό, αποτελώντας παράλληλα το κεντρικό σημείο επαφής με την ΕΕ για θέματα κρατικών ενισχύσεων.

Πιο συγκεκριμένα συμμετέχει στη διαμόρφωση και τον έλεγχο της πολιτικής των κρατικών ενισχύσεων κατ' εφαρμογή των άρθρων 106, 107 και 108 της Συνθήκης Λειτουργίας της ΕΕ. Επίσης, συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς προκειμένου να ελέγξει και να συντονίσει το σύνολο των ενεργειών τους ως προς την από πλευράς τους διατύπωση τεκμηριωμένων και εμπρόθεσμων απαντήσεων προς την ΕΕ. Επιπρόσθετα μεριμνά σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, για την κοινοποίηση προς την ΕΕ όλων των μέτρων που ενδέχεται να συνιστούν κρατική ενίσχυση. Τέλος δύναται να παρέχει εκπαίδευση και τεχνογνωσία καθώς και πάσης φύσεως κατευθυντήριες γραμμές, σε θέματα κρατικών ενισχύσεων.

Υποπαράγραφος Β.3. : Στελέχωση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων

Στην **υποπαράγραφο Β.3.** θεσπίζεται ρύθμιση για την οργάνωση και το προσωπικό της Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων.

Συστήνεται οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης, η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών. Η μονάδα απαρτίζεται από Προϊστάμενο - Διευθυντή και υπαλλήλους όλων των κλάδων κατηγοριών και ειδικοτήτων του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και αποσπασμένους σε αυτό από τον δημόσιο ή ευρύτερο Δημόσιο τομέα και τις Ανεξάρτητες Αρχές. Επίσης δύναται να απασχολεί δικηγόρους με έμμισθη εντολή προσληφθέντες στο Υπουργείο Οικονομικών. Ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύπτουν η μονάδα θα μεριμνά για την πρόσληψη μέσω της Διεύθυνσης Διοικητικού του Υπουργείου Οικονομικών μέσω ΑΣΕΠ Ειδικών Επιστημόνων οι οποίοι θα διορίζονται ως υπάλληλοι κατηγορίας Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού. Σε περίπτωση που οι κενές οργανικές θέσεις του Φορέα για τον συγκεκριμένο κλάδο δεν επαρκούν η μονάδα εισηγείται στην Διεύθυνση Οργάνωσης να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύσταση νέων θέσεων.

Ο αριθμός των υπαλλήλων που απαιτούνται για τις ανάγκες στελέχωσης της Υπηρεσίας ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, τα ειδικότερα ή πρόσθετα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα καθώς και η διαδικασία επιλογής αυτών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Υποπαράγραφος Β.4.: - Δίκτυο Αποκεντρωμένων Μονάδων Κρατικών Ενισχύσεων

Με την **υποπαράγραφο Β.4. :** συστήνεται δίκτυο αποκεντρωμένων μονάδων κρατικών ενισχύσεων σε όλα τα Υπουργεία, αντικείμενο των οποίων είναι η προετοιμασία και η προώθηση σχεδίων για γνωμοδότηση ή και έγκριση από την μονάδα κρατικών ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών. Με τον τρόπο αυτό αξιοποιούνται και εντάσσονται στον συνολικό εθνικό σχεδιασμό, οι υφιστάμενες υπηρεσίες στα Υπουργεία. Η σύσταση του δικτύου κρατικών ενισχύσεων κρίθηκε απαραίτητη λόγω της πολυπλοκότητας και της ιδιαιτερότητας των εκάστοτε μέτρων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις. Το κάθε Υπουργείο οφείλει να μεριμνά για την τήρηση της διαδικασίας έγκρισης των μέτρων των κρατικών ενισχύσεων τα οποία θεσπίζει και των οποίων είναι αρμόδιο.

Η μορφή και η στελέχωση των ανωτέρω αποκεντρωμένων Μονάδων εξαρτάται από τον όγκο των υποθέσεων των κρατικών ενισχύσεων που ενίοτε διαχειρίζεται το κάθε Υπουργείο και οι εποπτευόμενοι φορείς του, σε περίπτωση δε, που δεν υφίσταται σχετική υπηρεσία, αποφασίζεται η σύστασή της με Κοινή Υπουργική Απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών.

Υποπαράγραφος Β.5. : Διυπουργική Επιτροπή Κρατικών Ενισχύσεων

Με την **υποπαράγραφο Β.5.** συγκροτείται διυπουργική επιτροπή κρατικών ενισχύσεων όπως προβλέπεται από το αρ. 15 παρ. 2β' και το αρ. 16 παρ.6 του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98). Ως Πρόεδρος αυτής ορίζεται ο Υπουργός Οικονομικών και μέλη της οι Υπουργοί Εξωτερικών και Ανάπτυξης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και από τους κατά περίπτωση Υπουργούς αναλόγως με το προς συζήτηση θέμα.

Αντικείμενο της επιτροπής είναι η λήψη αποφάσεων επί μείζονος σημασίας θεμάτων κρατικών ενισχύσεων και η διαπραγμάτευση αυτών με τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και η επίλυση διαφωνιών, κατά περίπτωση, μεταξύ των αρμόδιων φορέων και της μονάδας.

Η επιτροπή συνεδριάζει κατόπιν πρόσκλησης του προϊστάμενου της Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων του ΥΠΟΙΚ ο οποίος συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις αυτής ως εισηγητής χωρίς δικαίωμα ψήφου. Οι αποφάσεις της ανωτέρω επιτροπής είναι δεσμευτικές για όλους τους εμπλεκόμενους στο εκάστοτε υπό συζήτηση θέμα φορείς.

Υποπαράγραφος Β.6. : - Διαδικασία Γνωμοδότησης από την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων

Στην **υποπαράγραφο Β.6.** περιγράφεται και αναλύεται, η διαδικασία αξιολόγησης των μέτρων που δύνανται να περιέχουν μεταφορά και διάθεση κρατικών πόρων οποιασδήποτε μορφής για παράδειγμα δανείων, εγγυήσεων, χορηγήσεων, φορολογικών και άλλων απαλλαγών, αποκρατικοποιήσεων, επενδύσεων, προς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, οπότε και συνιστούν πιθανά μέτρα κρατικών ενισχύσεων. Για το σύνολο των μέτρων αυτών γνωμοδοτεί η μονάδα κρατικών ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών χωρίς

τη θετική γνώμη της οποίας κανένα μέτρο δεν μπορεί να υλοποιηθεί.

Υποπαράγραφος Β.7.: Υποστήριξη από ΚΔΕΟΔ

Με την **υποπαράγραφο Β.7.** παρέχεται τεχνική υποστήριξη από τη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του ΚΔΕΟΔ, ως νπιδ του ευρύτερου δημόσιου τομέα, η οποία υποχρεούται να εξετάζει κατά προτεραιότητα τα θέματα που της υποβάλλονται από την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων και τις Αποκεντρωμένες Μονάδες σε όλα τα στάδια της διαδικασίας των υποπαραγράφων Β.2., Β.4. και Β.5.

Ειδικότερα η Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του ΚΔΕΟΔ παρέχει εξειδικευμένες νομικές συμβουλές στην Κεντρική Μονάδα και στις Αποκεντρωμένες Μονάδες Κρατικών Ενισχύσεων που χορηγούν ή που δύνανται να χορηγήσουν ενισχύσεις, προς τον σκοπό της πλήρους συμμόρφωσής τους με τους κοινοτικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται επαρκώς υπόψη, αφενός, οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και, αφετέρου, η νομολογία των κοινοτικών δικαστηρίων.

Υποπαράγραφος Β.8. - Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων

Με την **υποπαράγραφο Β.8.** δημιουργείται Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων, στο οποίο θα συνδεθούν όλα τα υφιστάμενα καθώς και τα υπό προκήρυξη περιφερειακά συστήματα του δικτύου των Αποκεντρωμένων Μονάδων Κρατικών Ενισχύσεων.

Το εν λόγω Σύστημα περιλαμβάνει όλες τις κρατικές ενισχύσεις που έχουν δοθεί στην Ελληνική Επικράτεια κατόπιν εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τις ενισχύσεις που έχουν δοθεί βάσει του Κανονισμού 1998/2006 (L 379/5 EL της 28.12.2006), καθώς και αυτές του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 800/2008 (L 214/3 EL της 09.08.2008).

Ο σκοπός του Κεντρικού αυτού Πληροφοριακού Συστήματος είναι ιδιαίτερης σημασίας λόγω του ότι θα καταγράφονται ανά πάσα στιγμή όλες οι κρατικές ενισχύσεις που έχει λάβει η Ελλάδα (ad hoc και καθεστώτα), θα παρακολουθείται το μέγεθος των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί, η πορεία των κρατικών ενισχύσεων, όπως για παράδειγμα η έναρξη ή η λήξη ενός καθεστώτος και η σώρευση.

Υποπαράγραφος Β.9. - Εφαρμογή της υποχρέωσης ανάκτησης παράνομων κρατικών ενισχύσεων

Στην **υποπαράγραφο Β.9.** περιγράφεται η διαδικασία σύμφωνα με την οποία πραγματοποιείται η ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων.

Η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων, σε συνεργασία με τις Αποκεντρωμένες Μονάδες, είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή των αποφάσεων που αφορούν την ανάκτηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων.

Η ανάκτηση γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 14 του Διαδικαστικού Κανονισμού 659/1999 «για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 108 της Συνθήκης».

Σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων που δεν είναι συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά, θα πρέπει να επιδιώκεται η επαναφορά της κατάστασης που υπήρχε στην αγορά πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης. Αυτό είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί ότι τηρούνται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.

Η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση επιτυγχάνεται εφόσον οι επίμαχες ενισχύσεις επιστραφούν από τον αποδέκτη, ο οποίος χάνει το πλεονέκτημα που απολάμβανε στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές του. Για το σκοπό αυτό είναι αναγκαίο να ανακτάται αμελλητί η ενίσχυση, περιλαμβανομένων και των τόκων. Η ανάκτηση διέπεται από το εθνικό δίκαιο -δικονομική αυτοτέλεια, και η εφαρμογή των διαδικασιών αυτών δεν θα πρέπει να εμποδίζει την αποκατάσταση αποτελεσματικού ανταγωνισμού, εμποδίζοντας την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής. Για την επίτευξη αυτού του αποτελέσματος πρέπει να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα που να διασφαλίζουν την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής .

Σε περίπτωση που η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ανάκτηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων δεν προσδιορίζει τους αποδέκτες της ενίσχυσης (π.χ. στην περίπτωση καθεστώτων ενισχύσεων που οι αποδέκτες είναι πολλοί), ο προσδιορισμός γίνεται από την Κεντρική Μονάδα σε συνεργασία με τις αποκεντρωμένες Μονάδες σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 48 της υπ' αριθμ. 2007/C272/05 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αποτελεσματική εφαρμογή των ανακτήσεων **(υποπερ. α')**.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάκτησης παράνομων κρατικών ενισχύσεων, οι Αποκεντρωμένες Μονάδες παρέχουν στην Κεντρική Μονάδα τις απαραίτητες πληροφορίες για τον προσδιορισμό των τελικών αποδεκτών και υπολογίζουν το ποσό προς ανάκτηση (αρχικό ποσό και τόκους) καθώς και παίρνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή της ανάκτησης σε συνεργασία και σύμφωνα με τις οδηγίες της Κεντρικής Μονάδας.

Υποπαράγραφος Β.10. : - Διαδικασία ανάκτησης παράνομων κρατικών ενισχύσεων

Στην **υποπαράγραφο Β.10.** περιγράφεται η διαδικασία της ανάκτησης παράνομων κρατικών ενισχύσεων από την Κεντρική Μονάδα σε συνεργασία με τις Αποκεντρωμένες Μονάδες.

Η απόφαση της Επιτροπής για ανάκτηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων είναι δεσμευτική για όλα τα όργανα του κράτους, περιλαμβανομένων και των δικαστηρίων του. Αυτό συνεπάγεται ότι κάθε όργανο που συμμετέχει στην εφαρμογή της απόφασης ανάκτησης πρέπει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της απόφασης αυτής.

Η Κεντρική Μονάδα μόλις ενημερωθεί για την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί ανάκτησης παράνομων κρατικών ενισχύσεων προσδιορίζει τις ενέργειες που θα οδηγήσουν στην ανάκτηση και ζητεί από τις Αποκεντρωμένες Μονάδες να τις υιοθετήσουν άμεσα (**περ. 2**). Οι αποκεντρωμένες Μονάδες υποχρεούνται να εφαρμόσουν τις ενέργειες αυτές μέσα στην οριζόμενη προθεσμία και να αναφέρουν τα αποτελέσματα στην Κεντρική Μονάδα. Η Κεντρική Μονάδα ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις ενέργειες της και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την ανάκτηση της παράνομης κρατικής ενίσχυσης και συνεχίζει την τακτική ενημέρωση για την πορεία της ανάκτησης.

Οι ωφελούμενοι από την παράνομη κρατική ενίσχυση είναι υποχρεωμένοι να επιστρέψουν το ποσό με τους αναλογούντες τόκους, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 22 του ν. 4002/2011, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η άμεση και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του Διαδικαστικού Κανονισμού 659/1999 (**περ. 3**).

Η Κεντρική Μονάδα (**περ. 4**) επισημαίνει στις αποκεντρωμένες μονάδες ότι οφείλουν να αναστείλουν την πληρωμή νέας συμβιβάσιμης ενίσχυσης σε οποιονδήποτε αποδέκτη οφείλει να επιστρέψει παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση που υπόκειται σε προηγούμενη απόφαση ανάκτησης μέχρις ότου ο εν λόγω

αποδέκτης έχει επιστρέψει την παλαιά παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση (νομολογία Deggendorf).

Εφαρμόζεται η Εθνική πτωχευτική νομοθεσία (**περ. 5**), σύμφωνα με την οποία οι απαιτήσεις ανάκτησης πρέπει να έχουν την ίδια σειρά προτεραιότητας (κατάταξη) με τις εθνικές απαιτήσεις. Ασκούνται ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων που λαμβάνουν οι διαχειριστές της πτώχευσης σε περίπτωση που οι τελευταίοι αρνούνται α εγγράψουν τις απαιτήσεις ανάκτησης ή τις εγγράφουν με εσφαλμένη σειρά προτεραιότητας.

Η εφαρμογή των εθνικών διαδικασιών δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει την αποκατάσταση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού παρεμποδίζοντας την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής (**περ. 6**).

Οι εθνικές διαδικασίες οι οποίες παρεμποδίζουν την άμεση επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση και παρατείνουν το πλεονέκτημα αθέμιτου ανταγωνισμού που προκύπτει από την παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του διαδικαστικού κανονισμού 659/1999.

Ο αποδέκτης της ενίσχυσης, ο οποίος έχει αναμφίβολα το δικαίωμα προσβολής της απόφασης ανάκτησης της Επιτροπής ενώπιον κοινοτικών δικαστηρίων δεν μπορεί πλέον να αμφισβητήσει τη νομιμότητά της ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων με το σκεπτικό, ότι η απόφαση ήταν παράνομη, αλλά πρέπει να έχει προηγουμένως ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εφ' όσον και καθ' ο μέρος αμφισβητείται η νομιμότητα της απόφασης αυτής. Απόρροια της απόφασης αυτής είναι, ότι ο αποδέκτης της ενίσχυσης, ο οποίος θα μπορούσε να είχε ζητήσει τη λήψη προσωρινών μέτρων από κοινοτικά δικαστήρια και δεν το έπραξε δεν μπορεί να ζητήσει την αναστολή των μέτρων που έχουν ληφθεί από εθνικές αρχές για την εφαρμογή της απόφασης αυτής για λόγους που συνδέονται με το κύρος της εν λόγω απόφασης.

Ωστόσο, στις περιπτώσεις που δεν είναι αυτονόητο, ότι μία προσφυγή ακύρωσης που υποβάλλεται από τον αποδέκτη κατά της προσβαλλόμενης απόφασης θα ήταν παραδεκτή, πρέπει να χορηγηθεί η δέουσα νομική προστασία στον αποδέκτη της ενίσχυσης.

Στην περίπτωση που ο αποδέκτης ζητά επίσης τη λήψη προσωρινών μέτρων όσον αφορά τα εθνικά μέτρα που εκδόθηκαν για την εφαρμογή της απόφασης ανάκτησης λόγω της εικαζόμενης έλλειψης νομιμότητας της απόφασης ανάκτησης της Επιτροπής, ο εθνικός δικαστής θα πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσο η

εξεταζόμενη υπόθεση πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίστηκαν από το ΔΕΚ στις υποθέσεις Zuckerfabrik και Atlanta. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, προσωρινά μέτρα μπορούν να διαταχθούν από το εθνικό δικαστήριο μόνο:

α) Εφόσον το δικαστήριο αυτό έχει σοβαρές αμφιβολίες ως προς το κύρος της κοινοτικής πράξεως και εφόσον, στην περίπτωση που το Δικαστήριο δεν έχει ήδη επιληφθεί προδικαστικού ερωτήματος σχετικού με το κύρος της αμφισβητούμενης πράξεως, του υποβάλλει σχετικό ερώτημα

β) Εφόσον συντρέχει περίπτωση επείγοντος υπό την έννοια ότι τα προσωρινά μέτρα είναι αναγκαία προκειμένου να μην υποστεί ο αιτών σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημιά

γ) Εφόσον το εν λόγω δικαστήριο λαμβάνει δεόντως υπόψη το συμφέρον της Κοινότητας και

δ) Εφόσον, κατά την εκτίμηση όλων αυτών των προϋποθέσεων, το εθνικό δικαστήριο σέβεται τις αποφάσεις του Δικαστηρίου ή του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επί της νομιμότητας της κοινοτικής πράξης ή διάταξη εκδοθείσα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων για τη λήψη, στο κοινοτικό επίπεδο παρομοίων προσωρινών μέτρων.

Με την **περίπτωση 7**, στη δυνατότητα ανάκλησης ύστερα από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, με ασκηθείσα αίτηση αναστολής στηριζόμενη σε νέα στοιχεία προστίθεται δυνατότητα ανάκλησης στην περίπτωση που εκδοθεί απόφαση του Δικαστηρίου της Ε.Ε., ύστερα από αίτηση δικαστικής προστασίας κατά απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία έχει διαταχθεί η ανάκτηση της παράνομης ενίσχυσης.

Η προτεινόμενη στην **περίπτωση 8** τροποποίηση κρίθηκε απαραίτητη προκειμένου να υλοποιηθεί η κοινοτική επιταγή του άρθρου 14 του Διαδικαστικού Κανονισμού «βασικοί κανόνες ανάκτησης» 659/1999, το οποίο ρητά ορίζει ότι: «η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί και σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας, εφόσον αυτές εξασφαλίζουν την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής. Διασφαλίζεται, ότι η ανάκτηση διενεργείται σε κάθε περίπτωση εντός της προθεσμίας που θέτει η απόφαση της Επιτροπής, χωρίς δυνατότητα των αρμοδίων αρχών να παρεκκλίνουν από αυτή.».

Επιπλέον διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση που με την ίδια απόφαση ανάκτησης έχουν κριθεί ως μη συμβατές με την εσωτερική αγορά ενισχύσεις που αφορούν διαφορετικές δραστηριότητες του ίδιου νομικού προσώπου, οι οποίες από τη φύση τους εμπίπτουν στην εποπτεία και αρμοδιότητα διαφορετικών υπηρεσιών (π.χ. φορολογικές ρυθμίσεις, ασφαλιστικές,

παραγωγικές), αρμόδια υπηρεσία για την πρόσκληση προς καταβολή και στη συνέχεια τη σύνταξη του χρηματικού καταλόγου είναι η υπηρεσία που εποπτεύει την κύρια δραστηριότητα του νομικού προσώπου (ανεξαρτήτως του ύψους του ανακτητέου ποσού). Οι υπηρεσίες στην αρμοδιότητα των οποίων εμπίπτουν οι λοιπές δραστηριότητες του νομικού προσώπου υποχρεούνται να προσδιορίσουν εγκαίρως και να ενημερώσουν την κατά τα ανωτέρω αρμόδια υπηρεσία για τα ανακτητέα ποσά που αφορούν τις εποπτευόμενες από αυτές δραστηριότητες.

Στην **υποπαράγραφο Β.11**, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν το μεταβατικό στάδιο των υφισταμένων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών μέχρι την πλήρη λειτουργία της Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ΄ - ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΚΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Σκοπός της **παραγράφου Γ** είναι η ρύθμιση της πρόσβασης και άσκησης του επαγγέλματος του πιστοποιημένου εκτιμητή, σε εναρμόνιση προς τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3919/2011.

Η αγορά παροχής υπηρεσιών εκτίμησης αξιών διευρύνεται συνεχώς, καθώς πέραν των κλασικών εργασιών εκτίμησης (ενδεικτικά ακινήτων, νησιών, νοσηλευτηρίων και κλινικών, τεχνικών έργων πάσης φύσεως, ξενοδοχείων, τουριστικών επιχειρήσεων, κέντρων εστίασης - διασκέδασης, πλοίων, βιομηχανικών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού, επιχειρήσεων των οποίων οι μετοχές δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο, ειδικών λογαριασμών, ισολογισμών, έργων τέχνης, συλλογών και τιμαλφών, αποθεμάτων μεταλλείων, αντικειμένων φορολογίας γενικώς, ζημιών από τρομοκρατικές ενέργειες, ακινήτων Εταιριών Επενδύσεων Αμοιβαίων Κεφαλαίων) το πεδίο παροχής υπηρεσιών εκτίμησης περιλαμβάνει πλέον και εκτιμήσεις της αξίας ορυκτών αποθεμάτων μεταλλείων, της αξίας της αγροτικής γης, της αξίας γης για επενδύσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, της συνολικής αξίας κτιρίων συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων, της αξίας έργων παραγωγής ενέργειας καθώς και εκτιμήσεις σχετικές με δραστηριότητες πώλησης έργων υποδομών (αεροδρόμια, λιμάνια, αυτοκινητόδρομοι κτλ). Σε αυτές τις υπηρεσίες πρέπει να προστεθούν και εκτιμήσεις περιουσιακών

στοιχείων για τη διερεύνηση χρηματοοικονομικών εγκλημάτων - ξέπλυμα μαύρου χρήματος.

Εξάλλου, πέραν των νέων αντικειμένων που αναφέρθηκαν ανωτέρω και που απαιτούν εξειδίκευση, καθώς και των νέων αναγκών που αναφύονται, εξελίσσεται συνεχώς και ο τρόπος διεξαγωγής εκτιμήσεων με την ανάπτυξη νέων προτύπων ανά είδος συναλλαγής και εκτιμώμενης αξίας.

Με τον καθορισμό συγκεκριμένου κλειστού αριθμού ατόμων που μπορούν να ασκήσουν την υπό εξέταση επαγγελματική δραστηριότητα και τη θέσπιση πρόσθετων αντικειμενικών περιορισμών πρόσβασης σε αυτή, το κράτος διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στη διαμόρφωση της προσφοράς των υπηρεσιών του ορκωτού εκτιμητή.

Η εξυπηρέτηση σκοπών δημοσίου συμφέροντος, όπως της εξασφάλισης της αντικειμενικότητας, της ενότητας, της διαφάνειας και της αρτιότητας της εκτίμησης προστατεύεται με τη θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων πρόσβασης στο επάγγελμα, πιστοποίησης και αξιολόγησης των παρόχων των σχετικών υπηρεσιών καθώς και των κατάλληλων εγγυήσεων για την ορθή άσκηση του επαγγέλματος και όχι με περιορισμούς που οδηγούν στην απαγόρευση πρόσβασης σε αυτό.

Επίσης, επιβάλλεται η πρόσβαση στο επάγγελμα του πιστοποιημένου εκτιμητή και επαγγελματιών άλλων κρατών μελών, καθώς και τρίτων κρατών.

Οι προκαθορισμένες τιμές αποτελούν κανονιστικά μέσα που έχουν τις βαρύτερες επιπτώσεις στον ανταγωνισμό καθώς περιορίζουν δραστικά τα οφέλη που προσφέρουν στους καταναλωτές οι ανταγωνιστικές αγορές. Για το λόγο αυτό θεσπίζεται ο καθορισμός της αμοιβής του πιστοποιημένου εκτιμητή με ελεύθερη συμφωνία των μερών, ρύθμιση, άλλωστε, που ήδη περιλαμβάνεται στο ν. 4093/2012.

Συμπερασματικά, η απελευθέρωση του επαγγέλματος του εκτιμητή είναι προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος. Το δημόσιο και κοινωνικό όφελος είναι μεγαλύτερο του πιθανού κόστους, καθώς η απελευθέρωση συμβάλλει θετικά στην καλύτερη απόδοση της μακροοικονομίας, της μικροοικονομίας και των Δημόσιων οικονομικών, ενώ παράλληλα συμβάλλει στη διαπίστωση της καθαρής οικονομικής θέσης των Ελλήνων πολιτών. Παράλληλα, ενισχύεται η διαφάνεια και επιταχύνονται οι διαδικασίες ενώπιον της δικαιοσύνης, ενώ η αγορά λειτουργεί υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, με την απρόσκοπτη άσκηση του επαγγέλματος και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών.

Ειδικότερα:

Υποπαράγραφος Γ.1. - Ορισμοί

Η **υποπαράγραφος Γ.1.** ορίζει την εκτίμηση ως επαγγελματική υπηρεσία, δηλαδή ως μια διαδικασία, η οποία διέπεται από συγκεκριμένους κανόνες - τα εκτιμητικά πρότυπα - και παρέχεται έναντι αμοιβής. Στη συνέχεια ορίζεται ο πιστοποιημένος εκτιμητής, ο οποίος διαφέρει από τον απλό εκτιμητή ως προς το ότι διαθέτει επαγγελματική πιστοποίηση από την αρμόδια Διοικητική Αρχή, και είναι καταχωρημένος στο σχετικό μητρώο που τηρεί η εν λόγω Αρχή από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Ως Αρμόδια Διοικητική Αρχή ορίζεται η Γενική Δ/ση Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι στον ορισμό του πιστοποιημένου εκτιμητή γίνεται αναφορά σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο οποιασδήποτε μορφής, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του ν. 3919/2011.

Υποπαράγραφος Γ.2. - Εγγραφή στο μητρώο

Η **υποπαράγραφος Γ.2.** προβλέπει την ελεύθερη πλέον πρόσβαση στο επάγγελμα του πιστοποιημένου εκτιμητή, για την άσκηση του οποίου απαιτείται μόνο η αναγγελία, συνοδευόμενη από τα νόμιμα δικαιολογητικά στην αρμόδια Διοικητική Αρχή και η εγγραφή του ενδιαφερόμενου στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών. Παράλληλα καταγράφονται με σαφήνεια οι προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται και τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλονται από φυσικά και νομικά πρόσωπα. Η αρμόδια Διοικητική Αρχή εξετάζει το φάκελο υποχρεωτικά εντός τριών μηνών από την πλήρη υποβολή όλων των προβλεπόμενων δικαιολογητικών και στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις, η Αρμόδια Διοικητική Αρχή ενημερώνει εγγράφως τον ενδιαφερόμενο για την απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος

Η αποκλειστική προθεσμία των τριών μηνών λειτουργεί προς όφελος του ενδιαφερόμενου, ώστε να μην καθυστερεί υπερβολικά η έναρξη της επαγγελματικής του δραστηριότητας, δεδομένου ότι μετά την παρέλευση τριμήνου ο ενδιαφερόμενος ασκεί τη δραστηριότητα ελεύθερα, χωρίς άλλη ειδοποίηση ή ενέργεια από τον ίδιο. Η υποχρέωση της διοίκησης για εξέταση του φακέλου εντός προθεσμίας τριών μηνών ξεκινάει από την ημερομηνία παραλαβής όλων των προβλεπόμενων δικαιολογητικών.

Υποπαράγραφος Γ.3. - Διενέργεια εξετάσεων

Η **υποπαράγραφος Γ.3.** προβλέπει τη διενέργεια εξετάσεων υπό την εποπτεία της αρμόδιας Διοικητικής Αρχής, προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να πιστοποιηθούν ως εκτιμητές στον κλάδο ή στους

κλάδους που τους ενδιαφέρει και να εγγραφούν στο Μητρώο. Με τη διαδικασία αυτή παρέχεται πλέον η δυνατότητα απόκτησης πιστοποίησης και σε νέους εκτιμητές που δεν είναι μέλη κάποιου αναγνωρισμένου εθνικού ή διεθνούς φορέα. Οι εξετάσεις διενεργούνται δύο φορές τον χρόνο προς διευκόλυνση των υποψηφίων, τα δε ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαδικασία, την εξεταστέα ύλη, το παράβολο συμμετοχής και κάθε άλλη λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Υποπαράγραφος Γ.4. - Κλάδοι πιστοποιημένων εκτιμητών

Η **υποπαράγραφος Γ.4.** ορίζει τους κλάδους στους οποίους δύνανται να δραστηριοποιούνται οι πιστοποιημένοι εκτιμητές. Ο ορισμός των κλάδων θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς των εκτιμητικών υπηρεσιών και στην παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών λόγω της δυνατότητας εξειδίκευσης.

Υποπαράγραφος Γ.5. - Αντικείμενο εργασιών πιστοποιημένων εκτιμητών

Η **υποπαράγραφος Γ.5.** ορίζει τις κατηγορίες ενσώματων ή άυλων αγαθών, που αποτελούν αντικείμενο εκτιμήσεων. Καθώς το φάσμα των αντικειμένων των εκτιμήσεων είναι ευρύ και το πεδίο παροχής εκτιμητικών υπηρεσιών διευρύνεται συνεχώς, προσδιορίζονται, ενδεικτικά, οι κυριότερες κατηγορίες αντικειμένων.

Στις εν λόγω κατηγορίες δεν περιλαμβάνονται ειδικές διαδικασίες εκτιμήσεων συγκεκριμένων αγαθών, που καθορίζονται με ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Για παράδειγμα δεν περιλαμβάνονται οι ειδικές διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 73 του ν. 3028/2002, για τον τρόπο εκτίμησης των έργων τέχνης που έχουν κηρυχθεί μνημεία, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' του άρθρου 2 του προαναφερθέντος νόμου.

Υποπαράγραφος Γ.6. - Αμοιβή

Η **υποπαράγραφος Γ.6.** καθορίζει ότι η αμοιβή για την παροχή εκτιμητικών υπηρεσιών γίνεται ελεύθερα με κοινή συμφωνία των μερών. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιτυγχάνεται η συμμόρφωση προς τις επιταγές της διάταξης της περίπτωσης θ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3919/2011 και η διαμόρφωση χαμηλότερων αμοιβών στις παρεχόμενες εκτιμητικές υπηρεσίες για τους αποδέκτες των εν λόγω υπηρεσιών μέσω της λειτουργίας του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Υποπαράγραφος Γ.7. - Κανόνες εκτιμήσεων

Η **υποπαράγραφος Γ.7.** ορίζει ότι οι διενεργούμενες εκτιμήσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά ή διεθνή αναγνωρισμένα εκτιμητικά πρότυπα και τον Κώδικα Δεοντολογίας που προβλέπεται στο υποπαράγραφο Γ.8. του παρόντος νόμου. Η εν λόγω υποχρέωση αποβλέπει στη διασφάλιση της εγκυρότητας και αξιοπιστίας των εκτιμητικών εκθέσεων.

Υποπαράγραφος Γ.8. - Υποχρεώσεις πιστοποιημένων εκτιμητών

Η **υποπαράγραφος Γ.8.** προβλέπει τη θέσπιση Κώδικα Δεοντολογίας των πιστοποιημένων εκτιμητών, με την έκδοση σχετικής Υπουργικής Απόφασης.

Παράλληλα, με την **περίπτωση 2**, προβλέπεται η εύλογη και αυτονόητη υποχρέωση των πιστοποιημένων εκτιμητών για συμμόρφωση με τις διατάξεις του νόμου αλλά και του Κώδικα Δεοντολογίας.

Ειδική αναφορά γίνεται στην **περίπτωση 3**, αναφορικά με την υποχρέωση των πιστοποιημένων εκτιμητών περί της προσκόμισης εκ μέρους τους ετησίως στην Αρμόδια Διοικητική Αρχή σχετικής βεβαίωσης, επαγγελματικής ταυτότητας ή άλλου πρόσφατου - πρόσφορου αποδεικτικού στοιχείου, από το οποίο να προκύπτει η διαρκής συμμόρφωσή τους με τις προϋποθέσεις των υποπεριπτώσεων α) και ββ) της περιπτώσεως στ' της περίπτωσης 2 της υποπαράγραφου Γ.2. του παρόντος νόμου. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούν την διατήρηση της ιδιότητας του πιστοποιημένου εκτιμητή φορέα διαπιστευμένο από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) ή από επαγγελματική ένωση ή οργανισμό που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 παρ. 2 του π.δ. 38/2010, με το οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ή σε αντίθετη περίπτωση αποδεικτικό του ότι ασκεί νόμιμα το επάγγελμα του εκτιμητή σε οποιοδήποτε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτο κράτος. Η ανωτέρω υποχρέωση αφορά ουσιαστικά στον έλεγχο της διατήρησης των τυπικών προσόντων των πιστοποιημένων εκτιμητών, από την εγγραφή τους στο ειδικό Μητρώο.

Τέλος, με την **περίπτωση 4**, προβλέπεται ότι αν διαπιστωθεί η μη πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων, ο Υπουργός Οικονομικών, μετά από σχετική πρόταση της Αρμόδιας Διοικητικής Αρχής, μπορεί να προβεί σε οριστική ή προσωρινή ανάκληση της πιστοποίησης, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης ή την καθ' υποτροπή συμπεριφορά του πιστοποιημένου εκτιμητή, αφού θέσει στον

ενδιαφερόμενο εύλογη προθεσμία για την υποβολή των αποδεικτικών στοιχείων της περίπτωσης 3 της παρούσας υποπαραγράφου και αυτή παρέλθει άπρακτη.

Υποπαραγράφος Γ.9. - Πειθαρχικό συμβούλιο

Στην **υποπαραγράφο Γ.9.** προβλέπονται η σύσταση και οι αρμοδιότητες του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ο αριθμός των μελών του, ο ορισμός τους με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η θητεία τους και η γραμματεία. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο συνεδριάζει αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας και ο ρόλος του είναι να διασφαλίσει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και την τήρηση των κανόνων, που περιλαμβάνονται στον Κώδικα Δεοντολογίας. Στο Πειθαρχικό Συμβούλιο ορίζεται ως Πρόεδρος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ένας Πάρεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία των Σωμάτων όπου υπηρετούν, προκειμένου να διασφαλίζονται αποτελεσματικότερα τα εχέγγυα δίκαιης και ανεξάρτητης κρίσης του οργάνου.

Επίσης, μέλη του Συμβουλίου ορίζονται ο προϊστάμενος και ένας υπάλληλος της Αρμόδιας Διοικητικής Αρχής, λόγω συνάφειας του αντικειμένου, αλλά και δύο πιστοποιημένοι εκτιμητές με ελάχιστη εκτιμητική εμπειρία 10 ετών, ως γνώστες του αντικειμένου. Τα ως άνω μέλη και οι αναπληρωτές ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Στις **περιπτώσεις 2 και 3** περιγράφονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες του πειθαρχικού οργάνου και οι κυρώσεις τις οποίες μπορεί να επιβάλλει. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο επιλαμβάνεται υποθέσεων πλημμελούς ασκήσεως των καθηκόντων του πιστοποιημένου εκτιμητή, κακής συμπεριφοράς, παραβάσεων του κώδικα δεοντολογίας ή προδήλως εσφαλμένων εκτιμήσεων και έχει τη δυνατότητα επιβολής επίπληξης, προστίμου ως και διαγραφής από το μητρώο. Επίσης αναφέρονται αναλυτικά τα κριτήρια, τα οποία λαμβάνει υπόψη του το πειθαρχικό συμβούλιο προκειμένου να εκτιμήσει την βαρύτητα της παράβασης και να αποφανθεί επί της ποινής.

Υποπαραγράφος Γ.10. : Εξουσίες Πειθαρχικού Συμβουλίου

Στην **περίπτωση 1** προβλέπονται ειδικές και σαφείς εξουσίες του Πειθαρχικού Συμβουλίου κατά τη διεξαγωγή των ερευνών, καθώς και η κατ' ιδίαν διαδικασία διεξαγωγής τους. Επίσης, προβλέπεται αναλυτικά η διαδικασία κλήτευσης μαρτύρων.

Οι προβλεπόμενες διατάξεις των **υποπαραγράφων Γ8 και Γ9** έχουν στόχο να θεσπιστεί μια διαφανής και αξιόπιστη διαδικασία πειθαρχικού ελέγχου, αποτελεσματική και αποτρεπτική για την τέλεση ή την επανάληψη πειθαρχικών παραπτωμάτων.

Απώτερος σκοπός είναι η προστασία του αποδέκτη και η διασφάλιση της υψηλής ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και του κύρους του επαγγέλματος.

Με τις **περίπτωση 2** ορίζεται η διαδικασία της προσφυγής κατά της απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου.

Με την **περίπτωση 3** ορίζεται ο τρόπος είσπραξης των προστίμων.

Στην **περίπτωση 4** ορίζεται ο τρόπος διερεύνησης των υποθέσεων από το Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Στις **περιπτώσεις 5-7** ρυθμίζεται η διαδικασία λήψης μαρτυρικών καταθέσεων ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Υποπαράγραφος Γ.11. - Καταργούμενες διατάξεις

Στην **υποπαράγραφο Γ.11.** ορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο Γ' του νόμου αυτού, μεταξύ των οποίων είναι ο ιδρυτικός νόμος του Σ.Ο.Ε. (ν. 820/1978, Α' 174), καθώς και το π.δ. 279/1979 (Α' 81) και ο ν. 2515/1997 (Α' 154), που ρυθμίζουν τον τρόπο διοίκησης και λειτουργίας του Σ.Ο.Ε. Με την υποπαράγραφο Γ.11. αφενός δίνεται ένα εύλογο χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προκειμένου να διεκπεραιωθούν όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις εκτιμήσεων, που έχει αναλάβει το Σ.Ο.Ε. και αφετέρου, ορίζεται ότι από την έναρξη ισχύος του νόμου, το Σ.Ο.Ε. παύει να αναλαμβάνει νέες υποθέσεις εκτιμήσεων.

Υποπαράγραφος Γ.12. - Τελικές μεταβατικές διατάξεις

Στην **υποπαράγραφο Γ.12.** περιέχονται τελικές - μεταβατικές διατάξεις, με τις οποίες ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την κατάργηση του Σ.Ο.Ε., όπως θέματα κατάστασης προσωπικού, εκκρεμών δικών, τύχης των αρχείων, ζητήματα κινητής και ακίνητης περιουσίας, τρόπου διάθεσης των ταμειακών υπολοίπων κ.λπ. Σημειώνεται συναφώς ότι, κατ' άρθρο 77 Α.Κ. «Η περιουσία νομικού προσώπου που διαλύθηκε, αν ο νόμος ή η συστατική πράξη ή το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, ή το αρμόδιο όργανο δεν αποφάσισε διαφορετικά, περιέρχεται στο δημόσιο. Το δημόσιο έχει την υποχρέωση να εκπληρώσει το σκοπό του νομικού προσώπου με την περιουσία αυτή.». Στην προκειμένη περίπτωση, ούτε ο ιδρυτικός νόμος του Σ.Ο.Ε. (ν. 820/1978) ούτε κάποιο άλλο σχετικό με το Σ.Ο.Ε. νομοθέτημα περιέχει πρόβλεψη

για την τύχη της περιουσίας του σε περίπτωση διάλυσης ή κατάργησης. Επισημαίνεται, επίσης, ότι το Σ.Ο.Ε., έχει λάβει σημαντικές επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ' : ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Υποπαράγραφος Δ.1. : Συμπλήρωση διατάξεων του άρθρου 34 του ν.4141/2013

Με τις προτεινόμενες διατάξεις συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 34 του ν.4141/2013 όσον αφορά την ελεγκτική αρμοδιότητα του Κέντρου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου, του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων και Διαπεριφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων και διευκρινίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής αυτού.

Υποπαράγραφος Δ.2. : Κατάργηση φορολογικών προνομίων των εταιρειών Ο.Λ.Π. και Ο.Λ.Θ. και λοιπές διατάξεις

Στόχος της **περίπτωσης 1** είναι η κατάργηση φορολογικών προνομίων που απολαμβάνουν οι εταιρείες ΟΛΠ Α.Ε. και ΟΛΘ Α.Ε. Οι εν λόγω εταιρείες περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Η εν λόγω ειδική φορολογική μεταχείριση κρίθηκε ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση προσφέροντας επιλεκτικά προνόμια στις δύο αυτές εταιρείες και απαιτείται η κατάργησή της. Ειδικότερα, προβλέπεται η κατάργηση:

α) της παραγράφου 2 του αρ. δεύτερου του ν. 2688/1999 (Α'40), με το οποίο οριζόταν ότι η εταιρεία ΟΛΠ Α.Ε. υπόκειται μόνο σε φόρο εισοδήματος και ότι απαλλασσόταν από την υποχρέωση καταβολής οποιουδήποτε φόρου ή τέλους για την άσκηση ή την εκδίκαση αγωγών, ενδίκου μέσου, ή βοηθήματος ή τη διενέργεια οποιασδήποτε δικαστικής ή διαδικαστικής πράξης.

β) Της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του καταστατικού της εταιρίας ΟΛΠ Α.Ε. που κυρώθηκε με το άρθρο τρίτο του ν.2688/1999. Μετά την κατάργηση, τυχόν υπεραξία που προκύψει από αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., και κατά το μέτρο που η εν λόγω υπεραξία έχει απεικονιστεί σε ειδικό αποθεματικό, θα φορολογείται υπό τις προϋποθέσεις και στο μέτρο που προβλέπεται από τις γενικές διατάξεις.

γ) Της παραγράφου 2 του άρθρου εβδόμου του ν. 2688/1999 με το οποίο οριζόταν ότι η εταιρεία ΟΛΘ Α.Ε. υπόκειται μόνο σε φόρο εισοδήματος και ότι απαλλασσόταν από την υποχρέωση καταβολής οποιουδήποτε φόρου ή τέλους για την άσκηση ή την εκδίκαση αγωγών, ενδίκου μέσου, ή βοηθήματος ή τη διενέργεια οποιασδήποτε δικαστικής ή διαδικαστικής πράξης.

δ) Της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του καταστατικού της εταιρίας ΟΛΘ Α.Ε. που κυρώθηκε με το άρθρο όγδοο του ν.2688/1999 (Α' 40). Μετά την κατάργηση, τυχόν υπεραξία που προκύψει από συντελεσθείσες αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου της Ο.Λ.Θ. Α.Ε., και κατά το μέτρο που η εν λόγω υπεραξία έχει απεικονιστεί σε ειδικό αποθεματικό, θα φορολογείται υπό τις προϋποθέσεις και στο μέτρο που προβλέπεται από τις γενικές διατάξεις.

ε) Της παραγράφου 10 του άρθρου δεύτερου του ν.3755/2009 (Α' 52).

Σκοπός της διάταξης της **περίπτωσης 2** είναι η διασφάλιση ότι μελλοντικές απαιτήσεις υπάγονται στο νέο καθεστώς που προκύπτει μετά και την κατάργηση των διατάξεων της περίπτωσης 1 της παρούσας υποπαραγράφου.

Σκοπός της διάταξης της **περίπτωσης 3** είναι να διασφαλιστεί ότι υπάρχουσες ή εκκρεμείς δίκες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επηρεάζονται από την κατάργηση των εν λόγω διατάξεων.

περίπτωση 4: Η εταιρία «Ελληνικό Α.Ε.», ως δημόσια εταιρία ειδικού σκοπού, απολαμβάνει, μετά τη μεταβίβαση των μετοχών της στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), των φορολογικών προνομίων και ατελειών του Δημοσίου για λόγους εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος (παρ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011). Με την προτεινόμενη διάταξη, παρατείνεται η πρώτη εταιρική χρήση της «Ελληνικό Α.Ε.» έως 31.12.2013, προκειμένου να μην διακυβευθεί η έκβαση του εν εξελίξει διαγωνισμού για την αποκρατικοποίηση της εταιρίας.

Με την **περίπτωση 5** εξαιρούνται οι ημεδαπές και αλλοδαπές εταιρίες, που έχουν εγκαταστήσει γραφείο ή υποκατάστημα δυνάμει του άρθρου 25 του ν.27/1975 και ασχολούνται με τη διαχείριση ή εκμετάλλευση πλοίων υπό ελληνική ή ξένη σημαία, καθώς και με τις λοιπές εργασίες που προβλέπονται από την εγκριτική πράξη εγκατάστασής τους από την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4111/2013 (Α' 18).

Με τις προτεινόμενες διατάξεις **της περίπτωσης 6** εναρμονίζεται το καθεστώς αποσβέσεων των εταιριών ΟΛΠ ΑΕ και ΟΛΘ ΑΕ με το γενικό φορολογικό καθεστώς, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τον πρόσφατο ν.4110/2013.

Περίπτωση 8: Με την προτεινόμενη διάταξη διευκρινίζεται ότι ο υπόχρεος σε δήλωση φορολογίας εισοδήματος είναι κάθε φυσικό πρόσωπο κάτοικος Ελλάδας που έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του και δεν αποτελεί προστατευόμενο πρόσωπο του άρθρου 7 του ΚΦΕ.

Με την **υποπερίπτωση α** της **περίπτωσης 9** ορίζεται ότι ο φόρος υπεραξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση ακινήτων, καταβάλλεται με την υποβολή δήλωσης και πριν από την κατάρτιση του μεταβιβαστικού συμβολαίου.

Περίπτωση 9 υποπερίπτωση β: Η διάταξη αυτή τακτοποιεί νομοτεχνικά τη φορολόγηση των κερδών του άρθρου 33 του ΚΦΕ για το διάστημα που μεσολαβεί από 1.1.2013 έως την δημοσίευση του παρόντος, προκειμένου να αποδοθεί ο φόρος αναδρομικά.

Περίπτωση 10 υποπεριπτώσεις α και β: Με τις διατάξεις αυτές προστίθεται η υποχρέωση των συμβολαιογράφων να μνημονεύουν στις πράξεις μεταβίβασης ακινήτων το κέρδος που προκύπτει κατ' εφαρμογή του άρθρου 33.

Οι συμβολαιογράφοι εξαιρούνται της υποχρέωσης της παραγράφου 8 του άρθρου 81 σε περιπτώσεις που οι μεταβιβάσεις ακινήτων στις οποίες προέκυψε κέρδος σύμφωνα με το άρθρο 33 έγιναν από 1.1.2013 έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθόσον δεν γινόταν μνεία του άρθρου 33 στην παράγραφο 8 του άρθρου 81

Περίπτωση 11 υποπερίπτωση α: Η προσθήκη έγινε λόγω της ίδιας φορολογικής αντιμετώπισης της ανταλλαγής και της συνένωσης ακινήτων από τη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων.

Περίπτωση 11 υποπερίπτωση β: Η αντικατάσταση γίνεται για λόγους νομοτεχνικής ρύθμισης, καθώς η αναφορά στα «έντυπα» παραπέμπει στα έντυπα αντικειμενικού προσδιορισμού αξίας ακινήτων και όχι στις δηλώσεις φόρου υπεραξίας.

Με την προτεινόμενη **περίπτωση 12 της υποπαραγράφου Α.2.** εισάγεται όλως εξαιρετική ρύθμιση, με την οποία καθίσταται επιτρεπτή, στο πλαίσιο της αξιοποίησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης του αυτοκινητοδρόμου της Εγνατίας Οδού και των

καθέτων αυτής αξόνων από το ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της υπ' αριθ. 215/2012 απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, η ανάληψη, από τον ανάδοχο της σύμβασης αξιοποίησης, οφειλών της Εγνατία Οδός Α.Ε. από δανειακές συμβάσεις που είχε συνάψει με πιστωτικά ιδρύματα και για την εξασφάλιση των οποίων είχαν συσταθεί εμπράγματα δικαιώματα επί του δικαιώματος εκμετάλλευσης της Εγνατίας Οδού. Προς τον σκοπό, δε, αυτόν παρέχεται η ευχέρεια στο ΤΑΙΠΕΔ να συνάπτει κάθε είδους απαιτούμενες συμβάσεις. Κατ' αυτό τον τρόπο διευκολύνεται, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, η αξιοποίηση του δικαιώματος εκμετάλλευσης της Εγνατίας Οδού από το ΤΑΙΠΕΔ καθώς και η αποφυγή μακροχρόνιων δικαστικών διενέξεων με τους δανειστές της εταιρείας «Εγνατία Οδός Α.Ε.» οι οποίες θα δυσχέραιναν την προσέλκυση επενδυτικού ενδιαφέροντος.

Κυρίως, μέσω της ανάληψης των συγκεκριμένων οφειλών από τον ανάδοχο της σύμβασης αξιοποίησης, ενισχύεται η ελκυστικότητα του προς αξιοποίηση περιουσιακού στοιχείου, δεδομένης της έλλειψης ρευστότητας στην αγορά και των περιορισμένων δυνατοτήτων τραπεζικής χρηματοδότησης, ενώ ταυτόχρονα απαλλάσσεται η εταιρεία Εγνατία Οδός Α.Ε. από την υποχρέωση εξυπηρέτησης των συγκεκριμένων δανειακών υποχρεώσεων, υποχρέωση για την εξυπηρέτηση της οποίας δεν διαθέτει τους απαιτούμενους πόρους, και αίρεται ο κίνδυνος σχετικής επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού.

Περαιτέρω προβλέπεται η απόσβεση κάθε είδους (εμπραγμάτων και προσωπικών) εξασφαλίσεων των οφειλών αυτών, από την ανάληψη τους από τον ανάδοχο της σύμβασης αξιοποίησης και η απαλλαγή της ανάληψης αυτής από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή άλλο τέλος και εισφορά ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου, ΝΠΔΔ ή οποιουδήποτε τρίτου.

Υποπαράγραφος Α3 - Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Στην **περίπτωση 1** διευκρινίζεται ότι το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) δεν εμπίπτει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Στην **περίπτωση 2**, προβλέπεται η ενδυνάμωση της διοίκησης του Ταμείου, με την συμμετοχή δύο (2) επιπλέον προσώπων μη εκτελεστικών, με διεθνή τραπεζική εμπειρία. Τα μέλη αυτά ως μη

εκτελεστικά δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3213/2003, πλην του Προέδρου αυτού.

Στην **περίπτωση 4** διευκρινίζεται ότι το ΤΧΣ εμπίπτει στο ΠΔ 60/2007, ή άλλως στον Κανονισμό προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών.

Στην **περίπτωση 5** διευκρινίζεται ότι ο νόμος ορίζει μόνον ενδεικτικά τις αρμοδιότητες της Εκτελεστικής Επιτροπής και διευκρινίζονται θέματα εξουσιοδοτήσεων.

Στις **περιπτώσεις 6 - 12** δίδονται διευκρινιστικές διατάξεις για θέματα προθεσμιών ειδοποίησης των μελών διοίκησης, αναπλήρωσης του Διευθύνοντος Συμβούλου σε περίπτωση απουσίας του, θέματα απαρτίας και λειτουργίας των οργάνων διοίκησης του Ταμείου και γενικότερα επιλύονται δυσλειτουργίες προσκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη εσωτερική λειτουργία του ΤΧΣ.

Με την **περίπτωση 13** οι υποχρεώσεις αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων και πίστωσης επεκτείνονται και στους εκπροσώπους του Ταμείου στα διοικητικά συμβούλια των πιστωτικών ιδρυμάτων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ε' - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Ν. 3919/2011

Με το κεφάλαιο Α' του νόμου 3919/2011, όπως τροποποιήθηκε από την παρ. 16 του άρθρου 4 του νόμου 4038/2012, καταργήθηκαν όλες οι διατάξεις νόμων, κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων που αντιβαίνουν στα άρθρα 2 (καταργούμενοι περιορισμοί) και 3 (καταργούμενες διαδικασίες αδειοδότησης) αυτού.

Στην παρ. 2 του άρθρου 3 προβλέπεται αντίστοιχα η θέσπιση εξαιρέσεως με προεδρικό διάταγμα εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του ν. 3919/2011, για τη διατήρηση του νομικού καθεστώτος της προηγούμενης διοικητικής άδειας αν αυτό επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος και με την επιφύλαξη της αρχής της αναλογικότητας. Οι ως άνω προθεσμίες έχουν αποκλειστικό χαρακτήρα, έχουν παρέλθει και, όπως έκρινε κατ' επανάληψη το Συμβούλιο της Επικρατείας, δεν είναι πλέον δυνατή η έκδοση προεδρικού διατάγματος βάσει των διατάξεων αυτών.

Για την επαναφορά στο εξής είτε περιορισμών είτε προηγούμενης διοικητικής άδειας για ορισμένα επαγγέλματα, προβλέφθηκε στο ν. 4046/2012 η υποχρέωση της Κυβέρνησης να προωθήσει για ψήφιση στη Βουλή ενιαίο συγκεντρωτικό νόμο για όλα τα επαγγέλματα στον οποίο θα συγκεντρωθούν τυχόν εξαιρέσεις από τις διατάξεις του ν. 3919/2011, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική νομοθετική

πρωτοβουλία θα αναληφθεί σύμφωνα με τις αρχές της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και του δημόσιου συμφέροντος κατόπιν γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Με τις διατάξεις της **παραγράφου Ε'** καθίσταται σαφής ο σκοπός του νόμου, ο οποίος είναι η επαναφορά περιορισμών του τύπου που παρατίθενται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του νόμου 3919/2011 (Α' 32), καθώς και ορισμένων συστημάτων αδειοδότησης, όπως αυτά αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου. Οι εν λόγω περιορισμοί και τα συστήματα αδειοδότησης είχαν καταργηθεί είτε επειδή παρήλθε η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 2 του άρθρου 3 του νόμου 3919/2011, είτε βάσει της γενικής καταργητικής ρήτρας της παρ. 16 του άρθρου 4 του νόμου 4038/2012. Οι περιορισμοί και τα συστήματα αδειοδότησης που προτείνεται να επαναφερθούν μέσω αυτού του νομοσχεδίου παρατίθενται εξαντλητικά στις **υποπαραγράφους Ε.7.-Ε.15.** και έχουν τύχει θετικής γνωμοδότησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού με βάση τα κριτήρια που τίθενται στην παρ. 3 του άρθρου 2 και της παρ. 2 του άρθρου 3 του νόμου 3919/2011.

Με τις διατάξεις της **υποπαραγράφου Ε.1.** προτείνεται η συμπλήρωση του άρθρου 1 του ν. 3919/2011, το οποίο για να θεσπίσει το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του νόμου παραπέμπει στην παρ. 1 του άρθρου 5 του Συντάγματος και την οικονομική ελευθερία που ρητά αυτό κατοχυρώνει. Ο όρος «οικονομική ελευθερία» περιλαμβάνει, όπως έχει ερμηνευθεί από τη νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων, τόσο την επαγγελματική, όσο και την επιχειρηματική ελευθερία και καλύπτει κατ' αρχήν το σύνολο των επαγγελμάτων, σε όλους τους τομείς. Η τροποποίηση που προτείνεται με το παρόν άρθρο επιχειρεί τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής με κύριο στόχο την σαφήνεια προσθέτοντας και τον όρο «δραστηριότητα», ο οποίος επικαλύπτεται με τον όρο «επάγγελμα», αλλά δεν ταυτίζεται. Ένα επάγγελμα μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες από μία δραστηριότητες. Σε κάθε περίπτωση εννοείται οποιαδήποτε μη μισθωτή δραστηριότητα ασκείται συστηματικά με στόχο το κέρδος από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Επίσης, επιχειρείται ο περιορισμός του πεδίου εφαρμογής μέσω ορισμένων εξαιρέσεων, ακολουθώντας το πρότυπο της οδηγίας 123/2006/ΕΚ. Είναι απολύτως σαφές ότι ο στόχος του νόμου είναι η εξασφάλιση της επαγγελματικής ελευθερίας αναφορικά με τα επαγγέλματα και τις δραστηριότητες που λειτουργούν στην Ελλάδα

με μόνιμη εγκατάσταση. Το γεγονός ότι προτείνεται ορισμός του πεδίου εφαρμογής μέσω ορισμένων εξαιρέσεων κατά το πρότυπο της οδηγίας 123/2006/EK δεν επιτρέπεται να οδηγήσει σε σύγχυση περί του μέσου προσαρμογής της εν λόγω οδηγίας στο ελληνικό δίκαιο, το οποίο είναι μόνο ο ν. 3844/2010.

Η εξαίρεση που προτείνεται στην περίπτωση α) αφορά οποιεσδήποτε διατάξεις του κοινοτικού δικαίου μπορεί να έρχονται σε σύγκρουση με τα προβλεπόμενα στο ν. 3919/2011. Συνεπώς αν κάποιος περιορισμός στην πρόσβαση και άσκηση επαγγέλματος ή οικονομικής δραστηριότητας προβλέπεται ρητώς από το κοινοτικό δίκαιο, όπως έχει ερμηνευθεί από τη νομολογία του ΔΕΚ, τότε δεν υπάγεται στις ρυθμίσεις του ν. 3919/2011.

Η εξαίρεση που προτείνεται στην περίπτωση β) κατοχυρώνει τον τρόπο οργάνωσης, παροχής και χρηματοδότησης των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, περιλαμβανόμενων των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση γίνεται απολύτως σαφές το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του ν. 3919/2011 και ακολούθως δίνεται η δυνατότητα για την εγκαθίδρυση μιας νέας διαδικασίας επαναφοράς περιορισμών, όπως αυτή προτείνεται στο επόμενο άρθρο.

Με την ρύθμιση της **υποπαραγράφου Ε.2.** προτείνεται η τροποποίηση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3919/2011, ώστε να είναι δυνατή η επαναφορά ορισμένων εκ των περιορισμών που υφίστανται στην ισχύουσα νομοθεσία αναφορικά με διάφορες επαγγελματικές και επιχειρηματικές δραστηριότητες, εφόσον πληρούνται σωρευτικά συγκεκριμένες και αυστηρές προς τούτο προϋποθέσεις.

Με την προτεινόμενη **υποπαραγράφο Ε.3.** επιχειρείται να εξασφαλιστεί συνέπεια με τα προτεινόμενα της **υποπαραγράφου Ε.1.** του παρόντος νόμου. Έτσι γίνεται σαφές ότι όπως το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του ν. 3919/2011, έτσι και το άρθρο 3 ειδικότερα, δεν αφορά και δεν επηρεάζει συστήματα αδειοδότησης τα οποία επιβάλλονται από το κοινοτικό δίκαιο.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **υποπαραγράφου Ε.4.** καταργείται η εξαίρεση από τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3919/2011 και στην παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 344/2000. Για λόγους ισονομίας με τα υπόλοιπα επαγγέλματα και μείωσης των διοικητικών και οικονομικών βαρών των επαγγελματιών, προτείνεται να καταργηθεί η άδεια άσκησης

επαγγέλματος γεωτεχνικού (ο ορισμός περιλαμβάνει τις ειδικότητες γεωπόνου, δασολόγου, κτηνίατρο, γεωλόγου, ιχθυολόγου) και να αντικατασταθεί από την διαδικασία αναγγελίας και σιωπηρής έγκρισης, όπως προβλέπεται παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3919/2011.

Με την προτεινόμενη διάταξη στην **υποπαράγραφο Ε.5.** το Υπουργείο Οικονομικών ορίζεται ως συναρμόδιο Υπουργείο για κάθε θέμα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του νόμου 3919/2011 όσον αφορά στην πρόσβαση σε επαγγέλματα και την άσκησή τους, προκειμένου να αποφευχθεί η έκδοση αποσπασματικών ρυθμίσεων από άλλα Υπουργεία που δεν είναι συμβατές με το νόμο 3919/2011 ή/και ενδέχεται να δημιουργούν ανασφάλεια και σύγχυση σχετικά με την απελευθέρωση επιμέρους επαγγελμάτων. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Οικονομικών θα προβαίνει σε έλεγχο συμβατότητας και θα συνυπογράφει τα προτεινόμενα νομοσχέδια, προεδρικά διατάγματα και κανονιστικές υπουργικές αποφάσεις των καθ' ύλη αρμόδιων υπουργείων με τον νόμο 3919/2011.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση στην **υποπαράγραφο Ε.6.** προβλέπεται η υποχρέωση δημοσίευσης στην ιστοσελίδα κάθε επαγγελματικής οργάνωσης σειράς σημαντικών πληροφοριών, προκειμένου όλοι οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν εύκολα να λάβουν γνώση αυτών και να ενισχυθεί η διαφάνεια της λειτουργίας των επαγγελματικών φορέων. Επισημαίνεται ειδικά ότι η πρόβλεψη του άρθρου αυτού αφορά τις οργανώσεις όλων των επαγγελμάτων, τόσο του Κεφαλαίου Α όσο και του Κεφαλαίου Β' του ν. 3919/2011 .

υποπαράγραφος Ε.7.: Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με την υπ' αριθμ. 18/VI/2012 γνωμοδότησή της, πρότεινε την επαναφορά, παρά την καταργητική ρήτρα του άρθρου 3 του ν. 3919/2002, ήτοι, κατ' εξαίρεση, της διοικητικής άδειας προς άσκηση του επαγγέλματος αρχαιοπώλη και εμπόρου νεώτερων μνημείων, υπό το δεδομένο της συνδρομής του υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, χωρίς να διαταράσσεται η αρχή της αναλογικότητας. Παραλλήλως, η ανωτέρω γνωμοδότηση προτρέπει τη Διοίκηση να διερευνήσει τις δυνατότητες άρσης των γεωγραφικών περιορισμών, καθώς και επανεξέτασης των προαπαιτούμενων προς αδειοδότηση. Υπό το ανωτέρω πρίσμα προτείνονται οι αντικαταστάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 3028/2002 με τις ακόλουθες επισημάνσεις:

α. Ο ισχύων νόμος 3028/2002 «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» προβλέπει την έκδοση άδειας με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού και, μάλιστα, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, επειδή ακριβώς «η αγορά των πολιτιστικών αγαθών αποτελεί χώρο ανταλλαγής αγαθών, που λόγω του πολιτιστικού τους χαρακτήρα, οφείλουν να έχουν ιδιαίτερη αντιμετώπιση» (γνωμοδότηση ΝΣΚ 91/2009). Δε μπορούν δηλαδή να αποτελέσουν ελεύθερα αντικείμενα συναλλαγής και να αντιμετωπίζονται, μόνον, ως εμπορικά αγαθά με αυξημένη αξία, όπως συμβαίνει σε πολλές χώρες.

β. Στην προμνημονευθείσα γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η αγορά αρχαιοτήτων στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται «κλειστή, μολονότι πρόκειται για χώρα με σημαντικές αρχαιότητες, με 13 μόνον αρχαιοπωλεία σε όλη την επικράτεια», σε αντιδιαστολή, όπως αναφέρεται, με τη Μεγάλη Βρετανία, όπου διακινείται το 59,7 % του συνόλου της σχετικής ευρωπαϊκής αγοράς. Η αντιδιαστολή με τη Μεγάλη Βρετανία δεν ευσταθεί, καθώς τα πολιτιστικά αγαθά που διακινούνται εκεί, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους έχουν προέλευση από άλλες χώρες. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί, ότι η Ελλάδα είναι χώρα πλούσια σε πολιτιστικούς θησαυρούς και γι αυτό χαρακτηρίζεται ως «χώρα προέλευσης» αρχαιοτήτων (όπως επίσης η Ιταλία, Ισπανία κ.α.) και πρώτιστη μέριμνα του κράτους είναι η προστασία των εθνικών της θησαυρών. Επίσης, διευκρινίζεται, ότι ο μικρός αριθμός των αρχαιοπωλείων στην Ελλάδα δεν οφείλεται, τόσο στις περιοριστικές ρυθμίσεις του νόμου, όσο αποτελεί, μάλλον, δείγμα της αυτορρύθμισης της αγοράς, λόγω της περιορισμένης ζήτησης. Σημειώνεται, πάντως, ότι την τελευταία δεκαετία, δηλ. από την εφαρμογή του ν. 3028/2002, υποβλήθηκαν μόλις έξι αιτήσεις για χορήγηση άδειας αρχαιοπώλη και από αυτές οι δύο αφορούν αρχαιοπωλεία που ήδη λειτουργούν.

γ. Η διατήρηση ως προαπαιτούμενων στοιχείων της επαγγελματικής εμπειρίας του αρχαιοπώλη και εμπόρου νεωτέρων μνημείων με σαφή χρονική οριοθέτηση προϋπαρξης, καθώς και εκείνου των συναφών σπουδών προς χορήγηση της αντίστοιχης άδειας, διασφαλίζει, πέραν της προστασίας των μνημείων και την προστασία των καταναλωτών, που εύλογα δεν διαθέτουν τις ειδικές γνώσεις ή την εμπειρία, ώστε να μπορούν να διακρίνουν μεταξύ γνησίων και αντιγράφων ή κίβδηλων αντικειμένων, πράγμα το οποίο αποτελεί έργο και καθήκον του εμπόρου, ο οποίος θα έχει τη γνώση και την εμπειρία για να το αντιμετωπίσει.

δ. Εξάλλου, ο περιορισμός της ίδρυσης και λειτουργίας αρχαιοπωλείων και καταστημάτων εμπορίας νεότερων κινητών μνημείων μόνον στις νησιωτικές περιοχές όπου εδρεύει Περιφέρεια ή Περιφερειακή Ενότητα, στοχεύει στη δυνατότητά της για άμεσο και ανά πάσα στιγμή έλεγχο των καταστημάτων με απώτερο σκοπό την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, υποχρέωση, άλλωστε, που απορρέει από τις διατάξεις του Ν. 3028/2002, αλλά και από τις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης της Unesco του 1970 (άρθρο 10, παρ. α).

Για τους λόγους αυτούς θεωρείται απαραίτητο να επαναφερθεί ο γεωγραφικός περιορισμός της ίδρυσης αρχαιοπωλείων και καταστημάτων εμπορίας νεότερων κινητών μνημείων σε νήσους, οι οποίες είναι έδρες Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας για τη δυνατότητα ελέγχου και προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού επεκτείνεται η χορήγηση άδειας σε όλες τις ηπειρωτικές περιοχές.

ε. Όσον αφορά στην επαναφορά περιορισμών σχετικά με την απαγόρευση διάθεσης είδους αγαθών, τούτο κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να προστατευτούν τα εκτός συναλλαγής μνημεία που προβλέπονται στο νόμο περί αρχαιοτήτων και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και οι ίδιοι οι καταναλωτές από κινδύνους σύγχυσης σε ότι αφορά την πιστότητα των προς πώληση αγαθών.

στ. Ασυμβίβαστο ιδιότητας συλλέκτη με επάγγελμα αρχαιοπώλη (άρθρο 32, παρ. 2γ και άρθρο 31, παρ. 2 του ν. 3028/2002). Η Επιτροπή Ανταγωνισμού προτείνει την «επανεξέταση του περιορισμού περί ασυμβίβαστου στην άσκηση του επαγγέλματος του αρχαιοπώλη και του συλλέκτη». Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002 (άρθρο 32, παρ. 1) «αρχαιοπώλης είναι το πρόσωπο που κατά σύστημα αποκτά την κατοχή ή κυριότητα μνημείων... με σκοπό την περαιτέρω μεταβίβασή τους, είτε μεσολαβεί στη μεταβίβαση αυτών», ενώ ως συλλέκτης αναγνωρίζεται ο κάτοχος ή κύριος αρχαίων ή νεότερων κινητών μνημείων που συνθέτουν ένα ενιαίο σύνολο από καλλιτεχνική, ιστορική ή επιστημονική άποψη και παρέχει εγγυήσεις για την προστασία και ασφάλεια των μνημείων (άρθρο 31 του ιδίου νόμου).

Είναι σαφές ότι πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικές ιδιότητες συγκρουόμενες μεταξύ τους, δεδομένου ότι σκοπός του αρχαιοπώλη είναι να διακινεί μνημεία, ενώ του συλλέκτη να συλλέγει και να διαφυλάσσει. Ο συλλέκτης συλλέγει, προστατεύει και υποχρεούται να κρατά τα αντικείμενα της συλλογής στη χώρα (άρθρο 34, παρ.2). Ο αρχαιοπώλης πωλεί αρχαία τα οποία ενδέχεται και να φύγουν από τη χώρα.

Οι συλλέκτες υπάγονται σε ειδικό καθεστώς υποχρεώσεων, πέραν των υποχρεώσεων κατόχων ή κυρίων μνημείων, που περιγράφονται σαφώς στις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3028/2002 και αφορούν πρωτίστως τη διατήρηση της ενότητας της συλλογής τους, την τήρηση καταλόγου των μνημείων της συλλογής τους, τη δήλωση της απόκτησης νέων, τη διευκόλυνση της επίσκεψης και μελέτης της συλλογής κ.α. Στους συλλέκτες παρέχεται η δυνατότητα να παρουσιάζουν τα έργα της συλλογής τους σε εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, καθώς και η δυνατότητα επιβολής εισιτηρίου για την επίσκεψη της συλλογής. Έχουν επί πλέον και ένα σημαντικό δικαίωμα, το δικαίωμα προτίμησης στην ίδια τιμή, μετά το Δημόσιο και τα μουσεία του άρθρου 45, σε περίπτωση πώλησης μνημείων με δημοπρασία ή δημόσιο πλειστηριασμό (άρθρο 28, παρ. 6), καθώς και σε περίπτωση μεταβίβασης αναγνωρισμένων συλλογών (άρθρο 31, παρ. 11). Το δικαίωμα αυτό υποδηλώνει τη σημασία που αποδίδει το κράτος στο ρόλο του συλλέκτη, αναγνωρίζοντας το ενδιαφέρον του για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, και οπωσδήποτε το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί να ισχύει για πρόσωπο που έχει και την ιδιότητα του αρχαιοπώλη.

Η σώρευση επομένως στο ίδιο πρόσωπο των δύο ιδιοτήτων θα δημιουργήσει πρακτικά προβλήματα στη διενέργεια των ελέγχων της Υπηρεσίας σε περίπτωση ανάμειξης των μνημείων της συλλογής με αυτά του αρχαιοπωλείου, και μάλιστα δεδομένου ότι για τα μνημεία στην κατοχή συλλεκτών ισχύουν ειδικές περιοριστικές διατάξεις για τη μεταβίβαση τους (άρθρο 31, παρ. 10 και 11).

Για τους λόγους αυτούς είναι αναγκαίο ο περιορισμός του ασυμβίβαστου της ιδιότητας του συλλέκτη με το επάγγελμα του αρχαιοπώλη να παραμείνει ως έχει και όπως διατυπώνεται στο άρθρο 32, παρ. 2γ αλλά και στο άρθρο 31, παρ. 2 του ν. 3028/2002 «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και της εν γένει Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Με την **περίπτωση 2 της υποπαραγράφου Ε.8.** προτείνεται η ρύθμιση εκ νέου του καθεστώτος έκδοσης διοικητικής άδειας για τη μελέτη, ανάληψη, επίβλεψη έργου συντήρησης και λειτουργία εργαστηρίων για τη συντήρηση αρχαιοτήτων και έργων τέχνης κινητών και ακινήτων, με τρόπο ώστε να εξαλείφονται τα υφιστάμενα εμπόδια στην χορήγηση αυτής. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση αρ. 18/VI/2012 συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, και κυρίως της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, και πληρούται η αρχή της αναλογικότητας για να επαναφερθεί η προηγούμενη διοικητική

άδεια, ενόψει του ότι η αδειοδότηση θα βαρύνει πλέον μόνο την κατηγορία των συντηρητών που ασκούν εποπτεία του έργου.

υποπαράγραφος Ε.8.: Με τις αρ. 26/VII/2012 και 30/VII/2013 γνωμοδοτήσεις, η Επιτροπή Ανταγωνισμού γνωμάτευσε θετικά, σχετικά με την επαναφορά διοικητικών αδειών, οι οποίες καταργήθηκαν από το άρθρο 3 του ν. 3919/11, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, (αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 23 του ν. 3959/2011). Η προτεινόμενη ρύθμιση αφορά τις ακόλουθες άδειες:

1. Άδεια Διύλισης (άρθρο 4 παρ. 1 και 2 ν. 3054/2002).
2. Άδεια Διάθεσης Βιοκαυσίμων (άρθρο 5Α ν. 3054/2002 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 3 ν. 3423/2005).
3. Άδεια Μεταφοράς με αγωγό αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών προϊόντων (άρθρο 4 παρ. 1 και 2 ν. 3054/02).
4. Άδειες Εμπορίας (άρθρο 6 παρ. 4 ν. 3054/02):
  - α. Άδεια Εμπορίας Α πετρελαιοειδών προϊόντων.
  - β. Άδεια Εμπορίας Β1 αφορολόγητων ναυτιλιακών καυσίμων.
  - γ. Άδεια Εμπορίας Β2 αφορολόγητων αεροπορικών καυσίμων.
  - δ. Άδεια Εμπορίας Γ υγραερίων.
  - ε. Άδεια Εμπορίας Δ ασφάλτου.
5. Άδειες Λιανικής Εμπορίας (άρθρο 7 παρ. 3 ν. 3054/02):
  - α. Άδεια Λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων.
  - β. Άδεια Λειτουργίας πρατηρίου πώλησης υγραερίων αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων μέσω αντλιών.
  - γ. Άδεια πωλητή πετρελαίου θέρμανσης.
  - δ. Άδεια Διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου.
6. Άδεια Εμφιάλωσης Υγραερίων (άρθρο 9 ν. 3054/02).
7. Άδεια για Προμήθεια Πετρελαιοειδών Προϊόντων απευθείας από τα Διυλιστήρια ή από Εισαγωγή, για τις κοινοπραξίες ή τους συνεταιρισμούς, και εφ' όσον τα προϊόντα προορίζονται αποκλειστικά για την τροφοδοσία των μελών τους και εφ' όσον κανένα από τα μέλη τους δεν προμηθεύεται, με βάση αποκλειστική σύμβαση, πετρελαιοειδή προϊόντα από κάτοχο Άδειας Εμπορίας ή δεν φέρει το σήμα του κατόχου του (άρθρο 7 παρ. 3 Ν. 3335/05).
8. Γομωτή- πυροδότη ν. 2168/93 (Α' 147), ΚΥΑ 2254/230/1995 (Β' 73) όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από τις ΚΥΑ Φ.6.9/13370/1560/1995 (Β' 677) και ΚΥΑ Φ6.9/25068/1183/1996 (Β' 1035), και άρθρα 108 έως 110 του νέου Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών ΥΑ Δ7/Α/οικ.12050/2223/23-5-2011 (Β' 1227), ν. 3852/2010 (Α' 87), ν. 3982/2011 (Α' 143).

Ακολουθούν οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος, όπως αναφέρονται στην ανωτέρω γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού: προστασία εθνικής ασφάλειας, διασφάλιση ενεργειακής τροφοδοσίας της χώρας, ασφαλούς λειτουργίας της αδειοδοτούμενης δραστηριότητας, αποδοτικής λειτουργίας της αγοράς προς εν γένει όφελος των καταναλωτών, προστασία του περιβάλλοντος, υλοποίηση του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας, καταπολέμηση φαινομένων λαθρεμπορίας, νοθείας και φοροδιαφυγής. Επίσης πληρούται η αρχή της αναλογικότητας, αφού η απαίτηση προηγούμενης διοικητικής άδειας είναι πρόσφορη, αναγκαία και σε εύλογη αναλογία προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

υποπαράγραφος Ε.9.: Σύμφωνα με τις γνωμοδοτήσεις αριθ. 25/VI/2012 για μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με αναπηρία, μονάδες φροντίδας προσχολικής αγωγής και διαπαιδαγώγησης, ιδιωτικές παιδικές εξοχές και ιδρύματα παιδικής πρόνοιας που ιδρύονται από ιδιώτες και φορείς Ιδιωτικού Δικαίου και αριθ. 27/VI/2012 για Κέντρα Αποθεραπείας - Αποκατάστασης και Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες της Επιτροπής Ανταγωνισμού κρίνεται αναγκαία η επαναφορά της έκδοσης προηγούμενης διοικητικής άδειας για την ίδρυση, λειτουργία και αναθεώρηση συγκεκριμένων προνοιακών δομών, προς το σκοπό της προστασίας της υγείας των ιδιαίτερα ευπαθών ομάδων - λόγω ηλικίας και αναπηρίας - που φιλοξενούνται σε αυτές, μέσω της διασφάλισης των αναγκαίων και ικανών συνθηκών για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών πρόνοιας.

Με την **περίπτωση 1** της **υποπαραγράφου Ε.10.** επέρχεται συμμόρφωση με την αριθ. 19/VI/2012 γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 3114) και με τον ν. 3919/2011, σχετικά με την παραγωγή και εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού και με την εμπορία λιπασμάτων.

Ειδικότερα, η προτεινόμενη ρύθμιση, κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να δίνεται η δυνατότητα στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις εμπορίας λιπασμάτων και πολλαπλασιαστικού υλικού και σε κάθε επιχείρηση παραγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού, όπως οι κατηγορίες των επιχειρήσεων προσδιορίζονται στη Σύσταση αριθ. 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής (L 124/36/20.5.2003), να απασχολούν υπεύθυνο επιστήμονα μερικής απασχόλησης.

Με την **περίπτωση 2** προσθήκη τροποποιείται η παράγραφος 13 του άρθρου 35 του ν. 4036/2012 (Α΄ 8), για την εμπορία γεωργικών φαρμάκων. Ειδικότερα, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να δίνεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις εμπορίας γεωργικών φαρμάκων να απασχολούν ως υπεύθυνο επιστήμονα και προσωπικό επαρκώς εκπαιδευμένο στην ημεδαπή ή σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ για την εμπορία γεωργικών φαρμάκων.

Με την προτεινόμενη **υποπαράγραφο Ε.11.** τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του π.δ. 126/2000 (Α΄ 111), για την άσκηση του επαγγέλματος του κρεοπώλη και του εκδοροσφαγέα, σε συμμόρφωση προς την αριθ. 17/VI/2012 γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β΄ 798).

Ειδικότερα, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να δίνεται η δυνατότητα άσκησης του επαγγέλματος του κρεοπώλη και του εκδοροσφαγέα και σε πρόσωπα που διαθέτουν βεβαίωση ή πιστοποιητικό επαγγελματικής ικανότητας κρεοπώλη από τυχόν δημόσιες ή ιδιωτικές αναγνωρισμένες σχολές και ιδρύματα της Χώρας, αντίστοιχες με τις Σχολές Επαγγελματιών Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Με την προτεινόμενη **υποπαράγραφο Ε.12.** τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 604/1977 «Περί ιδρύσεως και λειτουργίας Ιδιωτικών Ιατρείων, Κλινικών και Ενδοναυτιλιών ζώων» (Α΄ 163), σε συμμόρφωση προς το άρθρο 2 του ν. 3919/2011.

Ειδικότερα, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να δίνεται η δυνατότητα έναρξης λειτουργίας κτηνιατρείων και κτηνιατρικών κλινικών, όχι μόνο σε φυσικά πρόσωπα κτηνιάτρους, αλλά και σε φυσικά και νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε μορφής, τα οποία απασχολούν κτηνίατρο ως επιστημονικό υπεύθυνο.

υποπαράγραφος Ε.13.: Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση αρ. 22/VII/2012 της Επιτροπής Ανταγωνισμού κρίνεται αναγκαία η επαναφορά του περιορισμού που αφορά (**περ. 1**):

α. στον καθορισμό, με απόφαση της Λιμενικής Αρχής, του τρόπου και του χρόνου φυλακής των λαντζών ασφαλείας στο λιμάνι [παρ. 1 του άρθρου 7 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθμ. 17, που κυρώθηκε με την αριθμ. 3131.1/07/97/03-12-1997 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Για τις λεμβουχικές εργασίες» (Β΄ 1136), όπως ισχύει], βασίζεται στο γεγονός ότι με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου

συμφέροντος, και συγκεκριμένα η διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και, ειδικότερα, η ασφαλής κυκλοφορία – μετακίνηση εντός των λιμένων και η αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών.

Ο περιορισμός αυτός:

1) είναι πρόσφορος, διότι με αυτό τον τρόπο μπορεί να εξασφαλιστεί η ασφαλής μετακίνηση και κυκλοφορία εντός των λιμένων και η αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών (λ.χ. μεταφορά ασθενούς), επ' ωφελεία της εύρυθμης λειτουργίας των λιμένων,

2) είναι αναγκαίος, διότι διαφυλάσσεται η δημόσια ασφάλεια και η εύρυθμη λειτουργία του λιμένα,

3) είναι αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει τον σκοπό αυτό, λαμβανομένων υπόψη και παραμέτρων όπως οι κυκλικές βάρδιες και ο χαρακτήρας των λιμένων στους οποίους επιβάλλεται ο περιορισμός, και

4) δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους.

β. στον καθορισμό των αποκλειστικών αφετηριών των λαντζών για την διενέργεια των λεμβουχικών εργασιών (άρθρο 12 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθμ. 17, που κυρώθηκε με την αριθμ. 3131.1/07/97/03-12-1997 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Για τις λεμβουχικές εργασίες», όπως ισχύει), βασίζεται στο γεγονός ότι με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και συγκεκριμένα η διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και, ειδικότερα, η διατήρηση της τάξης σε έναν ευαίσθητο χώρο όπως είναι οι λιμένες, που απαιτούν τον καθορισμό συγκεκριμένων χώρων από όπου μπορούν να εκκινούν και να κυκλοφορούν οι λάντζες, για λόγους τόσο μη παρακώλυσης της κυκλοφορίας στους λιμένες, όσο και ικανής δυνατότητας αστυνόμευσης της τήρησης των απαραίτητων προϋποθέσεων από τις λάντζες. Ο περιορισμός αυτός:

1) είναι πρόσφορος, διότι με αυτό τον τρόπο μπορεί να εξασφαλιστεί η ασφαλής κίνηση και κυκλοφορία εντός των λιμένων, και η αστυνόμευση των λαντζών,

2) είναι αναγκαίος, διότι είναι απαραίτητο σε κάθε λιμένα να διαφυλάσσεται η δημόσια ασφάλεια από την κυκλοφορία των λαντζών, και η ύπαρξη των αναγκαίων προϋποθέσεων σε κάθε λάντζα,

3) είναι αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι

δεν υφίσταται λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει τον σκοπό αυτό, και

4) δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους.

Υ. στον καθορισμό υποχρεωτικών δρομολογίων των λαντζών (άρθρο 15 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθμ. 17, που κυρώθηκε με την αριθμ. 3131.1/07/97/03-12-1997 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Για τις λεμβουχικές εργασίες», όπως ισχύει), βασίζεται στο γεγονός ότι με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και συγκεκριμένα η διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και, ειδικότερα, η ανάγκη παροχής βοήθειας σε άμεσο χρόνο για περιπτώσεις έκτακτων περιστατικών και η τήρηση της ευταξίας στους λιμένες. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ή περιόδους εμφανίζεται αυξημένη κίνηση που με τη συνήθη δραστηριότητα δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί. Για αυτές τις περιπτώσεις, η δυνατότητα θέσπισης υποχρεωτικών δρομολογίων από το Υπουργείο είναι ουσιαστικής σημασίας.

Ο περιορισμός αυτός:

1) είναι πρόσφορος, διότι με αυτό τον τρόπο μπορεί να λειτουργήσει ομαλά ο λιμένας,

2) είναι αναγκαίος, διότι είναι απαραίτητο σε κάθε λιμένα να εξασφαλίζεται η παροχή βοήθειας και των εν λόγω σημαντικών υπηρεσιών όποτε παρίσταται σχετική ανάγκη,

3) είναι αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο περιοριστικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει τον σκοπό αυτό, και

4) δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους.

δ. στην εκτέλεση υποχρεωτικών φυλακών ασφαλείας των ρυμουλκών που δραστηριοποιούνται στον λιμένα [παρ. 5 του άρθρου 2, παρ. 2 (δ) του άρθρου 4 και άρθρο 8 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθμ. 01 που κυρώθηκε με την αριθμ. 3131.1/01/93/21-4-1993 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Περί ρυμουλκικών εργασιών λιμένος και ρυμουλκών λιμένος» (Β' 336), όπως ισχύει], βασίζεται στο γεγονός ότι με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικών λόγων δημοσίου συμφέροντος, και συγκεκριμένα η αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και των επιβαινόντων επί πλοίων, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος. Ο περιορισμός αυτός:

1) είναι πρόσφορος, διότι με βάση τις κείμενες διατάξεις διασφαλίζεται η παροχή άμεσης βοήθειας σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού και κατά τις νυκτερινές ώρες στους λιμένες (π.χ. πυρκαγιά, εισροή υδάτων σε πλοίο, κ.ά.),

2) είναι αναγκαίος, διότι είναι απαραίτητο σε κάθε λιμένα να εξασφαλίζεται η παροχή βοήθειας,

3) είναι αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει το σκοπό αυτό, λαμβανομένων υπόψη και παραμέτρων όπως οι κυκλικές βάρδιες και ο χαρακτήρας των λιμένων στους οποίους επιβάλλεται ο περιορισμός, και

4) δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους.

ε. στην ισχύ της άδειας εκμίσθωσης θαλασσίων μέσων αναψυχής μόνο στην περιοχή της Λιμενικής Αρχής που την εξέδωσε [εδάφιο δεύτερο, παρ. 1 του άρθρου 22 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθμ. 20, που κυρώθηκε με την αριθμ. 3131.1/03/99/06-4-1999 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Ταχύπλοα (ταχυκίνητα) σκάφη και λοιπά θαλάσσια μέσα αναψυχής» (Β' 444), όπως ισχύει], βασίζεται στο γεγονός ότι με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και συγκεκριμένα η δημόσια τάξη και ασφάλεια που σχετίζονται με την προστασία της ζωής και της ακεραιότητας των λουομένων και την ασφαλή μετακίνηση των θαλάσσιων μέσων αναψυχής. Ο περιορισμός αυτός:

1) είναι πρόσφορος, διότι μόνο η πλησιέστερη προς το σημείο εκμίσθωσης θαλάσσιων μέσων αναψυχής Λιμενική Αρχή μπορεί να ασκεί αποτελεσματικά το σχετικό έλεγχο και αστυνόμευση με το ανθρώπινο δυναμικό της και τα υλικά της μέσα (βάσει και της γνώσης της περιοχής),

2) είναι αναγκαίος, διότι είναι απαραίτητος ο έλεγχος της μίσθωσης θαλάσσιων μέσων αναψυχής από την αρμόδια και σε χωρική εγγύτητα Λιμενική Αρχή,

3) είναι αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει τον σκοπό αυτό, και

4) δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους.

στ. στον καθορισμό, από την Επιτροπή του άρθρου 35 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθμ. 20, των ειδών των θαλασσίων

μέσων αναψυχής και του μέγιστου αριθμού τους [εδάφιο τέταρτο, παρ. 1 του άρθρου 22 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθμ. 20, που κυρώθηκε με την αριθμ. 3131.1/03/99/06-4-1999 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Ταχύπλοα (ταχυκίνητα) σκάφη και λοιπά θαλάσσια μέσα αναψυχής», όπως ισχύει], βασίζεται στο γεγονός ότι με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, ήτοι η δημόσια τάξη και ασφάλεια και, ειδικότερα, η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας (δεδομένου ότι από τις ιδιομορφίες του φυσικού χώρου στον οποίο θα λάβει χώρα η δραστηριότητα μπορεί να εξαρτάται και το είδος των θαλάσσιων μέσων αναψυχής που είναι κατάλληλα αλλά και ο αριθμός αυτών), η ασφάλεια και ησυχία των λουομένων και των χρηστών των θαλάσσιων μέσων αναψυχής, η αποφυγή ενδεχόμενης δημιουργία λειτουργικών προβλημάτων από την παράλληλη ή και ταυτόχρονη χρησιμοποίηση (κυκλοφορία) ειδών θαλάσσιων μέσων αναψυχής στη συγκεκριμένη ή και ευρύτερη θαλάσσια περιοχή και η προστασία του περιβάλλοντος ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και ιδιομορφίες κάθε περιοχής.

Ο περιορισμός αυτός:

1) είναι πρόσφορος, διότι με αυτό τον τρόπο δεν θα δημιουργείται επικίνδυνος συνωστισμός λόγω πολλών διαφορετικών ειδών και του αριθμού των θαλασσίων μέσων σε μία περιοχή λουομένων,

2) είναι αναγκαίος, διότι είναι απαραίτητος για τους παραπάνω λόγους ο από την αρμόδια Λιμενική Αρχή έλεγχος ειδών και μέγιστου αριθμού των θαλασσίων μέσων,

3) είναι αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει τον σκοπό αυτό, και

4) δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους.

ζ. στον καθορισμό ελάχιστης απόστασης μεταξύ των θέσεων (πόστων) επί του αιγιαλού των εκμισθωτών θαλασσίων μέσων αναψυχής, ίσης με τριακόσια (300) μέτρα [παρ. 6 του άρθρου 22 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθμ. 20, που κυρώθηκε με την αριθμ. 3131.1/03/99/06-4-1999 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Ταχύπλοα (ταχυκίνητα) σκάφη και λοιπά θαλάσσια μέσα αναψυχής», όπως ισχύει], βασίζεται στο γεγονός ότι με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και συγκεκριμένα η δημόσια τάξη και ασφάλεια και, ειδικότερα, η προστασία των λουομένων, η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, η αποφυγή οποιασδήποτε μορφής ατυχημάτων και

η διασφάλιση επαρκούς χώρου επί της παραλίας για τους λουόμενους.

Ο περιορισμός αυτός:

1) είναι πρόσφορος, διότι με αυτό τον τρόπο δεν θα δημιουργείται επικίνδυνος συνωστισμός των θαλασσίων μέσων σε μία περιοχή λουομένων,

2) είναι αναγκαίος, διότι είναι απαραίτητο να διαφυλάσσεται η δημόσια ασφάλεια, ενώ τα τριακόσια (300) μέτρα απόστασης μεταξύ των εκμισθωτών θαλασσίων μέσων αναψυχής δεν κρίνονται υπερβολικά,

3) είναι αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει τον σκοπό αυτό, και

4) δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους.

η. στην απαγόρευση του νομίμου εκπροσώπου στην Ελλάδα νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή Ομοσπονδίας που αιτείται την αναγνώρισή του ως Οργανισμού Πιστοποίησης Αυτοδυτών, άσκησης δραστηριοτήτων προμηθευτή, κατασκευαστή, εκμισθωτή ή πωλητή καταδυτικού εξοπλισμού, καθώς και συμμετοχής σε μετοχική δομή ή στη διοίκηση νομικού προσώπου που ασκεί τέτοιες ή συναφείς δραστηριότητες [εδάφιο (γγ), υποπαραγρ. ε), παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 3409/2005 «Καταδύσεις αναψυχής και άλλες διατάξεις» (Α΄ 273) και εδάφιο (εε) υποπαραγρ. στ) παρ. 1 του άρθρου 1 της αριθ. 2123/03/28-3-2006 απόφασης του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Καθορισμός δικαιολογητικών που υποβάλλονται για την αναγνώριση Οργανισμού Πιστοποίησης Αυτοδυτών και λόγοι παράτασης προθεσμίας έκδοσης απόφασης αποδοχής» (Β΄ 449)], βασίζεται στο γεγονός ότι με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και συγκεκριμένα η εύρυθμη λειτουργία της σχετικής αγοράς των παροχών καταδυτικών υπηρεσιών αναψυχής, οι οποίοι δεν πρέπει να ελέγχονται και να εξουσιοδοτούνται από πρόσωπα που μπορεί να έχουν σχετικό οικονομικό συμφέρον (λόγω προμήθειας, πώλησης, εκμίσθωσης, κ.λπ. του καταδυτικού εξοπλισμού), η αποτροπή τυχόν περίπτωσης νόθευσης του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, έμμεσης ή άμεσης αθέμιτης προώθησης των προϊόντων των ελεγχόντων, και εν γένει αθέμιτης επιρροής κατά την πιστοποίηση των ελεγχόμενων που θα τους επιτρέψει τη νόμιμη λειτουργία τους.

Ο περιορισμός αυτός είναι:

1) πρόσφορος, διότι δεν είναι θεμιτό ο Οργανισμός που ελέγχει και εξουσιοδοτεί τους Παροχείς Καταδυτικών Υπηρεσιών Αναψυχής να ασκεί τις αναφερόμενες δραστηριότητες, και ο εν λόγω περιορισμός αποτρέπει αποτελεσματικά αυτή την περίπτωση που συνεπάγεται άδικο ανταγωνιστικό μειονέκτημα στους υπόλοιπους δραστηριοποιούμενους στην αγορά καταδυτικού εξοπλισμού,

2) αναγκαίος, διότι σε περίπτωση μη διατήρησής του, οι Παροχείς Καταδυτικών Υπηρεσιών Αναψυχής που θα συμμετέχουν στους Οργανισμούς θα μπορούν να αποφεύγουν τον έλεγχο και να προβαίνουν, έστω και χωρίς να αποσκοπούν σε αυτό, σε επηρεασμό των επιλεγόμενων από τους ελεγχόμενους ειδών καταδυτικού εξοπλισμού, και

3) αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει τον σκοπό αυτό.

Θ. στην απαγόρευση Παροχέα Καταδυτικών Υπηρεσιών Αναψυχής να συμμετέχει στη μετοχική δομή ή στη διοίκηση Οργανισμού, αναγνωρισμένου σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3409/2005, που είναι ο Οργανισμός Πιστοποίησης Αυτοδυτών [περίπτ. δ), άρθρου 1 της αριθ. 2123/03/28-3-2006 απόφασης του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Καθορισμός δικαιολογητικών που υποβάλλονται για την αναγνώριση Οργανισμού Πιστοποίησης Αυτοδυτών και λόγοι παράτασης προθεσμίας έκδοσης απόφασης αποδοχής» (Β' 449)], βασίζεται στο γεγονός ότι με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, που σχετίζεται με την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών- χρηστών προϊόντων καταδυτικού εξοπλισμού. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η μη σύρευση στο ίδιο πρόσωπο των συγκρουόμενων και ασυμβίβαστων ιδιοτήτων ελέγχοντος και ελεγχόμενου, στοιχείο που αποτελεί προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία της σχετικής αγοράς των Παροχέων Καταδυτικών Υπηρεσιών Αναψυχής, η οποία σχετίζεται με την υγεία και την ασφάλεια των τελικών καταναλωτών των υπηρεσιών αυτών. Κρίνεται, δηλαδή, ότι δεν είναι θεμιτό κάποιος Παροχέας ουσιαστικά να είναι ταυτόχρονα και ελεγχόμενος (ως Παροχέας Καταδυτικών Υπηρεσιών Αναψυχής) και ελέγχων (ως Οργανισμός Πιστοποίησης Αυτοδυτών), ώστε ο Οργανισμός ως ελεγκτικός μηχανισμός να μην σχετίζεται με κανέναν ιδιωτικό φορέα, ο οποίος θα μπορούσε να κατευθύνει τον πελάτη-καταναλωτή προς την αγορά προϊόντων καταδυτικού εξοπλισμού συγκεκριμένων εταιριών που σχετίζονται με αυτόν.

Ο περιορισμός αυτός είναι:

- 1) πρόσφορος, διότι είναι κατάλληλος για την αποτροπή της προαναφερθείσας σύγκρουσης συμφερόντων,
- 2) αναγκαίος, διότι σε περίπτωση μη διατήρησής του, η αποτροπή της εν λόγω σύγκρουσης συμφερόντων δεν θα ήταν δυνατή, ενώ ορισμένοι παροχείς θα καλούνταν να αυτοαξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν κατ' αυτό τον τρόπο, και
- 3) αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει επαρκώς και αποτελεσματικά το σκοπό αυτό.

Με την **περίπτωση 2** επαναφέρεται απαίτηση προηγούμενης διοικητικής άδειας, για την άσκηση των παρακάτω επαγγελμάτων:

α. του ναυαγοσώστη [παρ. 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 23/2000 «Καθορισμός προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σχολών ναυαγοσωστικής εκπαίδευσης. Καθορισμός προϋποθέσεων χορηγήσεως άδειας ναυαγοσώστη από τις Λιμενικές Αρχές ως και καθορισμός των υποχρεώσεων του ναυαγοσώστη κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Καθορισμός περιπτώσεων υποχρεωτικής προσλήψεως ναυαγοσώστη, σε οργανωμένες ή μη παραλίες, για την προστασία των λουομένων στο θαλάσσιο χώρο.» (Α' 18)], βασίζεται στο γεγονός ότι με την επαναφορά της απαίτησης αυτής επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος και συγκεκριμένα η δημόσια τάξη και ασφάλεια, που σχετίζονται με την προστασία της ζωής και της ακεραιότητας των λουομένων. Η επαναφορά της έκδοσης προηγούμενης διοικητικής άδειας για το επάγγελμα αυτό είναι επιτακτική, μεταξύ άλλων, διότι δίδεται με τον τρόπο αυτό στα στελέχη της Λιμενικής Αρχής η δυνατότητα άμεσης, επιτόπου επιβεβαίωσης της νομιμότητας του ναυαγοσώστη, μετά από διενέργεια των σχετικών ελέγχων. Η διαδικασία αυτή μπορεί να αποτρέψει τη δραστηριοποίηση παρανόμως απασχολούμενων ναυαγοσωστών και κατ' επέκταση το να τεθούν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές. Με την επαναφορά της απαίτησης αυτής, τηρείται η αρχή της αναλογικότητας, καθώς μόνο με τους κατά τα ανωτέρω ελέγχους της διοίκησης είναι εφικτό να προστατευθεί ο προαναφερόμενος επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος. Περαιτέρω, δεν υφίσταται άλλος πρόσφορος τρόπος λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός για τον προληπτικό έλεγχο των ναυαγοσωστών, χωρίς παράλληλα να θίγεται το δικαίωμα της επαγγελματικής τους ελευθερίας.

β. του εκμισθωτή θαλασσίων μέσων αναψυχής [εδάφιο πρώτο και δεύτερο, παρ. 1 του άρθρου 22 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα με αριθμ. 20, που κυρώθηκε με την αριθμ. 3131.1/03/99/06-4-1999 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Ταχύπλοα (ταχυκίνητα) σκάφη και λοιπά θαλάσσια μέσα αναψυχής» (Β΄ 444), όπως ισχύει] βασίζεται στο γεγονός ότι με την επαναφορά της απαίτησης αυτής επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος και συγκεκριμένα η δημόσια τάξη και ασφάλεια, που σχετίζονται με την προστασία της ζωής και της ακεραιότητας των λουομένων και την ασφάλεια των επιβαινόντων σε θαλάσσια μέσα αναψυχής, δεδομένου ότι μόνο με τον προηγούμενο έλεγχο της Διοίκησης εξασφαλίζεται η συνδρομή των προβλεπόμενων στο νόμο προϋποθέσεων επαγγελματικής ακεραιότητας και ικανότητας, που πρέπει να διαθέτουν τα εμπλεκόμενα με τις ως άνω δραστηριότητες πρόσωπα. Ειδικότερα, ο προηγούμενος αστυνομικός έλεγχος προϋποθέτει τη δυνατότητα επί τόπου διαπίστωσης, βάσει της άδειας, της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων στο πρόσωπο του εκμισθωτή θαλασσίων μέσων αναψυχής. Η απαίτηση αυτή συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας καθώς αποτελεί αναγκαίο και πρόσφορο μέσο για τη διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εφόσον δεν υφίσταται άλλος τρόπος λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός για τον προληπτικό έλεγχο των προσώπων που ενδιαφέρονται να ασκήσουν την ως άνω επαγγελματική δραστηριότητα, χωρίς παράλληλα να θίγεται το δικαίωμα της επαγγελματικής τους ελευθερίας, εφόσον οι άδειες εκδίδονται σε εύλογο χρόνο που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

υποπαράγραφος Ε.14.: σύμφωνα με τη γνωμοδότηση 13/VI/2012 της Επιτροπής Ανταγωνισμού κρίνεται ότι συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος για την επαναφορά του νομικού καθεστώτος της προηγούμενης διοικητικής άδειας για τις επαγγελματικές δραστηριότητες που αφορούν την εμπορία και κατασκευή όπλων και εκρηκτικών (ν. 2168/1993, Α΄ 147), ειδών πυροτεχνίας και συσκευών εκτόξευσης φωτοβολίδων (ν. 456/1976, Α΄ 277), τη λειτουργία ιδιωτικών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και γραφείων ιδιωτικών ερευνών και την εργασία σε αυτά (ν. 2518/1997, Α΄ 164). Οι λόγοι αυτοί συνίστανται :

α) στην ανάγκη προστασίας των πολιτών και του κοινωνικού συνόλου από την παράνομη κατασκευή, διακίνηση, εμπορία και χρήση πυροβόλων όπλων, εκρηκτικών και συναφών ειδών ενόψει της φύσης και των ιδιαιτεροτήτων των αντικειμένων αυτών που

εμφανίζουν προφανείς κινδύνους για βασικά έννομα αγαθά (ζωή, σωματική ακεραιότητα) αλλά και τη δημόσια ασφάλεια γενικότερα, **β)** στην υποχρέωση της Χώρας για τον αυστηρό έλεγχο των εν λόγω δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις Οδηγίες 91/477/ΕΟΚ και 2008/51/ΕΚ οι οποίες ενσωματώθηκαν στην εθνική έννομη τάξη με το ν. 2168/1993 και το ν. 3944/2011 (Α' 67), αντιστοίχως,

γ) στη διασφάλιση των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των πολιτών από τις δραστηριότητες των ιδιωτικών εταιρειών παροχής υπηρεσιών ασφαλείας και των γραφείων ιδιωτικών ερευνών η οποία επιτυγχάνεται με τη θέσπιση αυστηρού πλαισίου λειτουργίας και συστήματος διαρκούς ελέγχου, ώστε να εξασφαλίζεται η συνδρομή των προβλεπόμενων στο νόμο προϋποθέσεων επαγγελματικής ακεραιότητας και ικανότητας που πρέπει να διαθέτουν τα εμπλεκόμενα με τις ως άνω δραστηριότητες πρόσωπα.

Επίσης, η έκδοση διοικητικής άδειας για την άσκηση των ως άνω επαγγελμάτων συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας καθώς αποτελεί αναγκαίο και πρόσφορο μέσο για τη διασφάλιση της δημόσιας και κρατικής ασφάλειας, εφόσον δεν υφίσταται άλλος τρόπος λιγότερο παρεμβατικός και εξίσου αποτελεσματικός για τον προληπτικό και κατασταλακτικό έλεγχο των προσώπων που ενδιαφέρονται να ασκήσουν τις ως άνω επαγγελματικές δραστηριότητες, χωρίς παράλληλα να θίγεται το δικαίωμα της επαγγελματικής τους ελευθερίας.

Όπως απεφάνθη και η Επιτροπή Ανταγωνισμού με την υπ' αριθμ.13/VI/2012 από 8-2-2012 γνωμοδότησή της (Β' 333), συντρέχουν οι προϋποθέσεις ουσίας για τη θέσπιση εξαίρεσης σύμφωνα με τα κριτήρια του ν. 3919/2011 και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο ώστε να επαναφερθεί η απαίτηση της προηγούμενης διοικητικής άδειας για την άσκηση των επαγγελμάτων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 και του άρθρου 6 του ν. 2168/1993, του ν. 456/1976 και των άρθρων 2, 3 και 11 του ν. 2518/1997.

Με την προτεινόμενη **υποπαράγραφο Ε.15.** που τροποποιεί την παράγραφο 6 του ν. 710/1977, όπως ισχύει, καταργείται η υποχρέωση έκδοσης από το Υπουργείο Τουρισμού χρηματικού εντάλματος πληρωμής επ' ονόματι του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Ερευνάς της Επιτροπής Ερευνών του εκπαιδευτικού ιδρύματος για την καταβολή της αμοιβής του για την υλοποίηση του ταχύρρυθμου προγράμματος ξεναγών. Με τη νέα διάταξη ορίζεται ότι η αμοιβή του εκπαιδευτικού ιδρύματος θα καλύπτεται καθ' ολοκληρίαν από τους συμμετέχοντες στο ταχύρρυθμο πρόγραμμα και θα καταβάλλεται απευθείας σε αυτό, χωρίς τη

διαμεσολάβηση του Υπουργείου Τουρισμού. Επιπλέον, καταργείται και η πρόβλεψη παρακολούθησης της πιστής τήρησης του αναλυτικού προγράμματος κατάρτισης από τριμελή επιτροπή του Υπουργείου Τουρισμού.

Με την **περίπτωση 2** της προτεινόμενης υποπαραγράφου προστίθεται παράγραφος 7 στο ν. 710/1977, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης των ταχύρρυθμων προγραμμάτων της περίπτωσης αυτής από τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δύο της υποπαραγράφου Θ.3. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΣΤ':

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιτυγχάνεται η επίσπευση των πειθαρχικών διαδικασιών. Διασφαλίζεται η σύντομη κίνηση και ολοκλήρωση της διαδικασίας απονομής της πειθαρχικής ευθύνης προς όφελος τόσο της υπηρεσίας όσο και του πειθαρχικά υπόλογου υπαλλήλου. Τέλος, ρυθμίζονται θέματα της κινητικότητας των υπαλλήλων των ΝΠΙΔ, σύμφωνα με τις πάγιες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Με την **υποπαραγράφο ΣΤ.1.** προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής συνταξιούχων δικαστικών λειτουργών, ως αναπληρωτών των Προέδρων, στα πειθαρχικά συμβούλια. Η διάταξη αποσκοπεί στη διασφάλιση της λειτουργίας των πειθαρχικών συμβουλίων.

Με την **υποπαραγράφο ΣΤ.2.** διευρύνεται υποκειμενικά το δικαίωμα της ενστάσεως ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ή του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, το οποίο μπορούν να ασκήσουν εκτός από τον υπάλληλο που τιμωρήθηκε και υπέρ της διοίκησης ή υπέρ του υπαλλήλου, κάθε πειθαρχικώς προϊστάμενος, οι πρόεδροι των συλλογικών οργάνων του άρθρου 119 του ν. 3528/2007, ο Υπουργός, καθώς και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης. Προβλέπεται εφεξής ότι οι αποφάσεις των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων, με τις οποίες επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές της οριστικής παύσης και του υποβιβασμού, δεν υπόκειται σε ένσταση ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, αλλά σε προσφυγή

ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με τη ρύθμιση αυτή επιταχύνεται σημαντικά η πειθαρχική διαδικασία, ενώ παράλληλα η προσφυγή ουσίας στο Συμβούλιο της Επικρατείας παρέχει ισχυρά εχέγγυα δικαστικής κρίσης.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.3.** η παραπάνω διάταξη εφαρμόζεται και στον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Με **υποπαράγραφο ΣΤ.4.** επιταχύνεται η πειθαρχική διαδικασία δια της κατάργησης της δυνατότητας ανακλήσεως των πειθαρχικών αποφάσεων.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.5.** εκτείνεται η εφαρμογή της παραπάνω διάταξης και στον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.6.** προβλέπεται σύντμηση της προθεσμίας εντός της οποίας αποφαινούνται επί των πειθαρχικών υποθέσεων τα πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια. Η ρύθμιση ενισχύει την επίσπευση της πρώτης φάσης της πειθαρχικής διαδικασίας.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.7.** προβλέπεται η σύντμηση των αντίστοιχων προθεσμιών και στον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.8.** προβλέπεται σύντμηση των προθεσμιών των ενστάσεων κατά των αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων, με στόχο την επίσπευση της διαδικασίας.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.9.** προβλέπεται η αντίστοιχη σύντμηση των προθεσμιών άσκησης των ενστάσεων και στον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.10.** προβλέπεται προθεσμία εντός της οποίας πρέπει το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο να εκδώσει την απόφασή του επί των ενστάσεων που έχουν ασκηθεί κατά των αποφάσεων του πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων. Με την εν λόγω προθεσμία επισπεύδεται η διαδικασία εκδίκασης των ενστάσεων.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.11.** και δεδομένης της επιτακτικής ανάγκης να παρακολουθείται υπεύθυνα σε κεντρικό επίπεδο η πειθαρχική λειτουργία των φορέων του δημόσιου τομέα, κρίνεται σκόπιμο να ανατεθεί η αρμοδιότητα αυτή στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. το οποίο άλλωστε έχει τη σχετική εμπειρία, δεδομένου ότι παρακολουθεί συστηματικά την πορεία των πειθαρχικών υποθέσεων στις περιπτώσεις που προτείνεται από τις εκθέσεις του η πειθαρχική δίωξη υπαλλήλου. Για το σκοπό αυτό θεσμοθετείται η υποχρέωση των αρμοδίων πειθαρχικών οργάνων, μονομελών και συλλογικών, να ανακοινώνουν στο ΣΕΕΔΔ τις πειθαρχικές υποθέσεις που χειρίζονται, απαλλασσόμενα από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης άδειας από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων όπως προβλέπεται στα άρθρα 6 και 7 του Ν. 2472/1997 (Α' 50).

Με τον τρόπο αυτό το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., λαμβάνοντας υπόψη και τις σχετικές προβλέψεις της παρ. 4α και 4β του άρθρου 6 του ν. 3074/2002 περί υποχρεωτικής ενημέρωσής του από τους αρμόδιους Εισαγγελείς και τους Γραμματείς των Δικαστηρίων ή Δικαστικών Συμβουλίων για τις ποινικές υποθέσεις υπαλλήλων, θα έχει συνολική εικόνα επί της εφαρμογής των διατάξεων του πειθαρχικού δικαίου και της αποτελεσματικότητας των σχετικών διαδικασιών, ώστε να υπάρχει έγκυρη και υπεύθυνη ενημέρωση για τα ανωτέρω η οποία να λαμβάνεται υπόψη και κατά την κατάρτιση του προγράμματος ελεγκτικής του δράσης με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης και διαφθοράς.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.12.** δεν εφαρμόζεται το καθεστώς της διαθεσιμότητας σε περίπτωση κατάργησης θέσεων για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, για το οποίο εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Με την **υποπαράγραφο ΣΤ.13.** εισάγονται τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η προσωρινή διαταγή, αποτελεί τίτλο εκτελεστό, (βλ. 904 παρ. 2 ΚΠολΔ), αλλά δεν συνιστά δικαστική απόφαση, ούτε καν σε περιληπτική μορφή και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στον πυρήνα του άρθρου 20 του Συντάγματος, σε αντίθεση με την προσωρινή δικαστική προστασία, δηλαδή τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Γίνεται ειδικότερα δεκτό (βλ. ΟΛΑΠ 4/2004) ότι η προσωρινή διαταγή περιλαμβάνει απλή προσταγή του δικαστηρίου, με τη μορφή διοικητικής πράξης που δεν περιέχει

οποιαδήποτε αυθεντική διάγνωση, ή, κατά ισοδύναμη διατύπωση, αποτελεί εκτελεστή πράξη της δικαστικής αρχής, που δεσμεύει και τα όργανα της εκτελέσεως (στο ίδιο πνεύμα και ΑΠ 133/2004, ΧρΙΔ 2004, σελ. 515). Παρόλα αυτά στην πράξη η προσωρινή διαταγή έχει υποκαταστήσει λειτουργικά αυτή καθαυτή την προσωρινή δικαστική προστασία και συμβάλλει στην καθυστερημένη απονομή της δικαιοσύνης, καθώς ο μεν διάδικος, που ζήτησε και πέτυχε την έκδοσή της, προσπαθεί να τη διατηρήσει σε ισχύ απέχοντας από τη συζήτηση της αιτήσεώς του για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, τα δε δικαστήρια, υποκαθιστούν μέσω αυτής την έγκαιρη έκδοση οριστικής αποφάσεως επί της αιτήσεως των ασφαλιστικών μέτρων. Παραβιάζεται για το λόγο αυτό και η απαγόρευση ικανοποίησης δικαιώματος (βλ. άρθρο 692 παρ. 4 ΚΠολΔ), και έτσι η οριστική δικαστική προστασία παραμένει κενή περιεχομένου. Εξάλλου, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις (κυρίως στις περιουσιακού δικαίου διαφορές), στις οποίες με την προσωρινή διαταγή διασφαλίζεται πράγματι το δικαίωμα (λ.χ. απαγόρευση διαθέσεως, αναστολή εκτελέσεως, απαγόρευση απόπλου), στην πράξη η προσωρινή διαταγή συχνά οδηγεί στην διατήρηση εννόμων σχέσεων του ουσιαστικού δικαίου οι οποίες έχουν νόμιμα λυθεί, με αποτέλεσμα να διαταράσσεται η δικαιοσύνη. Η προσωρινή διαταγή δεν εμπίπτει στον πυρήνα του άρθρου 20 του Συντάγματος (δικαστική προστασία και ακρόαση) και ως εκ τούτου τόσο οι προϋποθέσεις για τη χορήγησή της, όσο και η λειτουργία τους εμπίπτει στην εξουσία του νομοθέτη. Λόγω των διακυμάνσεων που έχουν σημειωθεί στη θεωρία και στη νομολογία για τη λειτουργία και τα επιτρεπτά όρια της προσωρινής διαταγής, με τη νέα ρύθμιση υπογραμμίζεται ο απλά εξασφαλιστικός της χαρακτήρας, αλλά και η αδυναμία δημιουργίας τετελεσμένων περιουσιακών καταστάσεων με την έκδοσή της. Εξάλλου και η πρόσφατη νομολογία θεωρεί ότι η ενεργοποίηση διαρκών έννομων σχέσεων (ιδίως συμβάσεων εργασίας) προσκρούει στο άρθρο 692 παρ. 4 ΚΠολΔ, ακόμη και όταν διατάσσεται με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων (βλ. ενδεικτικά ΜΠρωτΑθηνών 12078/2012, ΜΠρωτΡεθ 399/2011, ΜΠρωτΑθηνών 4929/2011). Εξαιρετικά κατεπίγουσες περιπτώσεις, εξάλλου, καλύπτονται επαρκώς από την προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεως του άρθρου 729 ΚΠολΔ.

Ανάλογη τροποποίηση εισάγεται και στο άρθρο 692 παρ. 4 ΚΠολΔ (**υποπαράγραφος ΣΤ.14.**). Η απαγόρευση ικανοποίησης δικαιώματος στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων προβλέπεται ήδη από την έναρξη ισχύος του ΚΠολΔ και επομένως διατηρείται κατά βάση η παλιά ρύθμιση. Προστίθεται, όμως, η

διευκρίνιση ότι μπορούν μόνο κατ' εξαίρεση να διατηρηθούν σε ισχύ, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (όχι, όμως και με την προσωρινή διαταγή), διαρκείς έννομες σχέσεις, όταν συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι, τους οποίους οφείλει να επικαλείται ο αιτών και να αιτιολογεί επαρκώς (κατά πιθανολόγηση βέβαια κάνει δεκτό το δικαστήριο), χωρίς να αρκούν οι γενικές προϋποθέσεις του κατεπείγοντος. Τέτοιοι λόγοι συντρέχουν λ.χ. όταν καταγγέλθηκε η σύμβαση εργασίας μισθωτού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, χωρίς να τηρηθεί ο έγγραφος τύπος, ή να καταβληθεί η προσήκουσα αποζημίωση, ή όταν κατά την καταγγελία παραβιάσθηκε άλλος ουσιώδης διαδικαστικός τύπος όχι, όμως όταν ο εργαζόμενος επικαλείται κατάχρηση δικαιώματος, ή άλλο ουσιαστικό λόγο, που δύσκολα μπορεί να πιθανολογηθεί στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Συγχρόνως, για να μην υποκατασταθεί η κύρια δίκη από το ασφαλιστικό μέτρο, προβλέπεται ρητά ότι η συζήτηση της αιτήσεως είναι απαράδεκτη, εάν δεν έχει προηγηθεί η άσκηση (και βέβαια ο προσδιορισμός δικασίμου της κύριας αγωγής πριν την εκδίκασή της), ή εάν η ημερομηνία συζητήσεως της αγωγής απέχει περισσότερο από 6 μήνες από την ημέρα συζητήσεως της αιτήσεως των ασφαλιστικών μέτρων. Με την τροποποίηση αυτή εξασφαλίζεται η ιεράρχηση ανάμεσα σε οριστική δικαστική προστασία και ασφαλιστικά μέτρα και αποκτούν ουσιαστικό περιεχόμενο οι σχετικές ρυθμίσεις των άρθρων 695 και 698 ΚΠολΔ. Για λόγους ίσης μεταχείρισης των διαδίκων προβλέπεται ρητά στη μεταβατικού δικαίου ρύθμιση ότι αυτή καταλαμβάνει και υποθέσεις, στις οποίες δεν έχει ακόμη συζητηθεί η κύρια αγωγή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ζ'
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ
2011/7 ΤΗΣ 16^{ΗΣ} ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2011 ΓΙΑ ΤΗΝ
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΣΤΙΣ
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Με τις διατάξεις της παραγράφου Ζ:

- Επιδιώκεται να αναστραφεί η τάση καθυστέρησης στις πληρωμές, με τη θέσπιση επιπλέον των υπάρχοντων μέτρων για την αποθάρρυνση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, ειδικά μέσω της δυνατότητας αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων των πιστωτών σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών.

-Ρυθμίζονται οι όροι από τους οποίους πρέπει να διέπονται οι εμπορικές συναλλαγές, τόσο μεταξύ επιχειρήσεων όσο και μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίων αρχών.

-Επιδιώκεται η έγκαιρη πραγματοποίηση πληρωμών με ειδικές ρυθμίσεις για τις προθεσμίες αυτών και η αποζημίωση των πιστωτών σε περίπτωση μη τήρησης των εν λόγω προθεσμιών.

-Ορίζονται τα μέσα καταπολέμησης της καθυστέρησης πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές.

-Προσδιορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες ο πιστωτής δικαιούται τόκο υπερημερίας.

-Ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες οι όροι συναλλαγής θεωρούνται ως κατάφωρα καταχρηστικοί για τον πιστωτή.

-Ρυθμίζεται το θέμα της αποζημίωσης για έξοδα είσπραξης τα οποία δικαιούται να λάβει ο πιστωτής.

-Θέτονται όρια για τις προθεσμίες πληρωμής.

Στις **υποπαραγράφους Z.1. και Z.2.**, ορίζεται ο σκοπός του σχεδίου νόμου ενώ ορίζονται ως πεδίο εφαρμογής του οι πληρωμές στο πλαίσιο εμπορικών συναλλαγών, με την εξαίρεση οφειλών που αποτελούν αντικείμενο διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών αναδιάρθρωσης χρέους.

Στην **υποπαραγράφο Z.3.** διευκρινίζεται η έννοια υπό την οποία χρησιμοποιούνται οι κύριοι όροι στο κείμενο του σχεδίου.

Στην **υποπαραγράφο Z.4.**, με την οποία μεταφέρονται οι διατάξεις του άρθρου 3 της Οδηγίας 2011/7/ΕΕ, ορίζεται ότι στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων,

- ο πιστωτής δικαιούται τόκο υπερημερίας, χωρίς να απαιτείται όχληση, εφόσον έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και δεν έχει λάβει το οφειλόμενο ποσό εμπρόθεσμα (**περ. 1**),
- η διάρκεια της διαδικασίας αποδοχής ή επαλήθευσης, αν προβλέπεται τέτοια (**περ. 4**),
- η προθεσμία πληρωμής που καθορίζεται στη σύμβαση και δεν υπερβαίνει τις 60 ημέρες, εκτός αν ρητώς έχει συμφωνηθεί διαφορετικά στο κείμενο της σύμβασης και ο όρος δεν είναι κατάφωρα καταχρηστικός για τον πιστωτή (**περ. 5**).
- Επίσης ορίζεται το επιτόκιο αναφοράς (**περ. 6**).

Στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίων αρχών, όπως προβλέπεται στην **υποπαραγράφο Z.5.**, ορίζεται ότι ο δανειστής δικαιούται νόμιμο τόκο υπερημερίας, χωρίς να

απαιτείται όχληση, εφόσον έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και δεν έχει λάβει το οφειλόμενο ποσό εμπρόθεσμα (**περ. 1**).

Με την **περίπτωση 2 της υποπαραγράφου Ζ.5.** ορίζεται το επιτόκιο αναφοράς.

Οι προθεσμίες πληρωμής όταν ο οφειλέτης είναι δημόσια αρχή δεν υπερβαίνουν τις 30 ημερολογιακές ημέρες, κατά τα ειδικότερα στη διάταξη προβλεπόμενα, ενώ με την **περίπτωση 4** οι προθεσμίες πληρωμής της **περ. 3** της **υποπαραγράφου Ζ.5.**, και κατά τα ειδικότερα σ' αυτήν οριζόμενα, ορίζονται σε 60 ημερολογιακές ημέρες, για:

α) κάθε δημόσια αρχή που ασκεί οικονομική δραστηριότητα βιομηχανικής ή εμπορικής φύσης, με την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά και

β) νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1B του ν. 2362/1995 (Α' 247), που προστέθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3871/2010 (Α' 141), όπως ισχύει, που παρέχουν υγειονομική μέριμνα και είναι κατάλληλα αναγνωρισμένα για τον σκοπό αυτόν, καθώς και ο ΕΟΠΥΥ.

Με την **υποπαραγράφο Ζ.6.** ρυθμίζονται θέματα χρονοδιαγραμμάτων πληρωμής, ενώ με την **υποπαραγράφο Ζ.7.** ορίζεται ότι, όταν καθίσταται απαιτητός τόκος υπερημερίας, ο πιστωτής δικαιούται να λάβει κατ' αποκοπήν ποσό 40 ευρώ, ως αποζημίωση από τον οφειλέτη, καθώς και εύλογη αποζημίωση για έξοδα είσπραξης.

Με την **υποπαραγράφο Ζ.8.** ορίζονται οι περιπτώσεις καταχρηστικού χαρακτήρα συμβατικού όρου ή πρακτικής και στην **υποπαραγράφο Ζ.9.** προβλέπεται η δυνατότητα συλλογικής αγωγής για όρους προφανώς καταχρηστικούς που αφορούν το χρόνο πληρωμής ή τις συνέπειες της καθυστέρησης της πληρωμής της αμοιβής.

Με την **υποπαραγράφο Ζ.10.** ρυθμίζεται ο χρόνος εκδίκασης των αγωγών ή αιτήσεων που αφορούν μη αμφισβητούμενες απαιτήσεις.

Με την **υποπαραγράφο Ζ.11.** προβλέπεται ότι, εφόσον έχει συμφωνηθεί ρητώς ρήτρα παρακράτησης της κυριότητας πριν από την παράδοση των αγαθών, ο πωλητής διατηρεί την κυριότητα αυτών έως την πλήρη εξόφληση του τιμήματος.

Με την **υποπαράγραφο Ζ.12.** προβλέπεται η εφαρμογή των κείμενων διατάξεων σε περίπτωση που αυτές είναι ευνοϊκότερες για τον δανειστή από αυτές που θεσπίζει η Οδηγία.

Με την **υποπαράγραφο Ζ.13.** ρυθμίζονται οι υποχρεώσεις διασφάλισης πλήρους διαφάνειας όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Με την **υποπαράγραφο Ζ.14.** καταργείται το π.δ. 166/2003 (Α' 138).

Με την **υποπαράγραφο Ζ.15.** ορίζεται ότι η ισχύς του παρόντος Κεφαλαίου αρχίζει από 16 Μαρτίου 2013 για να τηρηθεί η προθεσμία ενσωμάτωσης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Η'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Υποπαράγραφος Η.1. Τροποποίηση του ν. 3526/2007 (Α' 24)

Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τις εγκαταστάσεις πρατηρίων άρτου και ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας (bake off) στο πλαίσιο συγκριτικής αξιολόγησης με τα καθεστώτα που ισχύουν στην Ευρώπη (benchmarking). Η ανάπτυξη διάφορων συστημάτων ποιότητας (ISO, HaCCP, BRC κλπ), αλλά και η ανάπτυξη των μεθόδων συσκευασίας ως εμπορική πρακτική ενισχύει ακόμα περισσότερο την απαίτηση για απαλλαγή του νομοθετικού πλαισίου από περιορισμούς που δυσχεραίνουν την ανάπτυξη απλών μεταποιητικών δραστηριοτήτων, όπως το bake off.

Επιπλέον, κρίνεται αναγκαία η απάλειψη ως περιττής της πρόβλεψης για απαγόρευση εγκατάστασης της δραστηριότητας αυτής σε διαμέρισμα ή υπόγειο, δεδομένου ότι από τον κτιριοδομικό και πολεοδομικό σχεδιασμό τόσο τα διαμερίσματα όσο και οι υπόγειοι χώροι μπορούν να αποτελούν κατά περίπτωση χώρους κυρίας χρήσης (οπότε και είναι πιθανό να επιτρέπεται η εγκατάσταση δραστηριότητας bake off ανάλογα με τις ειδικές για την τοποθεσία διατάξεις κατ' αντιδιαστολή με τη γενική διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011).

Με την προτεινόμενη διάταξη αίρονται οι υπάρχοντες περιορισμοί (επιφανείας, αποστάσεων κλπ.) και προβλέπεται ότι πρατήριο άρτου μπορεί να ιδρυθεί σε όλα τα καταστήματα τροφίμων και ποτών με τις συγκεκριμένες εξαιρέσεις που προβλέπονται στη διάταξη και στηρίζονται σε λόγους προστασίας των καταναλωτών.

Υποπαράγραφος Η.2. Τροποποίηση του ν. 2515/1997 και του π.δ. 340/1998

Με την προτεινόμενη την υποπαράγραφο Η.2. επιχειρείται η απλοποίηση του συστήματος των επαγγελματικών ταυτοτήτων των Λογιστών-Φοροτεχνικών με τη μείωση των τάξεων (κατηγοριών) από τέσσερεις (4) σε δύο (2). Συναφώς αναμορφώνεται το περιεχόμενο των εργασιών που θα μπορούν να παρέχουν οι Λογιστές-Φοροτεχνικοί κάτοχοι των εν λόγω επαγγελματικών ταυτοτήτων, ενώ διατηρούνται οι αναγκαίοι όροι που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων απαιτήσεις ελάχιστης κατάρτισης και ελάχιστες περιόδους επαγγελματικής πείρας, με τους οποίους διασφαλίζεται σε σημαντικό βαθμό η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς όφελος του καταναλωτή. Ταυτόχρονα, ρυθμίζεται η διαδικασία που θα εφαρμοσθεί για την εφαρμογή του νέου συστήματος.

Υποπαράγραφος Η.3. Ρύθμιση θεμάτων αδειών λαϊκών αγορών

Οι επαγγελματικές άδειες πωλητών λαϊκών αγορών χορηγούνται με συγκεκριμένα κριτήρια σε ανέργους και αδύναμες οικονομικά κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού (άτομα με αναπηρία, πολύτεκνοι κτλ) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 2323/1995, όπως ισχύει, με την προϋπόθεση ότι τηρείται η προβλεπόμενη διαδικασία, δηλαδή ότι έχουν προηγουμένως προκηρυχθεί (παρ 3, 4 και 5 του ιδίου άρθρου) για το βιοπορισμό των κατόχων τους.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, κατά τη διάρκεια ισχύος της υφιστάμενης άδειας επιτρέπεται η απρόσκοπτη μεταβίβαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. Ε του άρθρου 2 του π.δ. 51/2006: α) σε συγγενείς εξ αίματος και εξ αγχιστείας μέχρι 2^{ου} βαθμού, β) στην περίπτωση απρόσμενων γεγονότων, όπως ανίατης ασθένεια (σε υπάλληλό του), γ) αιφνίδιου θανάτου (στο/η σύζυγο, σε γονείς και τέκνα) και δ) προσωρινά μέχρι 3 έτη σε περίπτωση προσωρινής αναπηρίας του αδειούχου (στο/η σύζυγο, σε γονείς και

τέκνα). Για την πραγματοποίηση της μεταβίβασης θα πρέπει το πρόσωπο στο οποίο μεταβιβάζεται η άδεια να πληροί τις προϋποθέσεις απόκτησης επαγγελματικής άδειας.

Κατά τα ανωτέρω, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει ευρείες δυνατότητες μεταβίβασης των επαγγελματικών αδειών, κάτι που δεν συνάδει ούτε με τους περιορισμένους χώρους που διατίθενται για τη λειτουργία των λαϊκών αγορών ούτε με το σκοπό του θεσμού των λαϊκών αγορών. Καθίσταται συνεπώς αναγκαία η τροποποίησή του, με τη θέσπιση του προσωποπαγούς και αμεταβίβαστου χαρακτήρα των επαγγελματικών αδειών και τον περιορισμό της μεταβίβασής τους σε ελάχιστες και μόνο αναγκαίες περιπτώσεις, με σκοπό τη σταδιακή εξάλειψη των επαγγελματικών αδειών, ώστε να παραμείνουν στις λαϊκές αγορές μόνον οι παραγωγοί, όπως εξ αρχής ο θεσμός αυτός σχεδιάστηκε.

Παράλληλα, από το ισχύον πλαίσιο προβλέπεται η επαγγελματική άδεια να είναι απεριόριστης διάρκειας και να θεωρείται κάθε τρία έτη με την προσκόμιση πιστοποιητικού ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας. Μέχρι σήμερα, λοιπόν, δεν υφίστατο μηχανισμός περιοδικού ελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων που ο νόμος θέτει στο πρόσωπο των δικαιούχων. Με την προτεινόμενη διάταξη, προβλέπεται ότι οι επαγγελματικές άδειες λήγουν κάθε τρία (3) χρόνια και με την λήξη των τριών ετών ακολουθεί διαδικασία ανανέωσης, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν στο πρόσωπο του δικαιούχου οι προϋποθέσεις του νόμου, σε αντίθετη δε περίπτωση η άδεια παύει να ισχύει.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Θ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Υποπαράγραφος Θ.1. - Ρυθμίσεις για τους ιδιωτικούς φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Με την **περίπτωση 1** της **υποπαραγράφου Θ.1.** της προτεινόμενης ρύθμισης, ανακηρύσσεται αναπόσπαστο τμήμα της αδειάς ο διακριτικός τίτλος που ο πάροχος θα χρησιμοποιήσει, ο οποίος θα αποτελείται από την επωνυμία, σε περίπτωση φυσικού προσώπου ή τον διακριτικό τίτλο στις άλλες περιπτώσεις, μαζί με τον τίτλο του τύπου της παροχής εκπαίδευσης ή της συντόμευσης αυτού, (αρκτικόλεξο). Στόχος είναι η προστασία του καταναλωτή

και επιδίωξη η αποτροπή σύγχυσης περί του τύπου της παρεχόμενης τυπικής ή άτυπης εκπαίδευσης.

Με την **περίπτωση 2** της **υποπαραγράφου Θ.1.**, αποσαφηνίζεται η νομοθετική βούληση της συστέγασης διαφορετικών μονάδων παροχής εκπαίδευσης που ανήκουν στον ίδιο φορέα, (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) με ρητή όμως απαγόρευση της ταυτόχρονης λειτουργίας στην ίδια αίθουσα, (εργαστηρίου ή διδακτική) διαφορετικών μονάδων παροχής εκπαίδευσης. Η δεύτερη περίπτωση αφορά αυτά που στην πράξη ονομάζονται «συστεγαζόμενα νηπιαγωγεία». Πράγματι, κατά το προϊσχύον κτιριολογικό πλαίσιο και μετά την τροποποίηση της Υπ. απόφασης 77053/Δ5/28.7.2006 του Υπουργού Παιδείας με την υπ' αρ. 35085/ΣΤ1/27.3.2009 όμοια, (αμφότερες εκδοθείσες με βάση τις εξουσιοδοτικές διατάξεις των αρ. 8 και 12 ν. 682/1977), είχε δοθεί η δυνατότητα σε παιδικούς σταθμούς "του ιδίου ιδιοκτήτη", να λάβουν άδεια για λειτουργία νηπιακών τμημάτων από το Υπ. Παιδείας με ειδικό κτιριολογικό καθεστώς. Η δυνατότητα έκδοσης τέτοιων αδειών διατηρήθηκε για παιδικούς σταθμούς που είχαν λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας μέχρι και τη σχολική χρονιά 2010-2011. Μετά την κατάργηση των εξουσιοδοτικών διατάξεων των αρθ. 8 και 12 του ν. 682/1977, καθώς και τη θέσπιση νέου κτιριολογικού πλαισίου του ν. 4093/2012, τα νηπιαγωγεία αυτά δεν πληρούν τις νέες προδιαγραφές και δεν μπορούν να καταθέσουν την υπεύθυνη δήλωση της υποπαρ. Θ.18 του ν. 4093/2012 συνεπώς η παρούσα τίθεται προκειμένου να συνεχίσουν τη λειτουργία τους μετά την ψήφιση του ν.4093/2012. Τέλος στην περίπτωση 3 της τροποποιούμενης υποπαραγράφου Θ.6. του ν. 4093/2012, επιβάλλεται η χρήση του εκάστοτε διακριτικού τίτλου άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των μονάδων εκπαίδευσης (τυπικής ή άτυπης) που αδειοδοτούνται με τον ν. 4093/2012, σε κάθε από κοινού προβολή, αναγγελία, γνωστοποίηση, διαφήμιση ή επιγραφή τους με σκοπό να μην προκληθεί σύγχυση ή παραπλάνηση των καταναλωτών αναφορικά με τον πάροχο των υπηρεσιών, το είδος αυτών αλλά και τον τίτλο που εν τέλει θα απονέμεται.

Υποπαραγράφος Θ.2. - Ρυθμίσεις για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **περίπτωσης 1** της **υποπαραγράφου Θ.2.** επιτρέπεται, η κατ' εξαίρεση λειτουργία, εκτός των επταθέσιων έως και ενδεκαθέσιων δημοτικών σχολείων, και δημοτικών σχολείων δωδεκαθέσιων και άνω όταν τούτο επιβάλλεται για λειτουργικούς και παιδαγωγικούς λόγους όπως

είναι, ενδεικτικά, ο μεγάλος αριθμός των μαθητών, οι μικρής χωρητικότητας διατιθέμενοι χώροι διδασκαλίας και οι αποστάσεις μεταξύ των σχολείων.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **περίπτωσης 2** της **υποπαραγράφου Θ.2.** αυξάνεται το εβδομαδιαίο υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας των εκπαιδευτικών που υπηρετούν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά δύο ώρες.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **περίπτωσης 3** της **υποπαραγράφου Θ.2.** ορίζεται ότι το αυξημένο κατά δύο ώρες εβδομαδιαίο υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπολογίζεται από τα οικεία συλλογικά και ατομικά διοικητικά όργανα της εκπαίδευσης και για τον προσδιορισμό των κενών θέσεων, των λειτουρ-γικών αναγκών και των τυχόν υπεραριθμιών για το σχολικό έτος 2013 - 2014. Με την άμεση εφαρμογή της ρύθμισης επιδιώκεται η εξασφάλιση της λειτουργίας των σχολικών μονάδων για το σχολικό έτος 2013 - 2014 καθότι λόγω της εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2013 - 2016 θα προσληφθεί μικρός αριθμός αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις της **περίπτωσης 4** της **υποπαραγράφου Θ.2.** προβλέπεται ότι οι εκπαιδευτικοί της ιδιωτικής εκπαίδευσης που δεν συμπληρώνουν το υποχρεωτικό τους διδακτικό ωράριο, με βάση το προβλεπόμενο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας, είτε α) να απασχολούνται λιγότερες ώρες από αυτές του υποχρεωτικού τους ωραρίου, με ανάλογη μείωση των αποδοχών τους οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες από τις αποδοχές εκπαιδευτικού με διδακτικό ωράριο δώδεκα (12) ωρών είτε β) να απασχολούνται μέχρι και της συμπλήρωσεως του υποχρεωτικού τους ωραρίου σε σχολικές δράσεις όπως είναι η ενισχυτική διδασκαλία, η πρόσθετη διδακτική στήριξη, η ενίσχυση της γλωσσομάθειας, οι αθλητικές, πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες στο σχολείο που υπηρετούν ή σε άλλο σχολείο που ίδιου ιδιοκτήτη που λειτουργεί στην ίδια πόλη.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **περίπτωσης 5** της **υποπαραγράφου Θ.2.** εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού να ρυθμίσει τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης 4.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ι

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Τα αποτελέσματα των προηγούμενων νομοθετικών παρεμβάσεων είναι εμφανή στα μηνιαία δημοσιευμένα αποτελέσματα της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε., καθιστούν όμως σαφή την ανάγκη για λήψη περαιτέρω ενισχυτικών μέτρων. Η πιθανή υπέρογκη αύξηση του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ), το οποίο επιβαρύνει τους τελικούς καταναλωτές ηλεκτρικού ρεύματος, μέσω του λογαριασμού του εκάστοτε παρόχου, με σκοπό την ενίσχυση των εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε. για την αποζημίωση της ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε αυτή την κρίσιμη συγκυρία καθιστά ακόμη πιο επιτακτική τη λήψη μέτρων που θα μετριάσει αυτόν τον κίνδυνο. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνονται οι συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις, καθώς έχει εξαντληθεί κάθε άλλο πρόσφορο μέσο για την ενίσχυση των εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού της Λ.Α.Γ.Η.Ε. Α.Ε.

Συνεπώς, η εξυγίανση και ο εξορθολογισμός του πλαισίου προώθησης των Α.Π.Ε. διασφαλίζουν την αξιοπιστία του συστήματος και διαμορφώνουν ένα υγιές επενδυτικό κλίμα προς όφελος και του τελικού καταναλωτή.

Πιο συγκεκριμένα, η εν λόγω θεσμική παρέμβαση αποτελεί το επόμενο βήμα, μετά τις πρόσφατες νομοθετικές πρωτοβουλίες (ν. 4093/2012), για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του μηχανισμού στήριξης των Α.Π.Ε., στην κατεύθυνση της αναμόρφωσης του πλαισίου προώθησης των Α.Π.Ε. στη χώρα. Οι ρυθμίσεις στοχεύουν στη διευκόλυνση υλοποίησης ώριμων έργων καθώς και στην αποκατάσταση κλίματος εμπιστοσύνης σχετικά με την εξασφάλιση πρόσβασης στα δίκτυα που βαίνουν προς κορεσμό, λόγω και των ανενεργών προσφορών σύνδεσης ενώ ταυτόχρονα λαμβάνεται μέριμνα για την αποφυγή υπεραποζημιώσεων στην παραγόμενη από ΑΠΕ ενέργεια και συνεπώς την αποφυγή αναίτιας επιβάρυνσης του καταναλωτή. Ειδικότερα, μέσω των νέων διατάξεων, μεταξύ άλλων, επιχειρείται ο εξορθολογισμός της διαδικασίας δέσμευσης ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο, καθώς και η δημιουργία προϋποθέσεων για να διατηρηθούν σε ισχύ εκείνες οι άδειες παραγωγής, για τις οποίες εξακολουθεί να υφίσταται προοπτική υλοποίησης.

Με τις κύριες ρυθμίσεις που εισάγονται με το παρόν:

- Με την υποπαράγραφο Ι.1. αναδιαμορφώνεται το καθεστώς πρόσβασης στα δίκτυα, εξαιτίας της διαγνωσμένης δέσμευσης ηλεκτρικής ισχύος για μεγάλο χρονικό διάστημα για έργα των οποίων η υλοποίηση καθυστερεί υπερβολικά. Πιο συγκεκριμένα

με την επιβολή υποχρέωσης κατάθεσης εγγυητικής επιστολής, δημιουργείται αντικίνητρο για δέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο για μακρό χρονικό διάστημα από ανώριμα αιτήματα.)

- Με την υποπαράγραφο Ι.2., δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για να διατηρηθούν σε ισχύ εκείνες οι άδειες παραγωγής, για τις οποίες εξακολουθεί να υφίσταται προοπτική υλοποίησης και συνεπώς να υποβοηθηθεί η προώθηση των ώριμων και οικονομικά βιώσιμων επενδύσεων.
- Με την υποπαράγραφο Ι.3., εισάγεται ρύθμιση που αφορά στην ενίσχυση των εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού του ν. 2773/1999
- Με την υποπαράγραφο Ι.4., εισάγονται ρυθμίσεις μέσω των οποίων επιδιώκεται τόσο η επιβράδυνση της επιβάρυνσης όσο και η αύξηση των εισροών του Ειδικού Λογαριασμού. Στις ρυθμίσεις αυτές, που αφορούν σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται διατάξεις για δυνατότητα επιστροφής μέρους των εγγυητικών επιστολών, αναστολή σύναψης συμβάσεων σύνδεσης και πώλησης και αναπροσαρμογή της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης στους φωτοβολταϊκούς σταθμούς που ενεργοποιήθηκαν μετά την 1/1/2013.
- Στην υποπαράγραφο Ι.5., περιλαμβάνονται αναγκαίες μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις απαραίτητες για την εφαρμογή των ανωτέρω.

Συγκεκριμένα, στην **παράγραφο Ι.** του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ρυθμίζονται κατά σειρά τα εξής:

Υποπαράγραφος Ι.1.: Θέματα πρόσβασης στα δίκτυα

Με τις **περιπτώσεις 1 και 2** εξορθολογίζεται ο χειρισμός των αιτημάτων για χορήγηση προσφορών σύνδεσης, καθώς και η διάρκεια ισχύος των οριστικών Προσφορών Σύνδεσης. Ειδικότερα μειώνεται από 4 σε 3 έτη η χρονική διάρκεια της οριστικής προσφοράς σύνδεσης για έργα για τα οποία απαιτείται άδεια παραγωγής και τίθεται περιορισμός στη συνολική διάρκεια ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης για έργα για τα οποία δεν απαιτείται άδεια παραγωγής. Κρίνεται σκόπιμη η θέσπιση της προτεινόμενης ρύθμισης προκειμένου να περιοριστεί το χρονικό διάστημα δέσμευσης πολύτιμου ηλεκτρικού χώρου και να επιταχυνθεί ο ρυθμός υλοποίησης των έργων με σκοπό την έγκαιρη επίτευξη των ενεργειακών στόχων που έχουν τεθεί για το έτος 2020. Επιπλέον, με την περίπτωση 2 θεσπίζεται παράταση της ισχύος της οριστικής προσφοράς σύνδεσης για έργα που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής σε

περίπτωση, που κατά την ημερομηνία λήξης της ισχύος της προσφοράς, έχει συναφθεί και βρίσκεται σε ισχύ σύμβαση σύνδεσης και συνεπώς το έργο θεωρείται ώριμο για υλοποίηση. Επίσης, με την **περίπτωση 2** καθορίζεται το πεδίο αρμοδιότητας μεταξύ των διαχειριστών του Συστήματος και του Δικτύου (ΑΔΜΗΕ ΑΕ και ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ) για τη σύνδεση σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ βάσει της χωρητικότητας των γραμμών του δικτύου, η οποία βρίσκεται περίπου στα 8 MW ανάλογα με τον τύπο της γραμμής. Επίσης καθορίζεται ότι οι σταθμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής μπορούν να συνδέονται μόνο στο Δίκτυο διατηρώντας έτσι τα ουσιαστικά πλεονεκτήματα της διεσπαρμένης παραγωγής κοντά στο φορτίο. Τέλος ρυθμίζονται θέματα χειρισμού αιτημάτων που αφορούν ομάδα σταθμών η συνολική ισχύς των οποίων ξεπερνά το όριο των 8 MW.

Η ισχύς (MW) των δεσμευτικών προσφορών σύνδεσης στο Δίκτυο ή το Σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και των αιτημάτων που εκκρεμούν για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης είναι δυσανάλογα υψηλή σε σχέση με την απαιτούμενη εγκατεστημένη ισχύ για την επίτευξη των στόχων όπως έχει αποτυπωθεί στο εθνικό σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη των ΑΠΕ. Τα στοιχεία Δεκεμβρίου 2012 δείχνουν ότι η ισχύς των σχετικών δεσμευτικών προσφορών σύνδεσης έφτασε τα 7.000 MW ενώ σε αντίστοιχα επίπεδα ανέρχεται και η ισχύς των εκκρεμών αιτημάτων για χορήγηση προσφορών σύνδεσης. Τίθεται συνεπώς επιτακτικά η ανάγκη για ορθολογική διαχείριση του «αγαθού» της πρόσβασης στα δίκτυα προς όφελος των ώριμων έργων, παρά το γεγονός ότι ήδη, βάσει της ισχύουσας αναστολής εξέτασης εκκρεμών αιτημάτων για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, αιτήματα για προσφορά σύνδεσης συνολικής ισχύος 2.800 MW τελούν υπό αναστολή. Επιπλέον, η εν λόγω σώρευση αιτημάτων δυσκολεύει το έργο των διαχειριστών του Συστήματος και του Δικτύου με αποτέλεσμα να καθιστά χρονοβόρα και την υλοποίηση ώριμων έργων για τα οποία έχει διασφαλιστεί η σχετική χρηματοδότηση.

Με τις ρυθμίσεις των **περιπτώσεων 3 και 4** προβλέπεται, στο στάδιο της αποδοχής από τον παραγωγό της χορηγούμενης Προσφοράς Σύνδεσης, η προσκόμιση εγγυητικής επιστολής, που διαφοροποιείται βάσει της ισχύος του σταθμού, ώστε να περιοριστεί η υποβολή αιτημάτων για ανώριμα έργα που δεν έχουν μεγάλες πιθανότητες υλοποίησης. Προκειμένου να αποσυμφορηθούν τα δίκτυα προβλέπεται, για τις περιπτώσεις που δεν έχει τεθεί σε ισχύ σύμβαση σύνδεσης (ήτοι για ανώριμα έργα), η αυτοδίκαιη λήξη των οριστικών προσφορών σύνδεσης που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων της περίπτωσης 4 εάν εντός

μηνός από την έναρξη ισχύος της περίπτωσης δεν υποβληθεί εγγυητική επιστολή ύψους μειωμένου κατά 50% αυτού που ορίζεται στην περίπτωση 3. Εκτιμάται ότι η υποχρέωση κατάθεσης εγγυητικής επιστολής θα επιφέρει την επιθυμητή αποδέσμευση ηλεκτρικού χώρου ώστε να διατεθεί σε ώριμα προς υλοποίηση έργα. Για να προσαρμοστεί η αγορά ομαλά στο νέο πλαίσιο λειτουργίας, οι διατάξεις των εν λόγω περιπτώσεων τίθενται σε ισχύ από την 1^η Μαΐου 2014. Για να μην δεσμεύονται κεφάλαια κατά την υλοποίηση των έργων, προβλέπεται επιστροφή της εγγυητικής κατά τα τρία τέταρτα του αρχικού ύψους αυτής μετά τη θέση σε ισχύ της σύμβασης σύνδεσης με καταβολή των δαπανών υλοποίησης του τμήματος των έργων που κατασκευάζει ο διαχειριστής κατά την υπογραφή της σύμβασης και με όριο τις 250.000€ (**περίπτωση 7**). Λαμβάνεται μέριμνα σε ειδικές περιπτώσεις για μη υποχρέωση υποβολής ή επιστροφής της εγγυητικής επιστολής λόγω αδυναμίας κατασκευής του έργου, χωρίς υπαιτιότητα του ενδιαφερομένου (σταθμοί σε κτίρια, συνολική προσφορά σύνδεσης, απόρριψη αιτήματος για έκδοση άδειας χρήσης νερού). Επιπλέον με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Π.Ε.Κ.Α.), μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, μπορεί να μεταβάλλεται το ύψος των εγγυητικών επιστολών και οι όροι υποβολής και επιστροφής τους για πολύπλοκα κατασκευαστικά έργα, που αναφέρονται στις περιπτώσεις α) έως γ) του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν.3468/2006, τα οποία κατά κανόνα συνδέονται σε απομακρυσμένα σημεία του ηλεκτρικού δικτύου ή/και δεν επηρεάζουν τη μεταφορική ικανότητα του τοπικού δικτύου.

Η πρόβλεψη της **περίπτωσης 5** για έκδοση Υπουργικής Απόφασης που θα προβλέπει διαχειριστική αμοιβή υπέρ των Διαχειριστών για την εξέταση των αιτημάτων για έκδοση μη οριστικών Προσφορών Σύνδεσης, είναι εύλογη δεδομένου ότι οι Διαχειριστές έχουν περιορισμένους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους και θα πρέπει να αμείβονται για την εν λόγω υπηρεσία προς τρίτους, όπως συμβαίνει και σε άλλους φορείς (π.χ ΡΑΕ για έκδοση και τροποποίηση Άδειας Παραγωγής). Σχετική αμοιβή προβλέπεται στο υφιστάμενο πλαίσιο και για άλλες υπηρεσίες προς τρίτους που προσφέρει ο ΑΔΜΗΕ όπως έλεγχο μελετών, έλεγχο καταλληλότητας γηπέδου Υποσταθμού, παραλαβή έργων κ.α.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 39 του ν. 4062/2012 δόθηκε προτεραιότητα εξέτασης στις εκκρεμούσες, στους αρμόδιους διαχειριστές του δικτύου, αιτήσεις για τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήση γεωθερμικής ενέργειας / βιομάζας / βιοαερίου, η

αξιολόγηση των οποίων καθυστερούσε λόγω του συσσωρευμένου φόρτου εργασίας που προέκυψε μετά το ν. 3851/2010, εξαιτίας της πληθώρας των αιτήσεων που είχαν υποβληθεί για τη χορήγηση προσφορών σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς. Επειδή παρά την πρόσφατη αναστολή της διαδικασίας για χορήγηση προσφορών σύνδεσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς οι Διαχειριστές δεν δύνανται να προβούν σε άμεση εκκαθάριση των αιτήσεων κρίνεται σκόπιμο να παραταθεί, με τις διατάξεις της **περίπτωσης 6**, η ανωτέρω προτεραιότητα εξέτασης και να συμπεριληφθούν οι λοιπές τεχνολογίες που δεν παρουσιάζουν μέχρι σήμερα σημαντική διεύδυση στο ηλεκτρικό ισοζύγιο ενέργειας.

Με την **περίπτωση 7** καθορίζεται η διαδικασία καταβολής του τμήματος υλοποίησης του τμήματος των έργων που κατασκευάζει ο διαχειριστής και προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης απόφασης του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. για τον καθορισμό του τύπου της σύμβασης σύνδεσης.

Τέλος με την **περίπτωση 8** αποσαφηνίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3468/2006 που καθορίζουν τον τρόπο σύνδεσης των σταθμών ΑΠΕ στο διασυνδεδεμένο σύστημα της ηπειρωτικής χώρας εφαρμόζονται και για το δίκτυο υψηλής τάσης των μη διασυνδεδεμένων νησιών.

Υποπαράγραφος Ι.2.: Ετήσιο τέλος διατήρησης δικαιώματος κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Η επίτευξη των δεσμευτικών στόχων για το έτος 2020 που έχουν τεθεί με την Οδηγία 2009/28/EK συναρτάται με τον ταχύ ρυθμό υλοποίησης των έργων που έχουν αδειοδοτηθεί. Για παράδειγμα, για την επίτευξη του ειδικότερου στόχου για συμμετοχή της ηλεκτρικής ενέργειας των ΑΠΕ σε ποσοστό τουλάχιστον 40% της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (παρ. 3, άρθρο 1, ν. 3468/2006) θα πρέπει η εγκατάσταση αιολικών σταθμών να επιταχυνθεί και με σημερινά δεδομένα καλείται να κινηθεί στο επίπεδο των 500 MW ετησίως. Έτσι, με στόχο την επιτάχυνση της υλοποίησης των έργων, με την υποπαράγραφο Ι.2. προβλέπεται η καταβολή τέλους υπέρ του ειδικού διαχειριστικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 για τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν προχωράει η ωρίμανση των έργων και αίρεται με την υποβολή της εγγυητικής επιστολής της περίπτωσης 4 της υποπαραγράφου Ι.1., οπότε και θεωρείται ότι ο ενδιαφερόμενος έχει φέρει το έργο σε ικανό βαθμό ωρίμανσης, αφού ουσιαστικά μέσω της εγγυητικής επιστολής δεσμεύεται για την υλοποίησή του. Σε περίπτωση μη καταβολής του τέλους προβλέπεται η ανάκληση της άδειας.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ι.2. προβλέπεται διαχωρισμός των έργων Α.Π.Ε. που έλαβαν άδεια παραγωγής πριν και μετά την έκδοση του παρόντος νόμου. Έτσι, έργα που ήδη έχουν λάβει άδεια παραγωγής καλούνται να καταβάλουν το ετήσιο τέλος διατήρησης δικαιώματος κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μετά από διπλάσιο χρονικό διάστημα εκείνου που απαιτείται για τα έργα για τα οποία δεν έχει εκδοθεί ακόμα άδεια παραγωγής. Επιπρόσθετα, υφίσταται διαχωρισμός με βάση την πολυπλοκότητα κατασκευής των σταθμών και συνεπώς τη μεγαλύτερη διάρκεια ωρίμανσης των σχετικών επιχειρηματικών σχεδίων. Το εν λόγω τέλος δύναται να αναπροσαρμοστεί με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α.

Επίσης, στις διατάξεις της υποπαραγράφου Ι.2. υπάρχει πρόβλεψη για δυνατότητα έκδοσης απόφασης του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. για την καταβολή ετήσιου τέλους διατήρησης δικαιώματος, και για τα έργα Α.Π.Ε. που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής.

Στην περίπτωση που η μη πρόοδος του έργου οφείλεται στην αντικειμενική αδυναμία πρόσβασης στο δίκτυο λόγω κορεσμού δεν υφίσταται υποχρέωση καταβολής του τέλους για όσο διάστημα υφίσταται ο κορεσμός και το σχετικό χρονικό διάστημα δεν προσμετράται στον υπολογισμό των χρονικών διαστημάτων βάσει των οποίων διαπιστώνεται η υποχρέωση καταβολής του τέλους.

Υποπάραγραφος Ι.3. Έσοδα Ειδικού Λογαριασμού άρθρου 40 ν. 2773/1999

Με την υποπάραγραφο Ι.3. δίνεται η ευχέρεια καθορισμού με τους κώδικες διαδικασίας και όρων διευθέτησης πληρωμών των σταθμών που εγχέουν ενέργεια στο διασυνδεδεμένο σύστημα και τίθεται κάτω όριο για την τιμή με την οποία αγοράζει ο προμηθευτής από την χονδρεμπορική αγορά την ενέργεια που παράγεται από σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ. Το εν λόγω όριο αντανακλά το μεσοσταθμικό μεταβλητό κόστος των θερμικών συμβατικών σταθμών ήτοι ένα μέγεθος το οποίο χαρακτηρίζεται από σχετική σταθερότητα. Με τη ρύθμιση τροποποιείται ο τρόπος υπολογισμού της χρέωσης της παραγόμενης ενέργειας στον προμηθευτή, καθώς ο υφιστάμενος ενδέχεται να οδηγήσει σε τιμή κατά πολύ μικρότερη της τιμής με την οποία αποζημιώνεται ο παραγωγός με αποτέλεσμα το επιπλέον κόστος να επιβαρύνει τον τελικό καταναλωτή μέσω του ΕΤΜΕΑΡ.

Υποπάραγραφος Ι.4. Ρυθμίσεις για φωτοβολταϊκούς σταθμούς

Με τις περιπτώσεις 1 και 2 ρυθμίζεται το πλαίσιο χειρισμού, εκ μέρους του αρμόδιου διαχειριστή, των εγγυητικών επιστολών και του ανεκτέλεστου κόστους έργων ηλεκτρικής διασύνδεσης, απαλλασσόμενων, της υποχρέωσης έκδοσης άδειας παραγωγής, σταθμών ή/και σταθμών που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 39 του ν.4062/2012, που δεν υλοποιήθηκαν. Κατόπιν υπεύθυνης δήλωσης του υποψήφιου παραγωγού περί απόσυρσης του ενδιαφέροντός του για την υλοποίηση του φωτοβολταϊκού σταθμού, επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή και το ποσό που αντιστοιχεί στο κόστος του μέρους των έργων διασύνδεσης που δεν υλοποιήθηκε, το οποίο είχε καταβληθεί κατά την υπογραφή της σύμβασης υλοποίησης των έργων σύνδεσης.

Με τις ανωτέρω διατάξεις, η κατατεθείσα εγγυητική επιστολή, δεν καταπίπτει υπέρ του ειδικού λογαριασμού του Λειτουργού της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΛΑΓΗΕ ΑΕ), ο οποίος έχει συσταθεί με τις διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 για τη χρηματοδότηση του υποστηρικτικού μηχανισμού των ΑΠΕ όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, αλλά αποδεσμεύεται υπέρ του υποψήφιου παραγωγού. Με την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής και του κόστους των ανεκτέλεστων έργων σύνδεσης επιτυγχάνεται αντίστοιχη μείωση του διαχειριστικού κόστους με το οποίο ούτως ή άλλως επιβαρύνθηκαν οι υποψήφιοι παραγωγοί για την υλοποίηση των σκοπούμενων σταθμών.

Με τις επόμενες περιπτώσεις της υποπαραγράφου Ι.4. εισάγονται συμπληρωματικά μέτρα αυτών που ελήφθησαν από τον Αύγουστο του 2012 μέχρι σήμερα, για την αντιμετώπιση του υπέρογκου ελλείμματος που έχει δημιουργηθεί στον ειδικό λογαριασμό του ΛΑΓΗΕ, με την απόφαση αναστολής νέων αιτημάτων (ΥΑΠΕ/Φ1/2300/οικ.16932/09.08.2012, Β' 2317) και την επιβολή έκτακτης εισφοράς στους κατόχους φωτοβολταϊκών σταθμών με το ν. 4093/2012, (υποπαραγράφος Ι.2, περίπτωση 1).

Με τις διατάξεις των **περιπτώσεων 3 έως 6**, για την αναστολή υπογραφής συμβάσεων σύνδεσης και πώλησης μέχρι τις 31.12.2013, παρέχεται ένα επαρκές χρονικό περιθώριο για επανασχεδιασμό του συστήματος αποζημίωσης της ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς αλλά και επανεξέταση του μείγματος μεταξύ των τεχνολογιών για την επίτευξη των στόχων. Ενδεικτικό στοιχείο της υφιστάμενης τάσης ενεργοποίησης φ/β σταθμών στο δίκτυο είναι η ηλεκτρισή φ/β σταθμών συνολικής ισχύος που κατά το διάστημα από την εισαγωγή των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4093/2012 (12.11.12) και μέχρι τον Μάρτιο του

2013 έφτασε τα 800 MW, παρά το γεγονός ότι με τις εν λόγω διατάξεις έχει επιβληθεί έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης.

Από την αναστολή εξαιρούνται οι φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις του ειδικού προγράμματος στις στέγες και οι περιπτώσεις για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχει κατατεθεί πλήρης φάκελος για την υπογραφή σύμβασης πώλησης.

Με την **περίπτωση 7** νομοθετείται η ήδη εφαρμοζόμενη πρακτική απόρριψης αιτημάτων τροποποίησης αδειών παραγωγής και προσφοράς σύνδεσης, όταν αυτά αφορούν αύξηση ισχύος, για τους προφανείς λόγους μη περαιτέρω διόγκωσης του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού και τον ομοιόμορφο χειρισμό επενδυτικών αιτημάτων μετά την αναστολή αδειοδότησης του Αυγούστου 2012.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 8** επέρχεται αύξηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, η οποία προσδιορίζεται επί του προ ΦΠΑ τιμήματος πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, που εγχέεται στο ηλεκτρικό δίκτυο, για τις περιπτώσεις (β) και (γ) της υποπαραγράφου 1.2 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και για τους σταθμούς που ενεργοποιήθηκαν μετά την 1.1.2013, με στόχο τη μείωση των ελλειμμάτων που έχουν δημιουργηθεί στον ειδικό λογαριασμό και συνακόλουθα τη σταθεροποίηση της αγοράς ενέργειας, προκειμένου να συνεχίσουν απρόσκοπτα τη λειτουργία τους οι υφιστάμενοι σταθμοί ΑΠΕ αλλά και να ομαλοποιηθεί η ένταξη νέων.

Η περαιτέρω αύξηση της ειδικής εισφοράς επιβάλλεται στο πλαίσιο ισότιμου επιμερισμού, των αναγκαίων μέτρων για την άμβλυση των ελλειμμάτων του ειδικού λογαριασμού και υποδεικνύεται από τα υφιστάμενα περιθώρια οικονομικής βιωσιμότητας των νεοσυνδεόμενων φωτοβολταϊκών σταθμών στο δίκτυο, όπως αυτή βεβαιώνεται από τη συνολική ισχύ που ενεργοποιήθηκε μετά τη δημοσίευση του ν. 4093/2012 και την αξιοσημείωτη μείωση του κόστους προμήθειας και εγκατάστασης φωτοβολταϊκού εξοπλισμού από το Νοέμβριο του 2012 μέχρι σήμερα. Χωρίς την αύξηση της ειδικής εισφοράς η παραπάνω ισχύς των 800 MW θα προκαλέσει νέα διόγκωση του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού. Σε αυτήν την περίπτωση για την αποκατάσταση του πρόσθετου ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού θα απαιτηθούν αναίτιως επιβαρύνσεις των απλών καταναλωτών, με κατακόρυφες αυξήσεις στα τιμολόγια προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος, καθώς οι αποδόσεις για τους κατόχους των εν λόγω σταθμών είναι πολύ υψηλές λόγω της περαιτέρω μείωσης του κόστους προμήθειας και εγκατάστασης κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012 και το 2013 σε σχέση με αυτό που είχε εκτιμηθεί κατά την ψήφιση του ν. 4093/2012. Η αύξηση

της εισφοράς είναι κλιμακωτή και αντανακλά το νέο κόστος προμήθειας και εγκατάστασης.

Υποπαράγραφος Ι.5. Τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις Παραγράφου Ι.

Ενόψει της θέσπισης εγγυοδοσίας κατά το στάδιο της χορήγησης προσφοράς σύνδεσης, καταργείται η διάταξη που προέβλεπε εγγυοδοσία κατά το μεταγενέστερο στάδιο της υπογραφής της σύμβασης σύνδεσης (**παράγραφος 1**).

Ενόψει των αλλαγών που επέρχονται με τα τελευταία εδάφια της περίπτωσης 2 της υποπαραγράφου Ι.1. αποσαφηνίζεται η διαχείριση των προσφορών σύνδεσης που είχαν χορηγηθεί έως την ισχύ του παρόντος νόμου (**περίπτωση 2**).

Οι ρυθμίσεις που θεσπίζονται με την περίπτωση 2 της υποπαραγράφου Ι.1. εφαρμόζονται και για τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου (**περίπτωση 3**).

**ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΑ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

Υποπαράγραφος ΙΑ.1.: Πάγια ρύθμιση των οφειλόμενων εισφορών στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και λοιπές διατάξεις και

Υποπαράγραφος ΙΑ.2. : Ρύθμιση «νέας αρχής» των οφειλόμενων εισφορών στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και λοιπές διατάξεις

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών των πάσης φύσεως επιχειρήσεων προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Για το σκοπό αυτό και λαμβάνοντας υπόψη το ασφυκτικό οικονομικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις, οι οποίες σε μεγάλο ποσοστό αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα ταμειακής ρευστότητας, έχουν εκδοθεί κατά καιρούς νομοθετικές διατάξεις τμηματικής εξόφλησης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών τους.

Οι νέες σχετικές ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για την στήριξη των επιχειρήσεων και της απασχόλησης και εντάσσονται στο

πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειας για την ανασυγκρότηση της εθνικής μας οικονομίας με κύριο στόχο την μεγαλύτερη αύξηση των εισροών των ασφαλιστικών οργανισμών τα οποία επωμίζονται την τεράστια ευθύνη της ομαλής και απρόσκοπτης καταβολής των συντάξεων ενώ ταυτόχρονα, μέσω της μεταφοράς των πόρων προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχών Υπηρεσιών Υγείας, της διασφάλισης των παροχών υγείας.

Υποπαράγραφος ΙΑ.3.: Πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ»

Στο Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας δημιουργείται το Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», ένα πολύτιμο εργαλείο στατιστικής αποτύπωσης των μεγεθών της αγοράς εργασίας. Μέσω του πληροφοριακού αυτού συστήματος απαλλάσσονται οι εργοδότες από γραφειοκρατικές διαδικασίες και αγκυλώσεις που επί σειρά ετών αποτελούσαν τροχοπέδη για την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη, ενώ ταυτόχρονα καταπολεμάται η αδήλωτη εργασία και η εισφοροδιαφυγή.

Περαιτέρω, δημιουργούνται σημαντικές οικονομίες κλίμακος, διοικητικές και οικονομικές, μειώνονται οι διοικητικές επιβαρύνσεις των επιχειρήσεων και το κόστος συμμόρφωσης των εργοδοτών, ενώ αποδεσμεύεται και σημαντικός αριθμός στελεχών του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, οι οποίοι πλέον επικεντρώνονται στα ελεγκτικά τους καθήκοντα.

Συγκεκριμένα, με το ηλεκτρονικό αυτό σύστημα, οι αρμόδιοι φορείς της πολιτείας, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος πολίτης έχει πλέον σε ζωντανό χρόνο και σε συνεχή βάση, ακριβή πληροφόρηση και λεπτομερή στοιχεία για:

- τις ροές απασχόλησης (αναγγελίες προσλήψεων, καταγγελίες συμβάσεων αορίστου χρόνου, λήξεις συμβάσεων ορισμένου χρόνου και οικειοθελείς αποχωρήσεις),
- τη κατηγοριοποίηση των προσλήψεων/απολύσεων ανά τύπο σύμβασης, μέγεθος επιχείρησης, περιφέρεια,
- την κλαδική εξειδίκευση των νέων προσλήψεων/απολύσεων,
- τις μετατροπές των συμβάσεων πλήρους ωραρίου σε μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση,
- την εξέλιξη των επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων εργασίας,
- την απορροφητικότητα των προγραμμάτων ενεργητικών πολιτικών του ΟΑΕΔ, κ.λπ.

Οι δυνατότητες του πληροφοριακού συστήματος με την ονομασία «ΕΡΓΑΝΗ» παρέχουν μια αξιόπιστη εικόνα της κίνησης και της δυναμικής της αγοράς εργασίας. Επιτρέπουν όμως και σε κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη, να έχει αντικειμενική ενημέρωση και

πρόσβαση σε αξιόπιστα στοιχεία για ερευνητικούς, στατιστικούς ή άλλους λόγους.

Τέλος, η υποχρέωση του υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας να δίνει στη δημοσιότητα ανελλιπώς και σε τακτική βάση στοιχεία καταγραφής του πληροφοριακού συστήματος, ικανοποιεί βασικές αρχές του κράτους δικαίου και κυρίως τις αρχές της διαφάνειας και της συλλογικής πληροφόρησης.

Υποπαράγραφος ΙΑ.4. : Ασφαλιστικό καθεστώς Υποδιοικητών ασφαλιστικών οργανισμών

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.16 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 (Α' 48), οι με πλήρη απασχόληση Πρόεδροι και Διοικητές των ασφαλιστικών Οργανισμών εξακολουθούν να διέπονται κατά τη διάρκεια της θητείας τους από το ασφαλιστικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης της οργανικής θέσης που κατείχαν πριν το διορισμό τους στη θέση αυτή και στην οποία επανέρχονται μετά τη λήξη ή τη διακοπή της θητείας τους.

Επίσης, τα πρόσωπα που διορίζονται επικεφαλείς σε ΝΠΔΔ, σε Οργανισμούς δημόσιου τομέα, κλπ. καταλαμβάνουν ιθύνουσες θέσεις στους Οργανισμούς αυτούς βρίσκονται εκτός των οργανικών θέσεων της υπαλληλικής ιεραρχίας του φορέα στον οποίο τοποθετούνται, κατά την άσκηση δε των καθηκόντων τους τελούν σε σχέση ειδικής έμμισθης εντολής, η οποία διέπεται από κανόνες δημοσίου δικαίου και σε καμιά περίπτωση δεν συνιστά σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Κατά συνέπεια οι Υποδιοικητές των ασφαλιστικών οργανισμών αποκλείονταν από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, δεδομένου ότι δεν καταλαμβάνονταν ούτε από τις προαναφερόμενες διατάξεις της παρ. 16 του άρθρου 15 του Ν.3232/04, ούτε από τις κοινές διατάξεις του ΑΝ.1846/1951 καθόσον δεν πρόκειται για εργασιακή σχέση εξαρτημένης εργασίας. Με τις διατάξεις των παρ. 1-3 του άρθρου 24 του ν.1469/1984 δόθηκε η δυνατότητα στους Διοικητές, Υποδιοικητές και Προέδρους ΝΠΔΔ και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας που παρέχουν τις υπηρεσίες τους κατά πλήρη απασχόληση και αμείβονται με μηνιαία αντιμισθία να ασφαλιζονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τους κλάδους Σύνταξης και Ασθένειας, εφόσον κατά το χρόνο της θητείας τους δεν καλύπτονται από άλλη κύρια ασφάλιση και εφόσον το επιθυμούν. Η ασφάλιση στο Ίδρυμα με τις ανωτέρω διατάξεις δεν είναι υποχρεωτική και αυτοδίκαιη, αλλά χωρεί μόνο μετά την υποβολή σχετικής αίτησης.

Κατά συνέπεια, για λόγους ίσης μεταχείρισης και ενιαίας αντιμετώπισης προτείνεται η διάταξη της παρ.16 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 να ισχύει και για τους Υποδιοικητές των ασφαλιστικών οργανισμών, έτσι ώστε να εξακολουθούν να διέπονται κατά τη διάρκεια της θητείας τους από το ασφαλιστικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης της οργανικής θέσης που κατείχαν πριν το διορισμό τους στη θέση αυτή και στην οποία θα επανέλθουν μετά τη λήξη ή τη διακοπή της θητείας τους.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΒ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

περίπτωση 1 της υποπαραγράφου ΙΒ.1.: Όπως είναι γνωστό, για την αντιμετώπιση της αυξημένης ροής παράνομα εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα της χώρας μας, αποσπάται προς ενίσχυση των αρμόδιων για τον έλεγχο της παράνομης μετανάστευσης Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και για τη φύλαξη των κέντρων πρώτης υποδοχής ή εγκαταστάσεων όπου κρατούνται οι αλλοδαποί, προσωπικό που προέρχεται από όλες τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας. Η ενίσχυση των Υπηρεσιών που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα αυτό κρίνεται σκόπιμο να γίνεται με απόσπαση, καθόσον το φαινόμενο της μαζικής εισροής παράνομων μεταναστών στη χώρα μας μεταβάλλεται τοπικά και χρονικά, ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες. Περαιτέρω, οι αποσπάσεις αυτές κρίνονται αναγκαίες ενόψει και της εθνικής σημασίας που έχει η αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης μετανάστευσης και η εκπλήρωση των συναφών υποχρεώσεων της χώρας μας στο πλαίσιο της εφαρμογής του κεκτημένου Σένγκεν.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 19 π.δ.100/2003) το χρονικό διάστημα της απόσπασης που διατάσσει η υπηρεσία είναι μέχρι τρεις (3) μήνες με δυνατότητα παράτασης του χρόνου αυτού μέχρι τρεις (3) ακόμη μήνες, εφόσον συναινεί το προσωπικό που αποσπάται. Περαιτέρω, για χρονικό διάστημα απόσπασης πέραν του τριμήνου δεν δικαιολογούνται οδοιπορικά έξοδα, με αποτέλεσμα για την κάλυψη των αναγκών αντιμετώπισης της παράνομης μετανάστευσης να πραγματοποιούνται συνεχείς μετακινήσεις του προσωπικού και να μην αξιοποιείται η εμπειρία που απέκτησε αυτό, προς βλάβη του υπηρεσιακού συμφέροντος.

Προκειμένου να παρέχεται κίνητρο στο ως άνω προσωπικό που αποσπάται, να παραμένει ή να αποσπάται εκ νέου στις Υπηρεσίες απόσπασης και πέραν των τριών (3) μηνών και να περιοριστούν οι συνεχείς μετακινήσεις του, προτείνεται, με την παράγραφο 1 της παρούσας, κατ' απόκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις, η δυνατότητα καταβολής των σχετικών οδοιπορικών εξόδων για το επιπλέον χρονικό διάστημα απόσπασης και μέχρι έξι (6) μήνες συνολικά ανά ημερολογιακό έτος. Επισημαίνεται ότι το κόστος των αποσπάσεων αυτών αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις συγχρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Με την προτεινόμενη διάταξη της **περίπτωσης 2 της υποπαραγράφου IB.1.** παρέχεται η δυνατότητα στο Πυροσβεστικό Σώμα να εξασφαλίσει, μέσω μίσθωσης, υπηρεσίες αεροπυρόσβεσης, επεκτείνοντας την ισχύ συμβάσεων που είχαν συναφθεί κατά την προηγούμενη αντιπυρική περίοδο, με διεθνείς διαγωνιστικές διαδικασίες. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η εξασφάλιση των ως άνω υπηρεσιών και η έγκαιρη και αποτελεσματική θωράκιση της πολιτικής προστασίας της χώρας κατά την αντιπυρική περίοδο του 2013, στο πλαίσιο της επανεκτίμησης των επιχειρησιακών απαιτήσεων, ιδίως λόγω των κλιματολογικών, μετεωρολογικών δεδομένων, οι οποίες είναι πλέον όμοιες με αυτές της προηγούμενης αντιπυρικής περιόδου.

Υποπάργραφος IB.2. Ρυθμίσεις Συνδικαλιστικών Οργανώσεων

Περίπτωση 1: Το γεωγραφικό κριτήριο σχηματισμού των σωματείων των αστυνομικών αποτελεί ενιαίο και αδιαίρετο κριτήριο το οποίο εφαρμόσθηκε στην πράξη χωρίς προβλήματα επί περίπου μία εικοσαετία. Η οργάνωση των σωματείων των αστυνομικών βάσει υπηρεσιακού κριτηρίου (ανά αστυνομική διεύθυνση ή διεύθυνση αστυνομίας) καθιστά τα σωματεία σαφώς πιο ευάλωτα σε παρεμβάσεις της εκτελεστικής εξουσίας και μεταβολές, σε αντίθεση με την οργάνωσή τους βάσει του γεωγραφικού κριτηρίου (ανά νομό).

Περίπτωση 2: Διά του ν. 3938/2011 επήλθε κατακερματισμός υφιστάμενων σωματείων αστυνομικών και στην πράξη σταδιακή αποδυνάμωσή τους. Ιδίως σε εποχές που προωθούνται ρυθμίσεις συνενωτικές (π.χ. Καλλικράτης), η πολυδιάσπαση των σωματείων των αστυνομικών δυσχεραίνει τη λειτουργία τους, αποδυναμώνει τη «φωνή» τους, και δημιουργεί ανισότητες ακόμα και μεταξύ τους.

Η οργάνωση των σωματείων ανά νομό εξασφαλίζει τη γνησιότερη συνδικαλιστική εκπροσώπηση και την αποφυγή κατακερματισμού της δύναμης των εργαζομένων από την πολλαπλή συμμετοχή αυτών σε διάφορες οργανώσεις. Τούτο επιβάλλεται και από τις σημερινές κοινωνικές συνθήκες, δεδομένου ότι το αστυνομικό συνδικαλιστικό κίνημα, όπως και ο συνδικαλισμός γενικότερα, περνάει σοβαρότατη κρίση και το ζητούμενο είναι η συσπείρωση και μαζικοποίηση όλων των δυνάμεων και όχι ο εκ του νόμου πολυκερματισμός τους.

Περίπτωση 3: Οι εντός των νομών μετακινήσεις των αστυνομικών είναι πολυάριθμες κατ' έτος (μόνο στην Αττική περί τις 2.000) γεγονός που καθιστά ιδιαιτέρως δυσχερή τη λειτουργία πολλών σωματείων ανά νομό, τα οποία εκ των πραγμάτων εξαναγκάζονται σε πολυάριθμες κατ' έτος εγγραφοδιαγραφές.

Περίπτωση 4: Η ισχύς του εκλογικού συστήματος της απλής αναλογικής που εισήχθη στα συνδικαλιστικά σωματεία των αστυνομικών με το ν. 3938/2011, διά του οποίου επιτρέπεται ο σχηματισμός παραταξιακών ψηφοδελτίων, ενθαρρύνει τον αναφανδόν «κομματισμό» και τις παραταξιακές διαμάχες στα σώματα ασφαλείας. Οι εκδηλώσεις υπέρ πολιτικών παρατάξεων στο χώρο των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας έρχονται σε αντίθεση με το αρ. 29 παρ. 3 εδ. α' του Συντάγματος αλλά και με το Π.Δ. 120/2008, στο άρθρο αρ. 11 παρ. 1 εδ. β του οποίου προβλέπεται ότι «Οι οποιασδήποτε μορφής δημόσιες εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικών κομμάτων ή πολιτικών προσώπων» συνιστούν πειθαρχικό αδίκημα το οποίο μάλιστα επισύρει την ανώτερη πειθαρχική ποινή της αργίας με απόλυση.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Μέχρι σήμερα ιδιαίτερο βάρος έχει δοθεί στην καταστολή του φαινομένου, δηλαδή στη λειτουργία ελεγκτικών μηχανισμών με κυριότερους φορείς το Γραφείο του Γενικού Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, την Κεντρική Επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών για την καταπολέμηση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, το ΣΔΟΕ, τον Εισαγγελέα κατά της Διαφθοράς, τα εξειδικευμένα σώματα επιθεώρησης των Υπουργείων Μεταφορών, Υγείας, Περιβάλλοντος, Δημοσίων έργων κλπ.

Το έλλειμμα στην πολιτική κατά της διαφθοράς παρουσιάζεται στον τομέα της πρόληψης με εστίαση σε επιλεγμένους τομείς που ευνοούν τα φαινόμενα διαφθοράς και σε προκαθορισμένα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Η διαφθορά αποτελεί σύμπτωμα και η αναζήτηση των αιτίων του καταλαμβάνει ένα πολύ μεγάλο μέρος τόσο των ρυθμίσεων αλλά και της οργάνωσης και λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών. Αυτή η προσέγγιση προϋποθέτει το συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων μερών για τη διαμόρφωση και εφαρμογή μιας στρατηγικής με στόχους τη λήψη μέτρων πρόληψης και καταπολέμησης, πέραν των δράσεων των ελεγκτικών σωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται και μέτρα για την ενίσχυση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της ακεραιότητας.

Προς αυτήν την κατεύθυνση η Ομάδα δράσης για την Ελλάδα ξεκίνησε συνεργασία με τα εμπλεκόμενα Υπουργεία με στόχο να υποστηρίξει τεχνικά το σχεδιασμό ενός οδικού χάρτη για την καταπολέμηση της διαφθοράς με βασικές προτεραιότητες:

α. Τη θέσπιση μιας συνολικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς με πολιτική δέσμευση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς σε τομείς όπου χρειάζεται.

β. Την ενίσχυση του συντονισμού, συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού μέσω ενός εθνικού συντονιστή.

γ. Την ενίσχυση του νομικού πλαισίου.

δ. Την ενίσχυση της πρόληψης, της ευαισθητοποίησης και της δημόσιας ακεραιότητας.

ε. Την ενίσχυση της οικονομικής διερεύνησης και της δίωξης της διαφθοράς, ιδίως σε τομείς υψηλού κινδύνου.

στ. Την ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών.

Προϋπόθεση για την εξειδίκευση και εφαρμογή του οδικού χάρτη, όπως προβλέπεται στο ως άνω β) στοιχείο είναι η σύσταση μιας θέσης Εθνικού Συντονιστή, ο οποίος θα συντονίζει τα Υπουργεία και όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες για τη διαμόρφωση και εφαρμογή της στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Ως εκ τούτου, η παρούσα ρύθμιση, εκτός από τη σύσταση της θέσης του Εθνικού Συντονιστή, προβλέπει τη δημιουργία μιας Συντονιστικής Επιτροπής για την υποστήριξη του έργου του, αλλά και για να διασφαλίσει τη συμμετοχή των κυριότερων δομών στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της ως άνω στρατηγικής. Επίσης, προβλέπει την επιστημονική υποστήριξη του Εθνικού Συντονιστή και της Συντονιστικής Επιτροπής από ανεξάρτητο Συμβουλευτικό Σώμα με διεθνή εμπειρία και τεχνογνωσία στα σχετικά θέματα.

Με την **υποπαράγραφο ΙΓ.1.** συστήνεται η θέση του Εθνικού Συντονιστή με πενταετή θητεία και καθορίζεται η αποστολή του.

Στην **υποπαράγραφο ΙΓ.2.** περιγράφονται οι αρμοδιότητές του και η υποχρέωσή του για ενημέρωση του Πρωθυπουργού και της Βουλής με ετήσια έκθεσή του. Εξειδικεύονται οι δραστηριότητες που θα αναπτύσσει για την επιτέλεση του σκοπού του. Επίσης γίνεται αναφορά στον οδικό χάρτη για την καταπολέμηση της διαφθοράς που έχει συνυπογραφεί από πέντε Υπουργεία και ο οποίος αποτελεί μια πρώτη βάση για τη διαμόρφωση μιας συνολικής στρατηγικής κατά της διαφθοράς με ορίζοντα τριετίας.

Στην **υποπαράγραφο ΙΓ.3.** αναφέρεται η σύνθεση και οι αρμοδιότητες της Συντονιστικής Επιτροπής η οποία επικουρεί τον Εθνικό Συντονιστή και διασφαλίζει την ενεργό συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων, Υπουργείων και Ελεγκτικών Σωμάτων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Με την **υποπαράγραφο ΙΓ.4.** ρυθμίζεται η λειτουργία ενός Συμβουλευτικού Σώματος, αποτελούμενου από εμπειρογνώμονες καθώς και από εκπροσώπους φορέων από την Ελλάδα και το εξωτερικό με έργο την καταπολέμηση της διαφθοράς. Ο ορισμός των μελών του γίνεται με απόφαση του Πρωθυπουργού. Ο ρόλος του Συμβουλευτικού Σώματος είναι η παροχή συμβουλευτικής και επιστημονικής - τεχνοκρατικής υποστήριξης στον Εθνικό Συντονιστή και στη Συντονιστική Επιτροπή.

Στην **υποπαράγραφο ΙΓ.5.** προβλέπεται το προσωπικό το οποίο θα αποσπασθεί ή θα μεταταγεί για την καθημερινή λειτουργία και επιστημονική και διοικητική υποστήριξη του Εθνικού Συντονιστή.

Στην **υποπαράγραφο ΙΓ.6.** αναφέρεται σε ζητήματα του προϋπολογισμού που απαιτείται για τη λειτουργία του Εθνικού Συντονιστή και της Συντονιστικής Επιτροπής. Σχετικά με τις δαπάνες σημειώνεται ότι τόσο για τη Συντονιστική Επιτροπή όσο και για το Συμβουλευτικό Σώμα δεν προβλέπεται αμοιβή των μελών τους.

Άρθρο Δεύτερο- Έναρξη ισχύος

Τέλος, με το **άρθρο δεύτερο** ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου αυτού από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, Απριλίου 2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ

**ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣ**

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ**

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ